

İtalya Ve Almanya Mütareke İstediler

BÜYÜK MANEVRALAR

Harekât, dün sabah şafakla beraber başladı

Millî Şefimiz, manevraları takip için dün Edirneyi şereflelendirdiler

Manevra sahasında büyük bir faaliyet müşahade olunuyor. Kırklareli mıntakasında bulunan ordular şiddetli bir harbe tutuştular

İki manevra birden

Hamdi Nüzhet ÇANÇAR

Haksız taarruz ve haklı müdafaa sistemlerinin, idare şekli üzerinde çalıştıkları bir sembol halini almış olan Danzig meselesi yeni bir mecraaya girmek istidadını gösteriyor.

Son haberlere göre bu sembol etrafındaki son kozlar da oynanmağa başlamış gibidir. Bu kozlar oynandıktan sonra Danzig davası veyahud daha doğrusu totaliterler - demokrasiler davası sulhen mi halledilecek yoksa bir harbe mi müncer olacak anhyacağız.

ettığımız Salzburg mülakatında Kont Ciano ile Fon Ribentrop tarafından ihtimam ile hazırlanmış olan bu kozlar, muslihane ve tehdidkârane olmak üzere iki türdür.

Muslihane ilanı bizzat Şansölye Hitler tarafından oynanmış, diğeri de ta uzak şarkta kendi derdleri başlarından çok aşkın ve taşkın olan Japonlara bırakılmıştır.

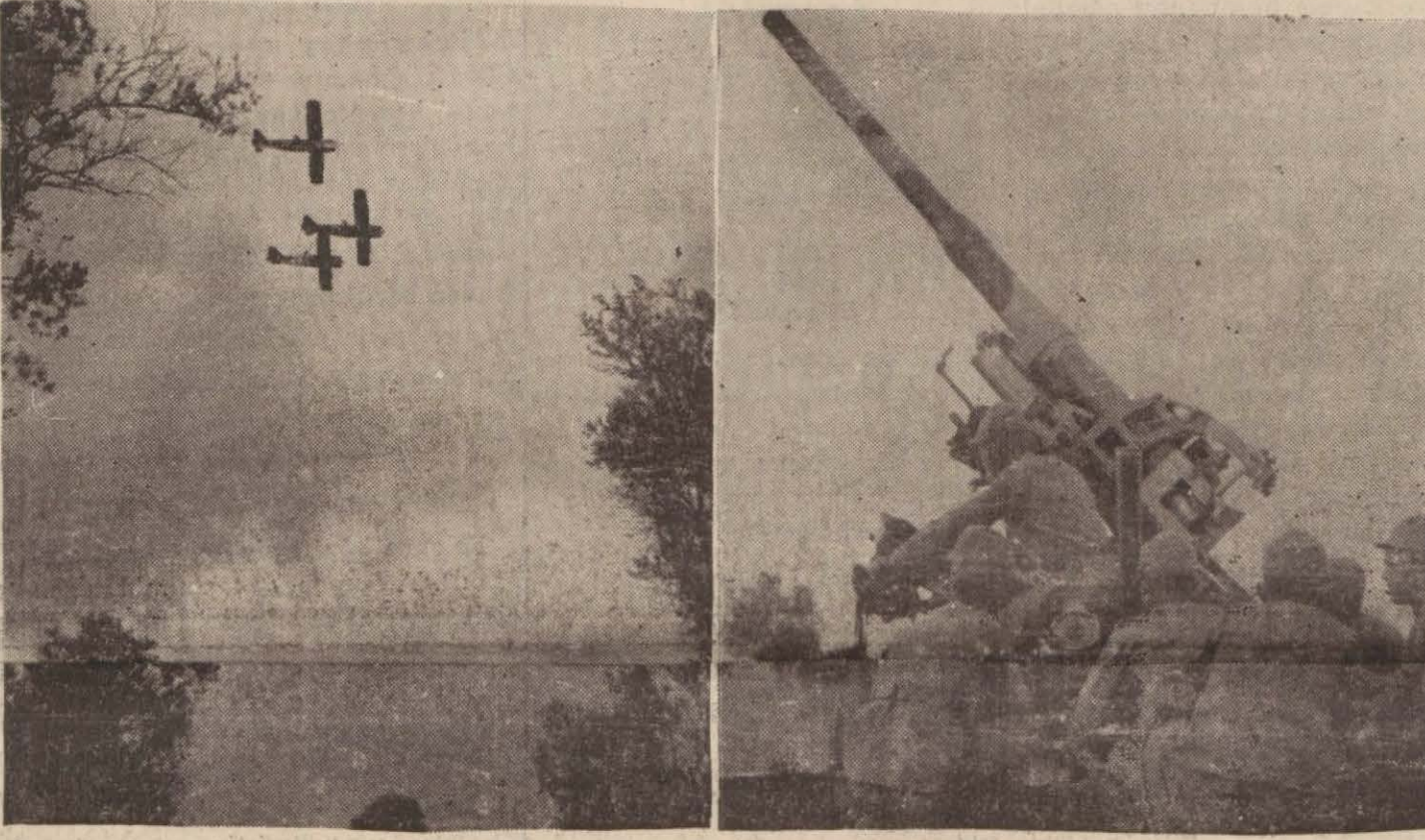
Filhakika dikkat edilmeye layıktır ki daha Salzburg mülakatının ertesi günü Bay Hitler şimdiye kadar ismini bile işitmek istemediği milletler cemiyetinin Danzigteki komiseri Bruksard'ı kabul etmiş ve kendisi ile uzun uzun görüşmüştür.

Bu mülakatla neler görüldüğünü bilmiyoruz, fakat milletler cemiyeti komiserinin bir taraftan mülakat hakkındaki raporunu alâkadarlarına gönderirken diğer taraftan da gazetecilere Danzig işi etrafında muslihane bir uyumayı hiç de müstab'ar görmediğini beyan etmiş olmasınca bakılırsa bu sefer Münih civarında havalanın çok değişmiş olduğunu kabul etmek lâzım gelecek.

Her halde bu mülakatın bugün için mahiyeti henüz meçhul bir neticesi var: Danzig âyanı reisi ile aynı şehirdeki Polonya komiseri arasında bir görüşme zemini hazırlamak!.. Bu görüşme tek bir mülakattan mı ibaret kalacak, yoksa mabadi gelecek mi? Bunu ancak Almanların Danzig âyan reisi lisani ile Polonyaya yapacakları uyuma tekliflerinin mahiyetinden anlıyacağız. Malûm olduğu veçhile Polonya Danzigte bugünkü vaziyetinin devamından başka birşey istemediği için uyuma hakkında herhangi bir teklifte bulunmak kendisine değil muarızlarına tevaccüh etmektedir. Almanlar Polonya noktai nazarından müsaide telâkki edilemeyecek müsbet ve amelî mahiyette teklifler yaparlarsa müzakereler devam edecek, aksi takdirde bu teşebbüs de şimdiye kadar şahid olduğumuz bir çok emsali gibi neticesiz kalacaktır.

Uzak şarka gelince bu çok uzak diyarlar- dan Avrupa siyaset sahasına yapılmak istenilen tesir, ve bunu el-

— Devamı 3 üncü sahifede —

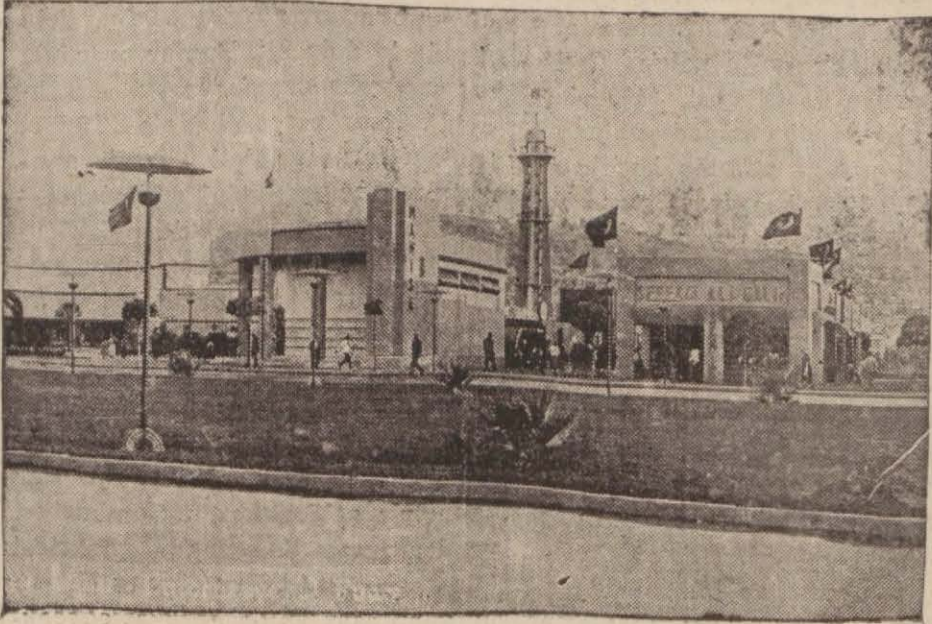
İstanbul, 16 (Telefonla) — Reiscumhurumuz İsmet İnönü, maiyeti erkânıyla birlikte bu sabah saat 8,20 de Trakya manevralarını takip etmektedir. Milli Şefe başvekil doktor Refik Saydam, maarif vekili Hasan Ali Yücel ve Edirnedan gelmiş olan ikinci mıntaka umum müfettişi general Kâzım Dirik refakat etmektedirler.

Valimiz B. Lütfi Kırdar, Cumhurbaşkanını teşvi için Silivriye kadar gitmiş ve on buçukta dönmüştür. İnönü, Babaeskiye kadar otomobile gitmiş, orada hususi trenine binerek Edirneye gitmiştir. Trakyalılar, yollarda toplanarak Milli Şefi selâmlamışlardır. Edirne, 16 (Hususi) — Manevralar, bugün şafakla beraber başlamış-

tır. Kırklareli mıntakasinda bulunan — Devamı 5 inci sahifede —

Fuar hazırlıkları son safhada İstanbullu ekspozanlar da dün geldiler

Ticaret, İktisat ve Ziraat Vekilleri
Pazar günü İzmirde gelecekler

Manisa pavyonunun karşıdan görünüşü
Şehrimizdeki alâkadarlara gelen malûmata göre dün de yazdığımız gibi, Ticaret Vekilimiz B. Cezmi Er- cin ve İktisat Vekili B. Hüsnü Çakır, pazar sabahı Ege vapurıyla İzmir-

geleceklerdir. Ziraat Vekili B. Muhlis Erkmenin de fuarın açılma mersiminde bulunmak üzere İzmirde geleceği haber alınmıştır. Vekilimiz, — Devamı 2 nci Sahifede —

İstanbul Hava denemelerine başlanıyor

İstanbul, 16 (Telefonla) — Hava denemeleri için bu sabah vilâyet makamında Dahliye Vekili Faik Öztrakın riyasetinde mühim bir toplantı yapılmıştır. Denemelere yarın saat ikide başlanacağı zannolunuyor.

İstanbul, 16 (Telefonla) — Dahiliye vekili Faik Öztrak, öğleden sonra itfaiye teşkilâtını teftiş etmiş ve tatbikat hazırlarıyla meşgul ilmuştur.

Bira ucuzladı Bir şişe bira 16 kuruşa satılıyor

İnhisarlar idaresinin bira satış ücretinde yaptığı tenzilât, dünden itibaren muteber olduğu için, dün perakende bira satışları bu tenzilât üzerinden yapılmıştır. 50 santilitrelik bira şişeleri 16 kuruştan, 62 santilitrelik salon biraları 20 kuruştan satılmağa başlanmıştır. Fıçı birasının kilosu, iki kuruş müdafaa vergisiyle 24 kuruştan satılmıştır. Bira fiyatlarının bu ucuzluğu sebebiyle dün her yerde bira içenlerin çokluğu gözle çarpmıştır.

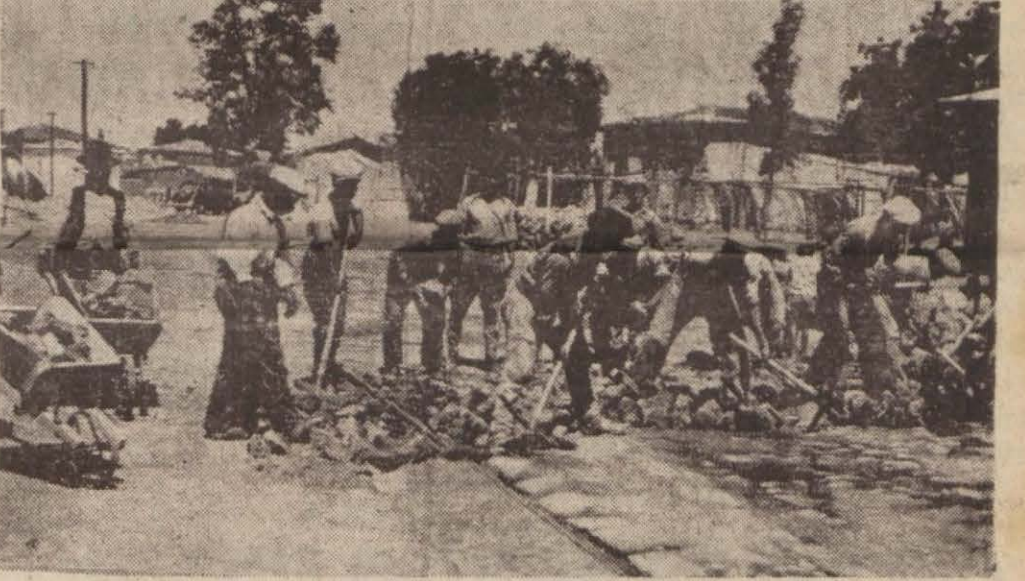
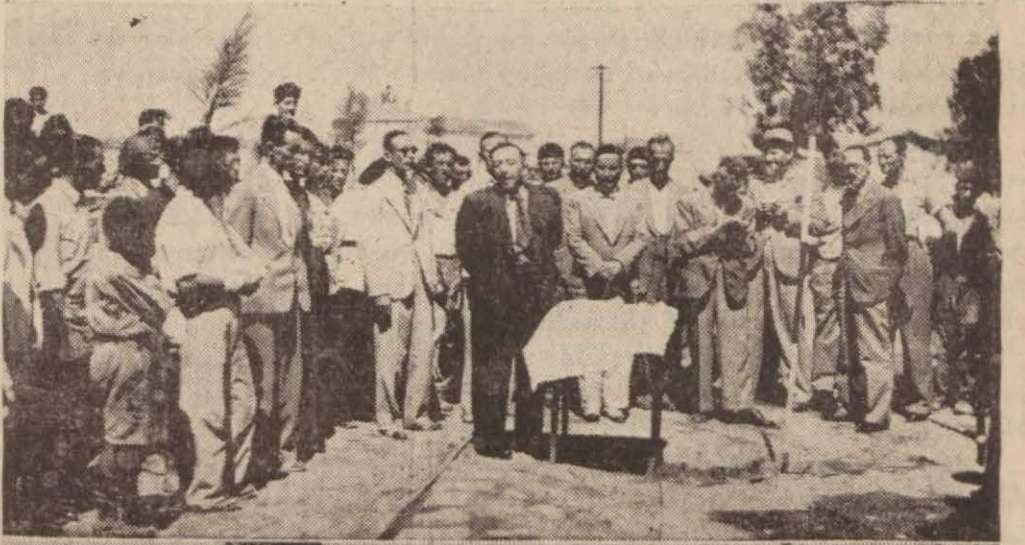
Gaz maskeleri İlk parti tamamen satıldı

Kızılay kurumu İzmir merkezinin ilk partide getirdiği halk tipi gaz maskeleri tamamen tükenmiş, dün ikinci parti maskeler İzmirde gelmiştir. Mülhakattan da bir çok kimseler kızılâyın sattığı maskelerden tedarik etmektedirler.

Turistik yolların inşasına dün başlandı

Vali bir söylev vererek başlanılan işin ehemmiyetini anlattı

Turistik yolların Bergama ve Çeşme kısmı, ancak 25 - 30 sene sonra yapılabilecekmiş!

Vali merasiminde bir nutuk söylüyor, ameleler yolu kazıyorlar
Vilâyet turistik yollarının inşasına na dünden itibaren filen başlanmıştır. Bostanlı - Karşıyaka - Halkapı- — Devamı 2 inci sahifede —

Uzüm piyasası ayın yirmi dördünde açılacak

Borsa idare hey'eti dün toplanarak piyasanın açılma tarihini tesbit etti

Dün öğleden evvel borsa salonunda toplanan borsa idare heyeti, üy- kararlaştırmıştır. O güne kadar piyasa- yasada kuru üzüm miktarının bulun- züm piyasasının ayın 24 üncü per- nacağı tahmin edilmektedir. Borsa şembe günü saat 11 de açılmasını — Devamı 7 inci sahifede —

İslâm Tarihi VE Hz. Muhammed

Yazan: M. AYHAN

Üç dört güne kadar Anadolu sütunlarında okuyacağınız bu büyük ve çok kıymetli eser, İslâm dininin nasıl kurulduğunu, cahiliyet devrindeki Arabistanı, Peygamber Hz. Muhammedin şeceresinden başlayarak bütün hayatını, mücadelelerini, çektiği ıstırapları, hususî hayatını, müteakip İslâm halifelerinin rollerini, İslâm dininin adalet, fazilet, insanlık davalarını, çok esaslı bir şekilde ve tam bir sıhhatla tespit etmektedir. Arkadaşımız M. Ayhanın güzel üslûbu ve nefis tahiyesiyle canlanan bu eser, bütün halkı, bütün münevverleri alâkadar edecektir.

Bugünlerde bekleyiniz

FIKRA

Halka dair:

1 — Halk Kim?

BAHRİ SAVCI

«Halk» a miş, «Halk» a varış. «Halk» ı yükseltiş ve nihayet eti ile, kemigi ile, durmadan çarpan mâseri vicdanı ile, kütleye ulaşmak, kütlenin içinde mesud bir eriyişe nail olmak mazhariyeti ile «Halk» olmak; «Halk» tan olmak..

Mâseri şüirün dudaklarında uğuldayan şarkı «bu» dur.. Genç ressamın fırçasını, boya kutularını içinde tayfun hızı ile koşturan ihtiras «bu» olmaktadır. Haymana çöllerinde, Erzurumun karlı dağlarına, Samsun Ege meltemleri, Meriçin süzülüşünden Fıratın kükreyişine doğru, bağrı yanık bir iştiaqla, şahlanan musikişinas «bundan» sesler yakalamaya uğraşmaktadır.

Kahın perdelerin arkasındaki loş atölyesinden; şehir meydanlarının bir ihtiramla ayrılmış köşelerinde, ebedi bir mana olmak heyecanı ile, fırlayan heykeltraşın kil, mermer ve tunç işliyen parmakları; «bunu» şekillendirebilmek için kıvrınmaktadır.

Edebiyat; geniş ve sonsuz bir muhteva halinde «bunun» ifadesi olmak imkânlarını aramaktadır. İlim, bütün sosyal meselelerinin topekün manası halinde bütün tefekkür cehdlerini «bununla» meşgul etmektedir.

«Halk»; şüirün temposu; resmin rengi, musikinin sesi; hülâsa, güzelin ve gerçeğin en özülü kaynağı yapılmak istenmektedir.

İlmi, sana'atı, sosyal politikayı bir «Halk» ile doldurmak istiyoruz. Fakat kendimize soralım: Halk kimdir? Onun manevi ve sosyal nesci hangi maddelerin cevheri ile dokunmuş; birbirini içinde eritilmesi ile, kimyevi bir terkibe yükseltilmiştir?

Halk nedir? Onu hangi adesenin görüş imkânları ve hangi ışık sağnaklarının bol aydınlıkları arasında görüyoruz? O, tegrih masamızın üzerine yatmış ve bütün sırlarını bu masanın bembeyaz mermeri üzerine berrak bir idrak halinde bırakmış mıdır?

Bu suallerin hepsine değil, en gücüne şümul çemberi en genişine değil; en küçüğüne, halledilmesi en kolay olanına bile müsbet cevap veremeyeceğimizi biliyoruz.

Bu meselenin bir mısra, bir nota, bir atölye, bir kütüphane, bir kitap ve kalem meselesinin hudutlarını aştığı şüphesizdir. Bu davayı en kökünden ve en özlü yerinden yakalayarak tepeden turnağa kadar tek meçhul kalmadan halletmek için biricik yol vardır: Bir dıstan müsa-hede yerine, bu vakıayı içinden yaşayış, onun içinde onunla haşırneşer olma.. Ancak o zamandır ki şüirin dudaklarındaki şarkı «onun» şarkısı olur, fırçadan dökülen boya «onun» rengi olur ve ancak o zaman bir heykelin hatlarında «onun» vücudunun sert ve erkek izleri görülebilir.

Evet soralım: Halk kim?.. Madem ikonu nhüviyeti hakkında, şimdilik elimizde zengin ve gerçek vesikalar yok; madamki onun sırları hakkında gerek artistik, gerek ilmi manada, geniş izahlardan mahrumuz. O halde şimdilik yapabileceğimiz tek bir inka umuz var: Onu bir ilim ve sosyal hâdisa halinde kavrayamayınca ta, bir sezgi ve duyuş halinde hissetmemiz pek mümkündür. Onun için, ilimimiz ve sana'atimizle, bu sezginin önümüze açtığı imkân kapısından içeri dalmak ve «onun» geniş ummanı içinde «ondan» bir zerre halinde yasıyarak «onu» içten keşfetmek..

Peki bu sezgi nedir?.. Sudur: «Halk» ı herhangi bir içtimai sınıf saymaktan, onu sosyal kategoriler içinde muayyen bir plâna hapsedmekten ziyade, onu, büyük bir tarihin bugüne ulaştığı bir manevi keyfiyet, talihi; yurdun karatoprakları içinde yığılmuş bir vatan atmosferi ve bütün seviyeleri kendi göğsünde eritiş tek bir «Türk» tipine yükselmiş bir zekâ ve dugu idraki halinde kabul etmek lazımdır. Halk bu günün müphem sezisi halinde budur.

«★★★★»

Turistik yolların inşası na dün başlandı

— Baştarafı 1 inci sahifede —

Yolun inşasına başlanmasa münasebetiyle vali B. Etem Aykut, ilk kazma darbesini vurmuş, merasiminde turistik yollar İzmir bölgesi müdürü Bay Emin Dizin, mühendis Vepersönelli, yol inşaatını taahhüd eden Fransız Refi jeneral şirketi mümessili, mühendis ve memurları, kalabalık halk hazır bulunmuştur.

Bu münasebetle vali B. Etem Aykut, bir nutuk söylemiş ve demiştir ki:

— Sevgili ahalî, aziz bütün hazırlar!

Bugün turistik yolların ilk kazmasını yapmak ve yeni inşaatı başlamak için burada toplanmış bulunuyoruz.

Bu yola kazma vurmak keyfiyeti biraz törenli görülmüyorsa da bunda bir sebep olduğunu kabul etmek lazımdır. Çünkü İzmir vilayeti ötedenberi yol hususunda gayret ve himmet görmüş vilayetlerdendir. Fakat turistik yol denilen beton yol, asfalt yol dünyada ihdas edilmiş 30-40 seneyi geçmemiştir. Bu yeni ihdas edilen âdeti tecribe edilecek yolun, ilk kazmasını toplulukla yapmak faydalı görülmüştür. Bir memleketin imarının birinci kademesi onun yollarını yapmakla başlar. Yolu yapılmamış olan bir memleketi istediğiniz kadar başka eserler yapınız. Yol yapılmadıkça hiç bir şey ifa edilememiş sayılır.

«Turistik» demenin böyle bir ad takmanın elbette bir sebebi vardır. Bu bölgede İzmir vilayeti tabiatına verimlisini, faziletlisini taşımaktadır. Fakat tabii feyizler, yalnız bugün için değil, 100 sene, bin sene için de değildir. Bu bölge meydana ge-

leli tabiatın verdiği feyiz kendinde mevcuttur. Bu bölge, ilk ve bugünkü sahipleri olan Türklerin elinde kalacaktır. Onun için hükümet yazifesini en asrı yollara başlamak suretiyle ifaya kalkmıştır.

Ve bu asrı vazifeyi hükümet geçirmek istememiştir. Eğer geçirtseydi, umran yolunda ilk seyi geçirtmiş olacaktı. Bu topraklar üzerinde yüz yıllarca yaşamış, tarihe intikal etmiş eserler ancak topraklar altında kalmış oluyor. Bunun müte-hassısı olsun olmasın, meraklı insanlar eski medeniyetlerle de alakadar oluyor ve görmek istiyorlar. Bu bölgede böyle muhtelif yerler mevcud olduğu için dünyanın her yerinden zaman zaman bir takım ziyaretçiler seyyahlar buraya gelmek istiyorlar. Bir memleketin yolu demek, kan ve can damarı demektir.

Bir memleketin yolu insanların asrı vasıtaları arzu ettiği yere kadar ne kadar çabuk ve kolay götürürse, memleketin yolu ne kadar mükemmel olursa o memleketin refahına delâlet eden bir mevcudiyet temin edilmiş demektir.

Arzu edilir ki haricet seyyahlar gelsin. Fakat bu arzu ile olmaz. Ziyaretçileri gidecekleri yere kadar rahat ve kolay götürmek hükümetin vazifesidir. Turistik yol demenin sebebi kısa bir zamanda haricet geleceklere rahatça temin edilecek ilk tedbir ve ilk adım demektir.

Bu yollarla haricet gelecek ve getirmek istediğimiz kafileleri şuhuletle gezdirmiş olacağız. Bu asrı ve her memleketi tatbik edilmiş yolun inşası törenli bir şekilde yapmağı arzu ettik ve ilk kazmasını vuruyoruz. Cumhuriyetin, şimendifer ve yol için

Halkapınardaki tre kazası

Kaza makinistin dikkatsizliğinden ileri gelmiş

Evvelki gün Halkapınar istasyonunda bir tren kazası vuku bulduğunu yazmıştık. Kazanın makinist Abidin oğlu Hayreddin dikkatsizliğinden ileri geldiği anlaşılmıştır. Hayreddin idaresindeki lokomotif manevra yaptırır ve Halkapınardan Başmahane istasyonuna girişin geriye giderken sinyali binasıyla va-gon arasından acele geçmek istiyen Salih oğlu 25 yaşında Mehmed Esrefi vagonla lokomotif arasına sıkıştırmış, yere düşen Mehmed Esrefin bir ayağı tekerlekler arasında kalarak kesilmiştir.

Yaralı hastaneye kaldırılmış ve a-meliyatla ayağı kesilmiştir. Tahkika ta devam olunmaktadır.

Malive Vekâletinin emri

Malive Vekâletinden dün vilâyete gelen bir tamimde, Lozan muahedesiyle Ankara itilâfnamesi hükümlerine tâbi olan eşhasın emvali hükümetimize kalmış bulunduğu cihetle bu şahıslardan metruk icareteynli gayri menkullerin de bu meydana hazineye intikal ettiği bildirilmiştir.

Bu kabil mallarda Evkaf idaresine tasarruf hakkı tanınmasına imkân yoktur. Ancak muahede ve itilâf-name hükümlerine tâbi olmayan ve vaziyetleri 15 nisan 939 tarih ve 333 sayılı kanun hükmüne giren eşhas-tan metruk olan icareteynli emval (3 Eylül 33) tarihli muvakkat kanun ikinci maddesiyle evkaf idaresine terk edilmiş olduğundan bu mallara hazineye müdahale edilmemesi kararlaştırılmıştır.

Etrüskün son seferi

Etrüsk vapuru «Morin» adıyla dün İstanbuldan limanımıza gelmiştir. Etrüsk vapuru, bu seferden İstanbul'da dönünce ikinci bir kaza ilâvesi vesair noksanlarının ikmal için Almanya'ya gönderilecektir.

Yüce himmeti asırlarca eskiden memleketi idare edenlerin bu yolda bir adım atmadıklarına göre ne kadar takdir edilse gene azdır. Yol inşası, memleketlerde yer yer başlıyor. Yol inşası hususunda yolculukta, yol başarmak gaye ve emel oluyor. Yani en yüksek bir memleket, topraklarına en son usulde yol yapmak isteyen Cumhuriyet hükümetinin feyizli muvaffakiyetlerinden birine ilk kazma-vurmağa bahtiyar oluyorum. 16 senedenberi Cumhuriyet idaresinin, yurdun en hürriyet yerlerinde bile umran ve kalkınmaya doğru ilan kıymetli hareket ve çalışmalarını süratla burada yad ederken bu devir vapurluk ve nafiasının İzmirde turistik yollara başlamak kâhki mühim bir işe girmiş olduğunu ve bu hal ile Milli Şef İsmet İnönü'nün elinde Cumhuriyet bayrağı olduğu halde yurdu her noktadan mukadder en yüksek noktalara kadar is'ad edeceğine imaniyle teyennün ilk kazmayı vuruyor, bundan en evvel istifade edecek olan buranın toplanmış halkını kutluluyor ve bu işte çalışanlara muvaffakiyet diliyorum.

Şunu da vicdanen söylemek isterim ki hükümet dürtür müteahhid buldukça imar işlerinde muvaffak olur. Yoksa memleketi müteahhid niyet etmek lazımdır. Bu yolu yapacak olan şirketin, Türkiye'de yol işi almakla tanınmış ve büyük şahsiyetlerin, büyüklüğümüzün tevccühünü kazanmış olduklarını zannediyorum. Reji jenerali, asrı yol işine girmiş ve daim atahhüdünü, sözünü yapmış olarak tanyorum. Bu yolda da taahhüdlerini vakit ve zamanıyla ve temiz yapacaklardır.

İzmirin bilhassa şu mıntakası şirket için de mucibi iftihar bir umran hatırası olacaktır. Müteahhid şirket de başarılar dilerim. Bundan sonra yalı, ilk kazmayı vurmuş, hazır bulunan amele grubu inşaatı file başlamıştır. Bu yolun asfaltı ile beraber Bostan

Şehir Dahili haberleri

Takas işleri

Muamele İş bankası ile yapılacak

Yeni teşekkül eden takas limitet şirketinden şehrimiz ticaret odasına gelen bir telgrafta prevantif ithalat, yani ihracatın evvel ithal usulü ile yapılacak ithalatın formalitelerini ikmal ve gümrük beyannamelerinin takas limited şirketi nam ve hesabına hareket etmek üzere İş bankası İzmir şubesine talimat verildiği bildirilmiştir.

Bundan sonra bu usul ile alış veriş yapacaklar İş bankasına müracaat edeceklerdir.

Amerikan konsolosunun tetkikleri

Şehrimiz Amerikan konsolosusu Sir Samuel Gale Ebling ve vis konsolu William Cameron Young dün Ticaret ve Sanayi odasına gelerek oda umumi kâtibi B. Turgud Türkoğlu'na ziyaret etmiş, muhtelif ekonomik meseleler üzerinde görüşmüşlerdir.

Yataklı vagonlarda tenzilât

Yataklı vagonlar şirketi Türkiye şubasının, fuar ziyaretçileri için yüz de 25 tenzilât kabul ettiği, fuar komitesi reisliğine bildirilmiştir.

Çandarlıda belediye teşkilâtı

Dikili kazasına bağlı Çandarlı nahiye merkezinde belediye teşkilâtı vücade getirilmesi muvafık görül-müş ve kararname resmi gazetede çıkmıştır. Çandarlıda yakında belediye seçimi yapılacaktır.

Orman yangını

Seferihisar kazasında palamut yökünde bir orman yangını çıktığı ve halkın gayretiyle söndürüldüğü yazmıştık. Bu yangında 100 çam a-ğacı ve 350 meyvemiz ağaç yanmış-tır. Yangının faili tutulmuş, adliye-ye verilmiştir.

İhan Naldöken mevkiine kadar olan kısmı, sonbaharda, mütebakisi Halkapınara kadarki kısmı 941 senesi Ağustos başlangıcında bitmiş olacaktır. Bostanlı halkının, asfalt yolun Bostanlı civarındaki dereden başlaması hakkındaki dilekleri, eğer yol güzergâhında bilhassa Turan ve Bayraklı civarında ilâveten keşifle fazla masrafa lüzum hasıl olmazsa nazarı dikkate alınacak, yolun ikmalinden sonra köy içindeki kısım da inşa edilecektir.

Güzelyalı - İnciraltı ve Ağamemnun asfalt yolu, Karsiyaka yolunun asfaltına başlanmadan, yani gelecek yıl mayıs ve haziran aylarından ikmal edilmiş olacaktır.

Bu arada Karsiyaka ile beraber Halkapınar - Burnava yolunun asfalt kaplanması ameliyesi de 941 senesi ağustos nihayetinde bitmiş olacaktır. Genç bu şirketin taahhüd etmiş olduğu Tepeköy - Selçuk arasındaki 9 metre genişliğindeki şosa, hazırlanan inşaat programına göre 940 senesi nihayetinde münakalâta açılmış bulunacaktır. Bu yolun Cellâd gölü içinden geçirilmesi takdirinde sağlam bir zemine istinad etmeyeceği anlaşıldığından yapılan keşifle güzergâh değiştirilmiştir. Böylece başlangıç noktası Tire şosası üzerinde 60 inci kilometrede bulunan Arapci köyü olarak tespit edilmiş, sağlık istasyonuna (Yani Cellâd istasyonuna) kadar yapılacak kısmın uzunluğu evvelki projeye nisbetle 6 kilometre yering üç buçuk kilometreye indirilmiştir.

Turistik yolların dayanıklığı yirmi sene için garanti edilmektedir.

İlk kısım turistik yolların inşasından sonra Çeşme plajı ve ilhalarına, diğer taraftan Bergama ve Selçuk harabelerine yapılacak yolların, vilâyetin bütçe veridatı itibariyle ancak 25-30 senede tamamlanması mümkün olacağı tahmin edilmektedir.

Tramvay şirketi ile işçiler ihtilâfı

Hakem kurulu bütün ihtilâfları halletti

İzmir tramvay ve elektrik şirketi ile işçileri arasında iş meselesinden doğan ihtilâfın vilâyet hakem kuruluna intikal ettiğini yazmıştık. Vali muavini B. Emin Kırışın reisliğinde toplanan şî hakem kurulu, ihtilâflı meseleleri tamamen halletmiştir. Bütün işçilerin iş ve ücret hususunda müsavî hakları kabul edilmiş, hastalık veya mezuniyet sebebiyle ücret verilmiyen bazı işçilere de ücret verilmesi esasında mutabakat hasıl olmuştur. Yalnız bazı işçilerin, iş kanunu hükümleri dahilinde geçmiş zaman için aradıkları hak ve ücret için hakem kurulu kendisini karar ittihazına selâhiyetsiz addetmiş, bu alacaklılar için işçilerin kanun dairesinde mahkemeye müracaat ederek haklarını aramaları lâzım geldiğine hükmetmiştir.

Hakem kurulunun bu kararı iktisad vekâletine bildirilecektir.

Sihhat memurları arasında

Merkez sihat memuru B. Hamdi Çizmecioglu'na ve Tire belediye hastanesi hemşiresi Bn. Münver Seçkine birer ay mezuniyet verilmiştir. Memleket hastanesi hemşiresi Bn. Mesrur Kızılgün İstanbul Gurbah hastanesi hemşireliğine tayin edildiğinden kendisine mezuniyet verilmiştir. İzmir merkez belediye sihat memuru B. Fehmi Sadıça 15 gün izin verilmiştir.

Gelenler, gidenler

Polonya büyük elçiliği ticaret ates-resi B. T. Sumansky İstanbuldan şehrimize gelmiştir. Denizli mebusu B. Yusuf Başkaya, Denizli'den İstanbul ve inhisarlar müfettişi B. Medeni İnceoğlu Aydn'a gitmişlerdir.

Şehrimizdeki ziraat teşkilât müesseselerini teftiş eden Ziraat Vekâleti umum müfettişi B. Şevket Tunçok İstanbul'a gitmiştir.

Fuar hazırlıkları son safhada

— Baştarafı 1 inci sahifede —

fuarcın açılma merasiminde bulunacak ve fuarı Ticaret Vekilimiz B. Cezmi açacaktır.

Ticaret Vekilimiz, pazartesi ve salı günleri İzmirde ihracatçılar ve müstahsillerle görüşmeler yapacak, ticaret odası tarafından Ticaret Vekili ve diğer Vekiller şerefine bir ziyafet verilecektir. İktisad Vekilimiz de İzmirde iktisadi işler üzerinde tetkikler yapmakla beraber iktisad müesseseleri mümessil ve sahipleriyle hasbuhallerde bulunacaktır.

Fuar münasebetiyle memleket dahilinde bir turizm hareketi başlamıştır.

Anadolunun her tarafından İzmir gelen ekspresler fevkalâde kalabalıktır. Dün İstanbuldan gelen Etrüsk vapuru da çok kalabalıktı. Bütün kameralar, güverteler fuar için gelenlerle dolu idi. Bunlar arasında pek çoğu ekspozanları teşkil etmek idi. Fuar münasebetiyle Devlet Denizyolları, İstanbul - İzmir arasında vapur seferlerini sıklaştırmıştır. Cuma günü İstanbuldan kalkacak Cumhuriyet vapuru, cumartesi günü saat 11 de, cumartesi günü de İstanbuldan hareket edecek Ege vapuru pazar günü saat 10 da İzmir limanına gelecek, fuar ekspozan ve ziyaretçilerini getirecektir. Ticaret ve İktisad Vekilimiz, pazar günü Ege vapuruyla geleceklerdir. Cumhuriyet vapuru İzmir limanından pazartesi günü saat 16 da, Ege vapuru çarşan bu günü saat 12 de hareket edeceklerdir.

Mersin sürat ve aralık postalarını yapan vapurlar, fuar münasebetiyle Gelibolu ve Tekirdağ'a uğrayacak ve fuar ziyaretçilerini İzmir'e taşıyacaklardır.

Doktorumuzun Köşesi

DAHİLİ HASTALIKLAR MÜTE-HASSISI DOKTOR M. ŞEVKİ UĞUR DİYOR Kİ:

Beyin, nasıl ve ne vakit vurgunluğuna giderir

Vücut makinesini ve onu teşkil eden bütün organların en mükemmeli ve en mühimi sinir cümlesidir. Asabi cümlelerin santrali beyindir. Vücut diğer organlara ve cihazlara tetattüb eden vazifelerini intizama sokan sinir cümlesidir. Bundan başka organların hepsini emri altına alan ve örgülerin derinliklerindeki değişmelere, istegimiz altında olan ve olmayan hareketlere, beş duygu vasıtasıyla etrafımızdakiyle temas ve alâkaya hâkim olan da gene asabi cümlesidir.

Bununla beraber beyin aklı ve iradî melekelerin merkezidir. Bundan dolayı maddi ve manevi bütün iradî faaliyetlerimiz; hep dimağa merbuttur. Dimağ yazıfesi çok nazik ve ehemmiyetlidir. Bunun için beyin uzviyetinin en yüksek yerini işgal etmiş ve tepemize yerleşmiştir. Dima ve na aid olan diğer organların esaslı çok duygulu, çok narin olan sinir hücreleridir. Bunlar kanın dolaşmasında ve vücudun beslenmesindeki küçük bir değişmeden çok müteessir olur ve bozulurlar. Sinir hücreleri durmadan çalışır, çabalar, yenileşir dururlar. Sinir hücreleri, bunun neticesi olarak husule gelen bakiye hasılatından tasfiye edebilmek lâzım gelir.

Bu temizlenme ve tasfiye atomlar arasında uyku zamanında daha şuhulet vaki olur. Zira sinir cümlesi bu zamanda dinlenme halinde olduğu için kullanılmış maddelerin atılması bu maddelerin husulünden daha fazladır. Hücre, tamiri için kendisine lâzım gelen maddeleri dolaşan kandan alır. Atomlar arasında bu yenilenmeyi kolaylaştırmak sinir cümlesini gençleştirmek demektir. Bu sebeblere uyku sinirlerle temin önemli şartlardandır. Şurası bilinmelidir ki, beyin uyku zamanında bütün vurgunluğunu giderir ve bütün kaybettiklerini telâfi ederek yerine koyar. Sinir cümlesini zayıflatan sebeblerin en başında uykusuzluk gelir. İnsan günde sekiz saat uykuya muhtaçtır. Uykuyu davet için en uygun ve en iyi vasıta karanlıktır. Aydınlıkta yatmak hiç de iyi olmaz. Uykunun en muvafık ve münasib zamanı gecedir. Gece uykusu en tabii ve kaybolanları en iyi yerine getiren dir. Bir çok insanlar gece yorulup gündüz uyuurlar. Bu hal ise tabiatı karşı gelmek demektir. Gece yorulmaları vücudu en ziyade örseleyen, ezen, harap eden bir itiyadardır. Gece uykusunu uyumayan insanların vücud makineleri bozuktur, hastadır. bahusus sinir takımları büsbütün bozuktur. Beyinleri uyuşur, sinir hücreleri dejenere olur ve vaktinden evvel hatıra, hafıza, akıl ve irade, muhakeme ve zekâda inhitat vukua gelir. Eğer insanlar, genç ve dinç kalmada büyük ve mühim rolleri olan di-mağlarını ezmek ve yormak istemiyorlarsa erken yatarak erken kalkarlar.

ZABITADA

Birirlerini döğmüşler

Çorakkapıda Halidbey sokağında Manisalı Yusuf Keskin ve Denizlilî 23 yaşında Ayşe, aralarında geçimsizlik neticesi kavga ederek birbirini döğdüklerinden zabıtaca tutulmuşlardır.

Leylâyı döğmüş

Eşrefpaşada Girdili Cemal Bay-san ve oğlu Mustafa Bay-san, ev kirası meselesinden İzmirli İsmail Kızı 30 yaşında Leylâ Kapanı döğmüş ve tahkir etmiş, zabıtaca tutulmuş-tur.

Dinamitin taarruzu

Çorakkapıda Hacı Ali efendi'de desinde İbrahim kızı İkbâl Dinamit, müsterek oturdıkları evin keşfi için kadaastro memurlarına muğber olmuş, İbrahim kızı Fatma Diker tahkir etmiştir. Suçlu, yakalanmıştır.

İki manevra birden

— Baştarafı 1 inci sahifede —
de etmek için çevrilmiş manevra muhtemel neticeleri itibariyle evvelkinden daha mühim olmak istidadını göstermektedir..

Japonya bugüne kadar çelik ittifağa girmekten imtina etmişti. Ancak bu memlekette ordu lüzumundan fazla bir nüfuza malik olup harici siyaset üzerinde ötedenberi müessir olmağa çalışmaktadır. Ordu ise, japon hükümetinin takip ettiği itidal ve şimdilik infirad siyasetine rağmen, çelik ittifağa dahil olmak taraftarıdır. Son haberlere göre bir müddetler, ordu ile hükümet arasında bu nokta hakkında cereyan eden müzakereler bir uyuşma ile neticelenmiştir. Bu uyuşmaya göre bir Avrupa harbi vukuunda Sovyetler bitaraf kalırsa japonya da bitaraflığını muhafaza edecek, Sovyetler bir Avrupa harbine karışacak olurlarsa japonlar da filen muharebeye gireceklerdir.

Uzak şark eski dünyanın bu dağıdağlı Avrupasından çok uzakta olduğu için orada neler cereyan etti, bu noktalar ne gibi tesir ve hesaplarla kararlaştı, bilmiyoruz. Ancak bu esasların henüz mahiyetleri bile taakkür etmeden ve kat'i bir şekil almadan ilân edilmelerine lüzum görülmesi bunların kat'i ve tatbiki derhal girişilecek bir karardan ziyade Moskova müzakereleri ve yarın açılması muhtemel olan Danzig müzakereleri üzerinde müessir olmak maksadiyle tertip edilmiş siyasi bir manevra olduğu ve japonların bunu mihver devletlerinin iltiması ile yapmakta oldukları hissini vermektedir.

Yalnız japonlar bu manevraya teşebbüs eder ve bu suretle hem Sovyet Rusyayı ve hem de garp demokrasilerini uyuşmaktan tahzir ederden arkalarında bir de Birleşik Amerika devletleri mevcut olduğunu ve bu hükümetin büyük Okyanusun müvazenesine hayatı ile bağlı bulunduğunu unutmış gibi görünüyordular.

Eğer filhakika japonların yarınki siyasetinin, esaslarını ilân etmekle istihdaf ettiği maksad bu ise, bunun iki tarafı keskin bir silâh olduğunu tantana ile ilân edilen bu esaslar Moskova müzakereleri üzerinde mihver devletlerinin ümidi vechile menfi bir tesir icra edebilecekleri gibi bizim kaanaatimize göre müsbet bir tesir icrasına da âmîl olabılır. Bu takdirde Moskova müzakereleri demokrasilerle Sovyetleri uzak şarkta da işbirliğine sevkedecek bir cereyan alınırken bundan en çok zararlı çıkacak olanlar şüphesiz ki japonlar olacaktır.

Hamdi Nüzhet ÇANÇAR

Mısırdaki
Kabine buhranı
devam ediyor

Kahire, 16 (A.A.) — Yeni kabineyi teşkil etmek için istişarelerine devam etmektedir.

İyi malûmat alan mahfil, buhranın bu kadar uzun sürmesinin ekseriyeti teşkil eden sadı ve liberal partilerine dayanan bir kabine teşkilinin zorluklarına atfeylemektedir. Asıl güçlü kabineye alınacak adamların ve bunlara verilecek nezaretlerin taksimindedir. Ali Mahir paşa, mühim nezaretleri kendi noktalarında olanlara ve bilhassa hariciye nezaretini eski nazır Yahya paşaya vermek arzusuundadır. Halbuki iki ekseriyet partisi bu şerait altında kabineye girmeyeceklerine karar vermiştir.

Franko

Amerikalı esirleri serbest bırakıyor

Madrid, 16 (A.A.) — Ancak Kızıl muharip suçundan dolayı mevkuf bulunan enternasyonal kıtaata mensup yirmi Amerikalı esir derhal tahliye olunacaktır.

23 erkek ve iki kadından mürekkep olan Amerikalı sivil mevkufırlar gelince, bunlardan muhtasırın siyasi cürüm işlemiş olanlar da tahliye olunacak fakat casusluk veya para kaçağılığı yapmış olanlar hakkında tahkikata devam edilecektir.

SON HABERLER

Moskova askerî müzakereleri, mü-kemmel bir safhada cereyan ediyor

Hey'etler, günde iki defa toplanmanın zor olduğunu anladıklarından, yalnız bir içtima yapılmasını muvafık bulmuşlardır

Moskova, 16 (A.A.) — Havas: Fransız ve İngiliz askerî heyetleri Vorosilof ve arkadaşları ile günde ancak bir toplantı yapmaktadır. Bu toplantı saat ondan on dörde kadar devam ediyor.

Heyetler evvelce kararlaştırıldığı üzere günde iki toplantının güç olduğunu anlamışlardır. Filhakika sabah saat ondan üç buçuğa kadar ve 17 buçuktan yirmiyeye kadar iki toplantı yapıldığı takdirde heyetlerin kendi aralarında görüşmeğe vakit bulamadıklarını müşahade etmişlerdir.

Bu askerî müzakereler etrafında muhafaza olunan mahremiyet, siyasi müzakerelerinkinden bittabi daha şiddetlidir. Maamafih, Fransız ve İngiliz müzakerelerin intibai mü-kemmel olduğu sarahaten anlaşılıyor.

Moskova, 16 (Radyo) — Askerî müzakereler bugün de samimi ve enerjik bir hava içinde cereyan etmiş-

ti. Fransız sefiri Naçyar, heyetler şerefine mükellef bir ziyafet vermiştir.

Ziyafette hariciye komiseri Bay Molotof, Kotinyepuf, hava komiseri Saponkivof, Potemkin ve daha bir çok zevat hazır bulunmuşlardır.

— Pilsudskinin zihniyetini taşı-

Karolun Nutku

Rumen olan hiçbir şey başkasına kat'iyen verilemez

Bükreş, 16 (A.A.) — Rador ajansı tebliğ ediyor:

Dün Köstencede deniz bayramı gününün kutlanması ve yeni Taschaul deniz üssünün taş koyma merasimi münasebetiyle Kral Karol söylediği nutukta demiştir ki:

«Rumen olan hiçbir şey başkasına verilemez. Rumen olan her şey müdafaa edilecektir ve sulhe bağlanan lar gunu bilmelidirler ki, hududlar bir kerre çizdi mi, dünya harbi olmaksızın değiştirilemez. Tabii hududlarımız içinde yaşayan bütün hakiki vatanseverlerin imanı da bu olduğunu biliyorum.

İstanbul
Yolcu salonu inşaatı

nakalât vekili Ali Çetinkaya bugün yolcu salonu inşaatını teftiş etmiş, salonun bir an evvel bitirilmesini emreylemiştir

Kral, Romanyanın ticaret ve harb filosunun son bir sene içinde yaptığı terekkiye işaret ederek şunları söylemiştir:

«Millî müdafaa bakımından donanma lehinde sarfedilen gayretler isabet etmiştir ki, memleketimizde mesul olanlar orduya muvazı olarak donanmayı da kuvvetlendirmeye azmetmişlerdir. Biri birine sıkı sıkı bağlı bulunan millî müdafaa üç unsuru, deniz, kara ve hava orduları, büyük günde bütün ruhlariyle vazife başında bulunacağını pek âlâ biliyorlar.»

Bükreş, 16 (A.A.) — Müşahidler kral Karolun Romanyanın istiklâlini muhafazaya azmetmiş olduğunu bir kerre daha teyid için Köstencede söylemiş olduğu nutka büyük bir ehemmiyetle dikkat etmektedir.

Müşahidler önümüzdeki manevralar için bir çok ihtiyat efradını silâh altına almış olan Romanyanın askerî faaliyetlerine işaret etmektedirler.

Türk-Japon dostluğu

Japon imparatoru, Türk milletini çok sevdiğini söylüyor

İstanbul, 16 (Telefonla) — Berlin büyük elçiliğine tayin edilen Tokyo elçimiz Hüseyin, bu sabah Semp-ton ekspresiyile geldi. Beyanatında: — Tokyoda üç buçuk sene kaldım. Başta imparator olduğu halde bütün japonlar, milletimize büyük bir semp-

pati besliyorlar. Ve iki millet arasında an'anavi ve tarihi dostluğun daha ziyade kuvvetlenmesini istiyorlar.

İmparatora veda ederken, bana, kendisinin Türk milletini çok sevdiğini söyledi ve aramızdaki bağliğin ehemmiyetini tebarüz ettirdi.

Papaya baş vurdular!

Almanya ve İtalya, Papaya müracaatla bir mütareke için araya girmesini istediler

Brüksel, 16 (A.A.) — La Nation Belga gazetesinin Londra muhabiri Almanya ile İtalyanın Vatikanı notalar göndererek Avrupa için 30 günlük bir mütarekete teklif etmiş olduklarını haber vermektedir.

Bu gazete papalık makamının Vatikan'daki Almanya ve İtalya sefaretlerinden birer nota almış olduğunu iyi bir menbada öğrenmiş bulunduğunu yazmaktadır.

Bu notalarda İtalya ve Almanya hükümetlerinin avrupaya müteallik ihtilâfları muslihaneye bir tarzda hal-letmek arzusunda oldukları ve garb devletlerine aşağıdaki nihaiteklifleri serdetmeğe amade bulundukları beyan edilmektedir:

1 — 30 günlük bir mütareke. Bu mütareke esnasında her devlet her türlü harekâta bulunmaktan ihtar edilecek ve mütareke Fransa, İngiltere, Almanya ve İtalya ha-

riciye nazırlarının bir konferans akdetmelerini temine medar olacaktır.

2 — Dört hariciye nazırı Danzig meselesi için bir hal sureti bulmağa çalışacaklar ve bu hal sureti icabında Polonyanın tasvibine arzedeceklerdir.

3 — Danzig meselesi halledilebildiği takdirde 30 günlük mütareke konferansı diğer muallâk meseleleri halledebilmesi için temdit olunacaktır.

Almanya ile İtalya notalarında tekliflerinin kabulü hususunun beyanmille vaziyetteki gerginliği izale edecek; ümidini izhar etmekte ve Vatikanın Berchtesgaden görüşmeleri esnasında tertip edilmiş olan İtalyan - Alman plânına manen müzaheretle bulunacağı kaanaatinde bulunduklarını ilâve etmektedir.

Polonya Ordusu

Pilsudskinin zihniyetini taşıyarak daima mukavemete hazırdır

Vilno, 16 (A.A.) — Polonya lejyonları fırkasının ve 1920 de Polonya tarafından kazanılan zaferin yıldönümü münasebetiyle firka zabıtları tarafından verilen ziyafette bir nutuk söyleyen Reischumhur Mosci-kj demiştir ki:

— Pilsudskinin zihniyetini taşı-

Mısır askerî hey'eti

Cuma günü İstanbula varacak ve ordumuzun geçit resminde bulunacaktır

İstanbul, 16 (Telefonla) — Mısır askerî heyeti önümüzdeki cuma günü şehrimize gelecek, Perapalasta inşaat edilecek Heyet Tahrir-i

manevralarından sonra ordumuzun yapacağı büyük geçit resminde bulunacaktır.

Polonya - Danzig

Hudutlarında yeni bir hâdise olmuş ve bir Lehli asker öldürülmüştür

Danzig, 16 (A.A.) — Bugün saat 3,20 de Khileng köyü civarında vahim bir hudut hâdisesi olmuş ve Danzig topraklarına giren bir Polonya askerî öldürülmüştür. Polonyalı asker Danzig hudut muhafızlarının ih-tarlarna rağmen bunlara tüfengiyle nişan almak suretiyle mukabele et-

miş ve Danzigli muhafızlardan biri ateş ederek Polonyalı askerî vurmuştur.

Varşova, 16 (A.A.) — Polonya - Danzig hududunda Kohling köyü civarında bir hudut hâdisesi olduğu ve bir Polonyalı askerî Danzigliler tarafından öldürüldüğü selâhiyyettar Polonya mahafilince de teyid olunmaktadır.

Makenzi

Üç mütahassıs ile bugün İstanbulda

İstanbul, 16 (Telefonla) — Karabük çelik ve demir fabrikalarını inşa etmekte olan İngiliz şirketi umum müdürü Makenzi, refakatinde üç mütahassıs olduğu halde yarın şehrimize gelecektir.

**Deri ihracatı
Fazlalaştı fiatlar
yükseldi**

İstanbul, 16 (Telefonla) — Deri ihracatı fazlalaşmıştır. Taleplerin her gün artmasından deri fiyatları yükselmeğe başlamıştır.

**Ömer Seyfeddinin kemikleri
Mısırdan İstanbula
naklonuyor**

İstanbul, 16 (Telefonla) — Mısır prensi Ömer Seyfeddinin kemikleri Mısırdan gelecek ve önümüzdeki çarşamba günü Kadıköyünden kaldırılarak, asrî mezarlığa nakledilecektir.

**Ziraat Vekili
Tetkik seyahatine
devam ediyor**

Akçakoca, 15 (A.A.) — Ziraat vekili Muhlis Erkmen refakatinde Bolu valisi Naci Kıcman ve orman umum müdürü Fahri olduğu halde, bu gün saat 10 da Akçakoca'ya gelmiş ve halk tarafından istikbal edilmiştir. Ziraat vekili hükümet konağında bir müddet istirahatten sonra köylerden gelen halk mümessillerini kabul ederek Akçakocanın meyvacılığı ve bilhassa fındık mahsulü hakkında köylünün dileklerini dinlemiştir.

Saat 13 de belediye tarafından verilen öğle yemeğinde bulunan Muhlis Erkmen şehir bahçelerinde meyvalar üzerinde bir tetkik gezisi yapmış ve saat on beşte Düzceye müteveccihen hareket etmiştir.

Düşündüklerim

Mussolini
vefat etti

Orhan Rahmi GÖKÇE

Mussolini kimdir?

Bir ilmektepe muallimi ve harbi umumide çok çile çekmiş bir insan, hayatında, büyük ıstıraplar ve sefaletler taşıdığı için, onu gazeteciliğinde ve politikada evvelâ bir sosyalist olarak görüyoruz. Fakat onun o tarihteki vasfını daha esaslı tetkik edersek anlarız ki, halk içinde bir içtimaî ihtilâl yaratmak isteyen bu adam, sadece uyurdu bir davanın kahramanıdır. Nitekim meşhur Roma yürüyüşünden sonra bizim eski sosyalist Benito Mussolini, sırtındaki gömleği atarak kara gömleğe sarılmış ve değişivermiştir..

Mussolini, sosyalizmden faşizme, yani içtimaî bir kutuptan diğer bir kutba fir dönerek yaptığı, bu emsalsiz sıçrayışı, muhtelif vesilelerle izaha ve İtalyanın kurtuluşu ve yeni kuruluşuna bağlamağa çalışmıştır. Fakat cihanın martavallardan gına getirmiş olan idraki, bu gayretlere kapalı kalmış ve müvazenesiz akideciler serisine Mussoliniyi de katmıştır.

Sosyalizmle faşizm!.. Yani yekdiğerine çevrilmiş, tetikte iki namlu.. Mussolini ilk mücadele yıllarında birincisini tutuyordu. Sonra ikincisini yakaladı ve bağıra çağıra birinci sine karşı kullanmağa kalktı. Bunlar, gelmiş, geçmiş şeylerdir şüphesiz. Fakat gerek Mussolininin şahsiyetini, gerekse arkasına takıp ta Roma sevkettiği İtalyan amele, genç ve münevverini nasıl aldattığını göstermesi itibariyle daima göz önünde tutulmak iktiza eder.

Sosyal nasyonalizm tarihinde, her millet tarafından giyilmiş bir gömlektir. Mussolini, bu gömleği tekrar bir tornistana tâbi tuttu. Göğsüne «faşizm» etiketini ilâstirerek güya bunun, yeni bir içtimaî din ve bir ideoloji olduğunu herkese inandırmağa istedi. İtalyada kara gömlekliler haricinde kime buna inanmadı.

Hâlâ sağ olan eski sosyalist kütteleleri ise bu dönek dava arkadaşlarının yaptığına sadece gülüp geçtiler..

Mussolini, hiç aldırmadan, sağa, sola inhıraflar yaparak yürümeğe başladı. Diktatör oldu. Hüriyeti, Roma sokaklarında öldürdü. Bütün sosyalist arkadaşlarını çığnedi. Nihayet İtalyanlara «eski Roma imparatorunun ihyası» gibi cazip bir hayal gösterdi. Mussolini âdeta göklerde ılık oyunu yapıyordu ve orada, hatta Türk topraklarının bereketli, mübarek gıdalarını, gösteren tablolar bile vardı.

Mideleri epeyce hülyalı bir istaha seviyesine yükselten bu çalışma, ilk eserini Habeşistanda gösterdi. İkincisini Arnavudlukda..

Maamafih Mussolini, son Alman-İtalyan ittifakına kadar sıvırılmış bir şahsiyetti. (40) milyonluk bir milletin bu mukadderatını avuçlarında tutuyordu. Devletlerle tek başına konuşabiliyor, kavgalarını da kendi namına yapılabiliyordu. Blöflerine, velleli nutuklarına karşı bile alâka vardı. Fakat Almanyada Adolf Hitler namında, aynı çağın, aynı şartlar altında yetişmiş bir Alman siması, siyaset sahnesinde nazif ve kudretli bir varlık olarak kendisini gösterdiği gün, Mussolininin terfi ve hüviyeti, bir bulut arkasına düşüverdi.

— Devamı 6 ncı Sahifede —

Teğmenliğe terfi etmemiş, memur yedek subaylar

İzmir Askerlik şubesinden: Devlet memuru olup ta henüz teğmenliğe terfi etmemiş ve terhislerinden iki sene geçmiş olan piyade asteğmenlerin (yarsubay) 5/Eylül/939 da kütalarında bulunmak üzere 45 günlük staja sevkedilecekler rinden terfi durumları tetkik edilmek üzere ve bulundukları memuriyete atıldıkları maası gösterir tasdikli bir vesika ile birlikte 20/Ağustos/939 gününe kadar şubeye müracaatları lüzumu ilân olunur.

Hayalden Vaz-geçmiyorlar

Alman siyaseti bir çıkmaza girdi, fakat ümitleri kesilmedi

Berlin, 16 (A.A.) — Havas: Danzig gene Alman düşüncelerinin ön safına geçmiştir. Ve Salzburg da mihyerin iki devleti tarafından itibaz olunan hattı hareket teressüm etmeğe başlamıştır.

Alman matbuatı, Polonyanın takimini, yukarı Silezya ve Olze kömür madenlerinin zenginliklerini, Trianon ve Saint Germain muahedelerinin katıyen tadil edileceğini ileri sürdükten sonra tedilcilik neşriyatında tekrar itidale ve bütün dikkatini Danzig meselesi üzerinde taksif eylemeğe davet olunmuşa benziyor.

Bu sayıyı dikkat cephe değişikliği, Ciano - Ribbentrop mülakatı hakkında emin Berlin mahafilinden son günlerde alınan bazı malûmata ilâve edilirse, vaziyetin şöyle olduğu anlaşılıyor:

Ciano Salzburga geldiği vakit, Almanlara atfolunan bazı niyetlerden fena halde telâsa düşmüş bulunuyordu. Ribbentrop, Italyayı akim kalmışa mahkûm bir sergüzeşte götürmenin mevzuubahis olmadığına fakat iki müttefikin tek bir hattı hareket takip eylemeleri ve en kati bir azim zevahiriyle bunu tatbik etmeleri lâzım geldiğine Ciano'yu ikna etmiştir. Alman hariciye nazırı Almanyanın Polonya hakkındaki meta libatını tedricen Danzige inhisar ettirmekle sulh cephesinin parçalanabileceği hususunda nikbinlik göstermiş ve bir sulh konferansı teklifine İngiltere ile Fransanın dayanamıyacaklarını temin eylemiştir.

Son günlerde Alman siyasetinin bir çıkmaza saplandığı itibabını taşıyan Alman siyasi mehafili de yenden ümitlere düşmüşe benziyor ve Almanyanın bir sulh konferansına

istirakini Danzigin iadesiyle ödelebileceğini umuyor. Böyle bir konferansın Polonyanın ve müttefiklerinin mukayemetini kıracağı sanılmaktadır. Bu konferansın muhakkak akameti ise, Almanlarca, sulh cephesinde inihillaller yapacak ve mihyer devletlerinin müstakbel icraatını kolaylaştıracaktır.

Huşu ve fakat emin bir membadan alınan haberlere göre, Ribbentropun ileri sürdüğü deliller Ciano üzerinde müessir olmuştur. Ve İtalyan matbuatının yeni neşriyatında bunun neticelerini gören Alman mahafil bugün memnuniyet beyan eylemektedir.

Berlin, 16 (A.A.) — Salzburg görüşmelerinin son bir ihtar teşkil ettiğini hatırlatmakla beraber Alman matbuatı nokta nazarının garp memleketlerinde yanlış anlaşılmasından şikâyet etmekle iktifa eylemektedir.

Deutsche Allegemeine Zeitung, diyor ki:

Paris ile Londra, Danzigin statüsü meselesini müzakereye hazır bulunduklarını bildiriyor. Fakat Paris gazeteleri Polonyanın haklarını muhafazası lâzım geldiğini tasir ediyorlar. Bu hal demokrasilerin icap eden neticeleri istihsal etmekten henüz uzak bulunduklarını gösteriyor. Bu vaziyet ise, Polonyanın hattı hareketini sertleştirmekten başka bir işe yaramaz. Demokrasi-ler daima Polonyanın haklarını öne sürdükleri halde Almanyanın ve Danzigin haklarından hiç bahsetmiyorlar. Garp devletlerinin 1939 da 1919 daki zihniyetle mi hareket ettikleri keyfiyeti suale sayandır.

Fransız gazeteleri

Bir taarruz vukuunda hepimiz bir den derhal mukabele edeceğiz. Diyorlar

Paris, 16 (A.A.) — Milletler cemiyetinin Danzig komiseri Burckhardtın Berchtesgaden'e yaptığı ziyareti mevzuubahis eden Fransız matbuatı, bu ziyaretin Danzig meselesinin halli üzerinde müessir olabilmesinden şüphelenmektedir.

Figaro diyor ki: «Londradan tasir olunduğuna göre, Burckhardt verdiği ilk raporda Hitlerin yapmış olmas muhtemel bulunan hiç bir tekliften bahsetmediği gibi bizzat kendisi de Hitler'e hiç bir teklifte bulunmamıştır. Ve Fransanın mutlak surette itibaz edeceği hattı hareketin ne olacağını Hitler'e bildirmiştir: Polonya kendi menfaatlerinin tehlikede olduğuna kani olursa, Fransa ve İngiltere hemen onun yardımına koşacaktır.

Hiçbir şantaj boyun eğmemeye azmetmiş bulunuyoruz. Bizim tarafımızdan tavizleri haklı gösterecek ortada hiç bir mesele yoktur. Eğer doğrudan doğruya olsun, ve dolayısıyla olsun, bize veya müttefiklerimize bir taarruz olursa, hepimiz birden derhal mukabelede bulunacağız. Bu taarruz intizaren az çok kapalı tehdidlere asla aldırış etmiyeceğiz, bunları duymuyoruz bile.

Journal şöyle diyor: «Fransa ve İngiltere, Danzig meselesinde adillane bir tesviye tarzına halisane istirak edebilecekleri ve fakat her türlü zorbalığa veya zorbalık tehdidi altında yapılacak hareketlere katıyen karşı duracaklarını ötedenberi söylemişlerdir. Almanlar, bunu bilmediklerini hiç bir vakit da edemezler.

«Ordre» gazetesinin kanaatine göre, Burckhardtın teşebbüsü çok ileri gidebilecektir. Fransa ve İngiltere, bundan dört ay evvel, Danzig meselesinde takdir hakkını ve hayati men-

faatlerinin nasıl ve ne vakit müdafası lâzımgeldiğinin takdirini tamamıyla Polonyaya bıraktıklarını bildirmişler ve bu hususta kat'i vaide bulunmuşlardır. Bu sözlerinden dönmiyeceklerdir. Danzigin Almanyaya iltihakından gayri bir tesviye tarzı derpis edilmek şartıyla Burckhardtın pek âla Polonya harciye nazırı Berlin nezdine gönderebilirler. Esasen Polonya dahi martta başlanan noktai nazar taatillerine devam etmek arzusunda. Danzig işini vaktiyle taşıfiyeye memur edilen ve Fransa, İngiltere ve İsveçten mürekkep olan milletler cemiyeti konseyi komitesine gelince, bu komitenin Polonyanın arzusu hilafında hareket etmesi mevzuubahis olamaz.

Nihayet Oeuvre gazetesi de şöyle diyor:

«Bugün, zaman geçen eylüldeki gibi değildir. O vakit Avrupada nihayet sükûneti tesis etmek düşüncesiyle hareket etmiş olan Fransa ve İngiltere bir kerre daha aldatılmıyacaktır.

Kont Saki

Yakında Roma'ya gidiyor

Paris, 16 (Radyo) — Macaristan Hariciye Nazırı Kont Sakinin, yakında Mussolini ile konuşmak üzere Romaya gideceği söyleniyor.

Belediye reisi

Dün gece İstanbuldan geldi

Belediye reisi doktor Behçet Uz, dün gece saat 22,30 da Bandırma yoluyla İstanbuldan gelmiş ve bahane istasyonunda karşılanmış, tur,

Ankara hukuk fakültesinden 108 gencimiz mezun oldu

Ankara, 16 (Husus) — Ankara hukuk fakültesinin 1938 - 1939 ders yılında on dördü kız ve doksan dördü erkek olmak üzere 108 talebe mezun olmuştur. Bu gençlerimizin derecelerini yazıyoruz:

Güzin Erdoğdu, Leman Tümer, Nuri Erkan, Nüzhet Sömersan, Jale Güral, Rasim Mutlu, Meliha Gönelli, Muammer Yazar, Aziz Başar, Ömer Yücel, Meliha Sayar, Şevket Tarım, Hüseyin Perçin, Tarık Peçeyi, Selâhiddin Ersöz, Ziya Ergüven, Hasan Tarhan, Fethi Özduval, Lütfi Baysal, Necati Bayraksoy, Hayri Aksoy, Avni Gökmen, Kemal Çimen, Ahmed Karan, Mediha Kurman, Lütfi Muşlu, Doğan Toran, Nimet Oraj, Nuri Özmen, Hayati Şener, Cahit Faga, Mustafa Kumbur, Hürrem Gümrükçüoğlu, Osman Tokcan, Muzaffer Tora-

man, Selâhiddin Tokar, Hakkı Ege-seli, Bisan Kaya, Ekrem Yardem, Sefik Seren, Azmi Yumuk, Hıfzı Benli, Remzi Çiner, Ruhî Ayas, İffet Ulusman, Cahit Özden, Refik Can, Orhan Başarı, Orhan Orhun, Ali Rıza Gökçe, Nail İnal, Hakkı Süha, Fuat Kıran, Meliha Sayın, Behçet Baran, Yusuf Ziya Önel, Mahmud Özunal, Muzaffer Tansu, İhsan Öralay, Abdurrahman Tanyeri, Hasan Çubukçil, Seniha Ögütçü, Sabih Karkın, Abdülkadir Eryurd, Celâleddin Çumrah, Ruşen Genç, İhsan Akanlı, Hasan Taraman, Bekir Giray, Yaşar Gümüşel, Hilmi Alanya, Mehmed Çetinkaya, Lütfi Bocçalı, Naci Toros, Nuri Deniz, Ali Sezel, Hadika Yonat, Ahmed Gümüşlü, Mehmed Atacık, Abdurrahman Akçalı, Hüseyin Amca, Adil Paker, Mustafa Süllükcü, Celâl Bulut, Nebil Özün, Şahire Tümerkan, Necdet Çeşmig, Remzi Zarakol, Nuri Güler, Şükrü Bıçakçı, Şakir Kazancı, Halil Uygun, Hüseyin Orakçıoğlu, Hakkı Tekşen, Sabriya Hitmet, İzzeddin Arkan, Ali Gök-türk, Kemal Ertan, Hadi Katı, Reşad Serbest, Fuad Bilge, Mustafa Ayaz, Enver Albasan, Reşad Yalın, Reşad Emek, Nazir Eyibil, Mehmed Öngören.

İsviçre

İş için tedbirler aldı

Bern, 16 (A.A.) — Beynelmillel vaziyet dolayısıyla federal meclis, İsviçrenin işi için bazı ihtiyat tedbirleri almıştır.

Müessese şefleri işletmelerini abloka veya harb halinde istihsal kabiliyetlerini muhafaza edecek bir hale getireceklerdir. Aile reisleri de evlerinde ihtiyat erzak bulunduracaklardır.

Yugoslavya'da

Büyük bir şirket faaliyetini tatil etti

Belgrad, 16 (A.A.) — Gazetelerin bildirdiğine göre mühim miktarda kurşun ve çinko istihsal etmekte olan «Treptcha mines Ltd.» şirketi dünden itibaren faaliyetini tatil etmiştir.

Meksika

Petrol kumpanyaları

Vashington, 16 (A.A.) — Alâkadar mahfellerde söylendiğine göre Meksika hükümeti ile Amerikan petrol kumpanyaları arasındaki ihtilâfın «seri ve adilane» bir şekilde halledilmesini istiyen Summer Velez, bu beyanati ile petrol kumpanyalarını istihdad etmektedir. Çünkü bu kumpanyalardan üçü bitaraf olmak şartıyla 9 azadan mürekkep bir idare meclisi teşkilî hususunda hariciye nezareti tarafından yapılan teklifi kâfi derecede tetkik etmeden reddetmişlerdir.

Bu teklifi kabul eden Meksika hükümetinin petrol kumpanyalarından daha büyük bir uzlaşma zihniyetiyle hareket ettiği söylenmektedir.

Borsa-Piyasa

Zahire borsası
İZMİR

180 Ç. Buğday	4	6 50
330 ton buğday	4	6 50
413 Ç. arpa	3 50	3 5625
188 Ç. susam		16 50
15 ton K. darı	6 50	6 75
68 Ç. K. darı	6 50	6 75
65 Ç. bakla		3 50
25 ton nohut	5	8 125
210 B. pamuk	38	43 75
172 kilo balmumu		60

Terfi

Bayındır hükümet tabibi B. Yasin Şakir Katsayın maaşı elli liraya çıkarılmıştır.

Bıçak bulunmuş

Tepecikte tabak Ahmed Okkolun üzerinde bir bıçak bulunmuş, zabıtaca müsaderede edilmiştir.

Almanya ve İtalya

Gümrüklerimizdeki mallarını çekiyorlar

İstanbul, 16 (Telefonla) — Almanya ve İtalya, gümrüklerimizdeki mallarını çekiyorlar. İtalya, şimdiye kadar 1800 sandık pamuk ipliği çekmiştir.

İngiliz meb'usları

Adanaya vardılar

Adana, 15 (A.A.) — İngiliz avam kamerası azasından Toharvey ve İngiliz üniversite gençlerinden Herpaget ile Gepenery şehrimize gelmişler ve tetkiklerde bulunmuşlardır.

Misafirler belediye tarafından misafir edilmişlerdir. Kendilerine parti tarafından bir ziyafet verilmiştir. Misafirlerimiz, vilâyeti, partiyi, belediyeyi ziyaret ve şehrin muhtelif yerlerini gezmişlerdir.

B. Toharvey ve iki talebe bugün Adana'ya gideceklerdir.

İngiltere'de askerî tecrübeler

Londra, 15 (A.A.) — İngilterede hale yapılmakta olan askerî ekzersizlerin en enteressanlarından birisini, dü nmevruz norkumbria askerî devlete mensub bin beş kişilik bir kuvvetin 200 den fazla otomobile Hull serbest şehrine hücumu teşkil etmiştir.

Bu hareketin temy şu idi: Northumbria askerî, büyük devleti şehir dahilinde çıkan bir isyan üzerine Hull serbest şehrin ilhaka karar vermiştir.

İngiltere, kuvvetli tayyare filoları ve diğer vesatî ile Northumbria kıtalarının serbest şehre doğru ileri hareketine mani olma çalışacaktır.

Bu manevra neticesinde alınan netice şudur:

Northumbria kıtaları serbest şehre girmemişlerdir. Fakat, geceleyen yapılan çok seri bir yürüyüş ile şehrin yakınlarında ormanlık bir arazide mevzi almaya muvaffak olmuşlardır.

Amerika

Haydutları faaliyette

Longbeach, -Neuyork devleti - 16 (A.A.) — Silâhlı iki haydut, çantalarında takriben 70.000 dolar bulunan iki banka memurunu güpe - gündüz soyduktan sonra otomobile firar etmişlerdir.

Polis, haydutları civar devletin arazisine geçmeden evvel tevkif edilecek için elinde bulunan bütün kuvvetleri harekete getirmiştir. Sahil muhafaza tayyareleri araştırmalara istirak etmektedirler.

Süveyş'e

6 bin Hindli asker daha gönderildi

Londra, 16 (Radyo) — Altı bin Hindli asker, Mısır muvasalat etmiş ve derhal Süveyş gönderilmiştir.

PARA BORSASI

ANKARA

Seterlin	5.93
Dolar	126.675
F. Frangı	3.355
Liret	6.6612
İsviçre F.	28.595
Florin	67.945
Rayşmark	50.835
Belga	21.5175
Drahmi	1.0825
Leva	1.56
Çekoslovak Kr.	4.335
Peçeta	14.085
Zloti	23.845
Pengü	24.4525
Ley	0.905
Dinar	2.8925
Yen	34.62
İsveç Kr.	30.57
Ruble	23.90

Almanlar

Hududu kapatmışlar

Varşova, 16 (A.A.) — Oppeln - Silezya - dan bildirildiğine göre Alman makamları Rybnik muntakasındaki hududu kapamışlar ve telefon muhaverelerini kesmişlerdir.

Diğer cihetten Alman polisinin yukarı Silezyadaki Polonyalıların pasaportlarını geri aldığı bildirilmektedir. Alman makamları bu vesikaların kontrol edilmek üzere alındığını ve yakında sahiplerine iade edileceklerini söylemekte iseler de şimdiye kadar hiçbir pasaport iade edilmemiştir.

Bu tedbirler, Polonyaya çalışmaya gitmeyi adet edinen Alman Silezyasındaki Polonyalıları mutazarrır etmektedir. Çünkü, bunlar pasaportları olmadığın bundan sonra memleketten ayrılamıyacaklardır.

Varşova, 16 (A.A.) — Alman makamları Rybnik muntakasındaki hududu kapamışlardır. Telefon muhaveraları kesilmiştir.

Diğer taraftan haber alındığına göre, Alman polisi son günlerde Alman Silezyasındaki bütün Polonyalıların pasaportlarını muayene baha-nesiyle toplamıştır. Bu pasaportlar daha iade edilememiştir.

Halifaks

Danzig komitesini toplantıya çağırarak

Londra, 16 (Radyo) — Hariciye nazırı Lord Halifaks, bugün istirahat için Yorksıra gitmiştir. Halifaks, uluslar sosyatesi Danzig komiseri Borhardın raporunu tetkik için haftaya Danzig komitesini teşkil eden Fransız ve İsveç devletlerini içtimaa çağıracağını söylemiştir.

Doktor
B. Behçet Uz
ÇOCUK
Hastalıkları mütehassısı
Hastalarını 11,30 dan bire kadar Beyler sokagında Ahenk matbaası yanında kabul eder.

ANADOLU

GÜNLÜK SİYASİ GAZETE

Sahip ve Başmuharriri
HAYDAR RÜSTÜ ÖKTEM
Umumi neşriyat ve yazı işleri müdürü
HAMDİ NÜZHET ÇANÇAR

İDARE HANESİ
İzmir ikinci Beyler sokak
C. Halk Partisi binası içinde
Telgraf: İzmir — ANADOLU
TELEFON: 2776. Posta kutusu: 405

ABONE ŞERHİ
Yılı 1400, Altı aylık 800
Kurustur.

Yabancı memleketler için senelik abone ücreti 27 liradır. Gündü geçmiş nüshalar 25 kurustur. **ANADOLU MATBAASINDA BASILMIŞTIR**

RADYO

Bugünkü program
1639 M. 183 Kos./120 Vw

Kw.
T. A. Q. 12.74 M. 15195 Kos./20
Kw.
T. A. P. 31.70 M. 6465 Kos./20
Kw.

TÜRKİYE RADYO DİFÜZYON
POSTALARI
TÜRKİYE RADYOSU
ANKARA RADYOSU

Öğle neşriyatı:

12.30 Program.
12.35 Türk müziği.
1 — - Mahur peşrevi.
2 — Bay Arif - Mahur şarkı - Seninle durmak derdinak eyley.
3 — Şerif İçli - Mahur şarkı - Alamam doğrusu desilemele.
4 — Refik Fersan - Mahur şarkı - Bir neşe yarat hasta gönül.
5 — - Santur taksimi.
6 — Dede - Rast şarkı - Çalılma bak efede.

13.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
13.15-14 Müzik (Karışık program Pl.)

Akşam neşriyatı:

19.00 Program.
19.05 Müzik (Operetlerden seçme parçalar - Pl.)
19.30 Türk müziği (Fasil heyeti)
20.15 Konuşma (Ziraat saati)
20.30 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

20.50 Türk müziği.
1 — - Neveser peşrevi
2 — Sadettin Kaynak - Neveser şarkı - Hicranla harap oldu sevdâ.
3 — Osman Nihat - Nihavent şarkı - Yine bu yıl ada sensiz.
4 — - Keman taksimi.
5 — B. Medeni Aziz - Hicazkâr şarkı - Vaz geçip nazû edadan.

yürük semisi - Bülbül gıbı pür.
7 — - Hicazkâr saz semaisi.
8 — Bay Abdi - Rast şarkı - Senin aşkınla çak oldum.
9 — Bay Arif - Rast şarkı - Zahiri hale bakıp.
10 — Refik Fersan - Mahur şarkı - Dün yine gülmüzmüş geçti beraber.

11 — - Mahur şarkı - Saba tarfı vefadan peyama.
21.30 Konuşma (İktisad saati)
21.45 Neşeli plâklar - R.
21.50 Müzik (Melodiler - Pl.)
22.00 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın)

1 — Heinz Walther - Dans eden kuklalar (Foksrot)
2 — Brahms - Macar dansı No. 3
3 — Heinz Munkel - Venedik hatırası (Serenad)
4 — Heinrich Strecker - Kalbimin sahibisin.
5 — Nielsen - Maskarade komik operasından İspanyol dansları.
6 — Eduard Künneke - Lepot hamilton operetinden Potpuri.
7 — Italo Nucci - İlk baharın çiçekleri (Intermezzo mars).

8 — Tomann - Viyana hıvaları (Vals)
23.00 Son ajans haberleri, ziraat eşham, tahvilât, kambiyo, nukut borsası (fiyat)

23.20 Müzik (Cazband - Pl.)
23.55-24 Yarınki program.

Sinir hastalıkları mütehassısı

Doktor

İsmail Ziya Tregul

Memleket hastahanesi Emrazı akliye ve eski asabiye mütehassısı Dr. İsmail Ziya Tregul Kincibey-sokagında 25 Numaralı hususi muayenehanesinde hastalarını muayene ve tedavi eyley.

KUMANDAN, HAINSIN!

Tartip eden: ANT SVOKU

176

Çeviren: Kâmi ORAL

Maznun general, kendisini müdafaa eden avukatının sözü-nü kesiyor ve harp eden Fransız ordusunun mutmain ola-bilmesi için nefsi feda etmek istediğini ima ediyordu

Müdafaa vekili — Sayın reis, sayın hakimler! Üzerime aldığım vazife çok ağırdır. İlk istiyabı müteakip, maznun general (L) nin müdafaaını deruhte ettim. Elimdeki delâli, bana fevkalade memnuniyet verici bir mahiyette idi. Huzurunuzda büyük bir cesaretle çıkacağımı ve muhtemelen bir zafer kazanacağımı tahmin ediyordum. Vaziyet o derece maznunun lehinde idi. Gördüm ki, maznun general de, kendisini parlak bir şekilde müdafaa edebileceğini den emin olarak seviniyordu. Ne çare ki, maznun general, erkânharbiye umumiyeye reisi general jofrele konuşuktan sonra, vaziyet tamamen değişti. General (L) , o dakikadan itibaren kendisini müdafaa etmekten sarfınazar etti. Sebebini anlamaya çok çalıştım; fakat maalesef muvafak olamadım. Ondan sonra, huzurunuzda dinlenen şahidlere güven-dim ve onları mümkün olduğu kadar köyletmeye çalıştım. Müteakibin, bu hareketime bir aralık uyar gibi göründüğünden seviniyordum. Maalesef, bilâhare bu ümidim de zail oldu.

Sayın reis, sayın hakimler! Müteakibin! Muhakemeye bidayetinden sonuna kadar bir maksada hizmet ederek, mütemadiyen kendisini müdafaaadın geçindim. Onu iknaa çalıştım ve herseyden evvel adaletin muvafık olması lâzım geldiğini söyledim. Mususî konuşmalarımızda da daima bu yolu takip ederek, lakika-tin meydana çıkması için kendisini müdafaa etmesini tavsiye ettim. Ne söyledimse kar etmedi. Vazifemi ya-pabilmek için elimde bütün fırsatlar varken, sükût etmek mecburiyetinde kaldım. Çok defa, cesaretlendim ve müteakibinin lehindeki delâli or-nun generalin, kanunu istinatgâh kıldığını ve israrını, mütemadiyen kanunî olduğunu düşünerek vazgeçtim. Ve vekâletinden istifa ettim.

Bilirsiniz ki, riyaset makamı, maznun generalin vekâletinden istifa ettikten sonra, gene beni vekil ta-yin etti.

Sayın hakimler! Pek iyi takdir ediyordum ki, ondan sonra da müdafaa vazifesini yapamıyacağım, zira maznun general, her hangi bir hareketi benim akim bırakmak için elinden gelen her fırsatı kullanacaktı. Nitekim böyle oldu.

Sayın reis, sayın hakimler! şu çetin davada, Fransanın büyük kahra-manı bütün hüviyetiyle göründü. Maksadının ne olduğunu ben anla-dım. Hiç şüphem yok ki, yüksek mahkemeniz de anlamıştır. Bu vaziyet karşısında baş eğdim. Sizlerin de aynı maksad uğrunda eğildiğinize inanmak isterim.

Sayın hakimler! Müdafaaama baş-larken, vazifemin çok ağır olduğunu

nu söylemiştim. Zira, adaletle hiz-met edeyim derken, çok saydığım maznunu kırmaktan korkuyordum. Onu rencide edecek, ona dokunacak kelimelerin ağzımdan nasıl çıkaca-ğını düşünüyordum da, teessür duyuyordum. Bununla beraber, adaletle ve va-tana karşı vazifemi ifa etmekten çekinmemek mecburiyetindeydim. Maznun generale beni bağlayan dostluk ve samimiyet esasları o derece kuvvetlidir ki, başka her hangi bir işte onun için nefsimi feda etmekte asla tereddüd etmem. Ancak, adalet bah-sinde vazifemi yapmak, mesleğime ihanet demek olacağından, böyle bir irtikâpta bulunmamak mecburiyeti viedanîyesindeyim.

Maznun general — (Müdafaa vekilinin sözünü keserek) tabii, va-tanın menafisini düşünmek şartıyla.. Müdafaa vekili (devamlı) Vata-

nın menafisini, yalnız askeri itaat-ta zannetmemelisiniz. Adaletin za-fer bulması, vatanın en yüksek me-nafisi iktizasıdır. Adalet olma-yan yerde huzur olmaz. Adaletsiz bir devlet yaşayamaz! Siz, bu sa-londan tağan adaletin sesini vutma-lığımı ve general (L) nin, erkân har-biye umumiyede tertib olunan fecî bir iftiraya istiyerek kurban olduğun-u Fransa umumî erkânından sak-lamaklıgımı istiyorsunuz!

Maznun general — (Avukatının sözünü keserek ve eliyle işaret ede-rek) Allah aşkına susunuz! Sesim vatanın sesidir. Harb etmekten olan Fransız ordusunu düşününüz! Anar-şi tehlikesi muhakkaktır. Bu kasır-ga, ufak bir sesiyle ortalığı alt üst edecek ve herseyi silip süpürecek-tir. Buna meydan vermeyiniz!

—Devam edecek—

Parlâmentolar konferansı

Amerika delegesi, büyük devletlerin bir konferansa davet edime-lerini teklif ediyor

Oslo, 16 (Radyo) — Beynelmîl parlâmento konferansı, bugün de-toplanmıştır. Bu toplantıda, Ameri-ka delegesi söz almış ve yarın cihan meselelerinin halli için konferansa bir proje vereceğini söylemiştir.

Amerikalılar Ruzveltin tekrar re-isicumhur olmasını istiyorlar

Vaşington, 16 (A.A.) — Dahiliye nazırına tevdi edilen 50.000 imzalı bir istidada Porto - Rico ahalisi Ruzveltin 1940 iltihabatında namzedi-ğini koymasını istemektedir.

Halifaks, -Yeni İskoçya - 16 (A.A.) — Ruzvelt saat 11.10 da mahallî sa-at - «Tuscaloosa» kuruvazörüyle bu-raya gelmiş ve gift olarak atılan 21 pare topla selâmlanmıştır.

Reisicumhur karaya çıkmak ta-savvurunda değildir. Amerika baş-konsolosu Clinton ile yeni İskoçya hükümeti mümessilleri gemiye çıkmışlardır.

Ruzvelt, mektublarını ve gazetele-rini almak üzere Halifakda durmuş-tur.

Şimalî Çinde İngiliz aleyhtarlığı

Hong - Kong 16 (A.A.) — Che-kiat ajansı bildiriyor:

Tientsinden alınan haberlere göre şimalî Çinde İngiliz aleyhtarlığı şiddetlenmektedir. Tientsinin etra-fında bütün gümrük hududlarına ve yolların birleştiği noktalara japon memurları konmuştur. Bunların vazifesi imtiyaz mntakasına sokulmak istenilen İngiliz mallarını müsaderet-mektir.

İngiliz eşyasını ihtiva eden bü-tün posta paketlerine derhal vaziyet edilmektedir. Tientsindeki japon matbuatı İngiliz ticaret müesseselerinin ilânlarını kabul etmek emri-ni almıştır.

Büyük bir kısmı «Church of Eng-land missin» a mensup olan bütün İngiliz misyonerleri vazifelerini terk etmek mecburiyetinde kalmışlardır.

gün, Cezayir limanından da yeni toplarla teviz edilmiş olan Manş na-mındaki Fransız avcı gemisi de demir alıyordu. Bu gemi son aldığı e-mir üzerine Cebelüttarik boğazından Kanulan beyaz burnununa kadar dayanan sahilleri tarassud altına ala-caktı.

Manş gemisi yukarıda yazıldığı gibi 7.5 luk bir topla teviz edilmiş ve ikinci süvari Reine teslim edilmiş-ti. Mürettebatı on kişiden ibaretti.

Manş gemisinin kaptanı bu yerlerden yüzlerce defa geçmiş, sahille-ri adım adım gezmişti. Şimdi de al-dığı direktif şu idi:

— Harbi umumiden istifade ede-rek kontrolden kaçan ve muhtelif kaçakçılık işleriyle meşgul olan zen-ci yetkenlilerin takip etmek bu yetkenliler hakikaten hayalin feykinde koranlıklar yaptıkları gibi Afrika-da isyan etmiş vaziyette bulunan ba-zı kabileleri de teslim ediyorlardı. Zaman zaman Alman denizaltı gemi-lerine de zahire ve kömür veriyorlar-dı.

Bu sebeple Manş gemisinin süva-

ÇİMDİKLER

Bağırıp çağıranlar

Siyasilere, «niçin asabi asabi bağırıyorlar?» Diyerek sinirlendiğimiz çok vakidir. Fakat bir de kendimize bakalım; nelele kızıyoruz?

Daha demin bir parti tavlâ oynadım. Evvelâ kazandım. İkincisini kaybettim. Finalde dostumun da, benim de sinirlerimize oyuna istisrak ettiler. Hatta, bizden ziyade sinirle-rimiz oynuyordu. Nedir kaybedilecek?

Bir tavlâ partisi. Nedir kazanılacak? Gene bir tavlâ partisi! Hakikatin ve neticenin bu kadar basit olmasına rağmen, niçin biz o kadar kıızıyoruz, hattâ birbirimize acı acı tarizler yapıyoruz?

Çünkü yenilmek istemiyorduk. Çünkü insan olarak yenmek, hâkim olmak, izetinesimizi kurtarmak istiyorduk. Biz, küçüçük b'r tavlâ par-tisinde bile, yüzümüz kıpkırmızı, va-ziyette, tavlâ zarlarını elimizde dü-şürür, pulları şuraya buraya savu-rur ve zarlar aksi gelince:

— Lanet olsun. Tüh, düşer gibi ge-lemez olaydın!

Diye bağırır ve kahvehane halkı-nı bızard edersek büyük talih kumar-ları oynayan ve neticesinde bir tavlâ partisi değil, bir memleket, milyon-larca can, servet, saadet ve her şey mezuubahis olan meselelerde niçin asabilesenler?

Hele hele, ellerindeki kâğıtlar ber-bad olan diktatörler küplere b'ne-sinler de ne yapınlar? Burnumuza konan sivrisinek bile, bize belediye-ye çatmağı hatırlatıyor. Onların burnuna ise, zaman zaman sivrisi-nekler değil, yumruklar iniyor ve za-valhıların gözlerini yaşıyor. Hem bu vaziyete düşmek, hem de susmak olamaz. Mutlaka bağıracağız.

Mesela, bir adamın göbeğine koca bir mermer taş koymuşsunuz. Heri-fin ağzını da tıkamışsınız. Bu adam ya çalınacaktır, yahud da fırlayıp üstünüze atılacaktır. Halbuki ağzını tıkamazsanız ağustos böceği gibi ba-ğırır, bağırır, oturur. Taş ta yerinde kalır.

Bağırarak ta ruhi bir ihtiyaçtır. Tıpkı konuşmak gibi, düşünmek gibi, yemek yemek, su içmek hava almak gibi.

Ağlamak bir tesellidir, diyoruz. Doğrudur. Ağlayanın bedbaht ol-duklarını da çok görmüşüzdür. Ba-ğırarak da ayn izamanda bir teselli sayılabilir.

Size daha tuhafını söyleyeyim: Bazıları vardır ki, çocukken avaz-ları çıktığı kadar şarkı söylemeye alışmışlardır. Bunlar, arabalar ge-çerken, seslerinin duyulmaya-cağını bilerek bir kaç nara atmaktan kendilerini alamazlar. Ben böyle bir kaç arkadaş tanırım. Çünkü o itiyat, kaç arkadaş tanırım. Çünkü o itiyat-ıçlerinde hâlâ yaşamakta ve bir ih-tiyaç halinde kendisini göstermekte-dir.

Bunlar alâkadar japon servisi nezdin de protestoda bulunmak üzere üç kişilik bir heyet göndermişlerdir. Fakat bu protesto, nazarı itibara al-nmamıştır.

risine selâhiyet verilmiştir. Nisan 15.. Alessabah direk üzerindeki varilden dürbinle ufukları kontrol eden nefer iki şüpheli geminin mevcudiyetini ha-ber verdi. Çok geçmeden bunların zencilere aid iki yelkenli olduğu an-laşıldı. Her ikisi ide tehlikeli bir şe-kilde yüklenmişti. Manş gemisi der-hal «dur!» işaretini verdi. Ve küçük kayıkla giderek her ikisine de lâzım olan taharriyatı yaptı.

Bu taharri neticesinde memnu o-lan birçok eşya yakalandı. Ve Manş gemisinin ambarlarına nakledildi. Fakat Manş süvarisi bununla iktifa etmedi. İki yelkenlinin tayfalarını, ve kaptanlarını kendi kurduğu mah-kemeye birer birer davet etti. Onları ölüme rahmet okutacak derecede müdhis işkencelerle mahkûm etti.

Alman doktoru Probot tahtelbahi-riyle siyah kıtanın muayyen noktasi-na yakınlaştığı zaman deniz açıkla-rında tahelbahinden çıktı. Ve serse-riyane dolayan zencilerin yelkenli-te-rine bindi. Ve bu suretle Afrika sahil-lerine geçti. Sahilde Villelstrasin tes-kilatına mensup adamlarla karşılaşan-

Habeşistanda galeyan

Habeşler, çete halinde İtalyanlarla çarpışmağa başladılar

Paris, 16 (Radyo) — Kudüsten haber veriliyor:

Habeşistanın işgali üzerine buraya hicret eden Raslara gelen mektup-lara göre, Habeşistanın muhtelif şe-hirlerinde İtalyanlara karşı bir gale-

yan başlamış ve Habeşlerden mü-rekkep çeteler, dağlara çıkarak İtal-yanlarla çarpışmağa başlamıştır. İtalyanların imha siyaseti bu gale-yana sebep olmuştur.

Büyük Manevralar

—Bastaraft 1 inci sahifede—

ordular, şiddetli bir harbe tutuşmuş-lardır. Faaliyet büyüktür.

Babaeski, 16 (A.A.) — Bu sabah saat 8-20 de istanbuldan hareket e-den Milli Şef İsmet İnönü Çorluda Trakya umumî müfettişi general Kâ-zım Dirik tarafından karşılanmış ve şöle yemeğini Babaeskide yemiştir.

İstanbuldan itibaren bütün yol bo-yunca biriken on binlerce halk Milli Şefe coşkun tezahürat arasında se-vi ve saygı tezahürü göstermişlerdir. Cumhurreisimiz Trakya halkının bu candan tezahüratına sevgiyle mu-kabele etmek ve bazı yerlerde halk la temas ederek dileklerini büyük bir alâka ile dinlemektedir.

Edirne, 16 (A.A.) — Cumhurreis-i Milli Şef İsmet İnönünün Edirneye gelecekleri haberi Edirne halkı ta-rafindan büyük bir sevinçle karşılan-mıştır. Edirne bu güzel vesile ile tak-larla süslenmiş ve her taraf bayrak-larımızla donatılmıştır. Halk, şehir medhali olan Ayşekadın semtine a-kın etmektedir. Bu münasebetle ya-kın köylerden de bir çok köylüleri-miz şehre gelmektedir.

Manevra dolayısıyla şehir iki ge-cedenberi sabahlara kadar elektrikle-tenir edilmekte ve halk geç va-kiyere kadar eğlenmektedir.

Büyük Milli Şefin ikametlerine belediye dairesi tahsis olunmuştur.

—oo—

Rusvada tayvare

bayramı

Moskova, 16 (Radyo) — Önü-müzdeki cuma günü bütün Rusvada tayvare bayramı kutlanacaktır. Bu münasebetle gerek burada ve ge-rekse Vladiyostokta büyük tayvare manevraları yapılacaktır.

Tayvare manevraları esnasında yüzlerce tayvareci paraşütlerle at-lyacaklardır.

—*—

Bir rekor daha kırıldı

İstras, 16 (A.A.) — Binbaşı Ri-s-di Amiot tipinde iki motörlü bir tay-vare ile saatta vasatı 311 - 621 kilo-metre katederek Oanali daire dahilinde on bin kilometrelik daire rekoru-nu kırmıştır.

Eski rekor, üç motörlü bir İtalyan tayvaresi tarafından 1 ağustos 939 tarihinde tesis edilmiştir. Ve saatta 236,970 kilometre idi.

di. Ve derhal «yuvarlak masa» na-miyle maruf şeyhin sarayına getiril-di. Bu saray, Fas mimarî fenni ile yu-varlak bir tepenin üzerinde inşa edil-miş ve bu sebeple «yuvarlak masa» ismini almıştı.

Şeh sarayın medhalinde kurmuş olduğu tentenin altında oturuyordu. Şeyh, doktorun, müzayedde salon-larında teşhir edilen malları reklâm eden delâllar gibi, mütemadiyen de-vam eden medhiyelerini sayanı hay-ret bir metanetle dinledi, cevap ver-medi.

Şeyh, anlaşıldığına göre doktorun ağız dolusu propagandasına bir kı-yamet vermiyordu. Belki de şeyhin o-anda keyfi yoktu. Şeyhin kolay ko-lay propagandalara kapılan ahmak-lardan olmadığını Fas ahalisine karşı Alman hükûdarının gösterdiği yük-sek alâka ve muhabbetten bahsedene doktorun ifadesine alâka gösterme-siyle sabit oluyordu.

Doktor medhiyelerini okuduktan sonra silâhlardan ve mühimmat-harbiyeden bahisle Faslıların vatan-larını kurtarmak ve herde müstakil-

Japonlar

Hongkong mntakası na asker çıkarıldılar

Hong - Kong 16 (A.A.) — ja-ponlar Hong - Kongdaki İngiliz or-dusuna kırk sekiz saatlık bir prea-risten sonra Hong - Kong hududları boyunca karadan ve havadan hare-kâta başlamışlardır. Hong - Kongun katiyen tecridini istihdaf eden bir harekâtın mevzuu bahis olduğu zan-nediliyor. Bin japon askeri Namasa-na çıkarılmış ve japon tayyareleri de Sumsunu bombardıman etmiş-tir.

Beşler komitesi

Cuma günü Tokyoda toplanacak

Tokyo, 16 (A.A.) — Domei ajan-sının bildirliğine göre, hariciye nazır-ı, bugün, başvekil, Avrupa vaziyeti karşısında japonların alması iça-beden tedbirler hakkında bir proje tevdi etmiştir. Harbiye nazırının da istisrak ettiği bu mülakat esnasında bu proje üzerinde başvekil, hariciye nazır ve harbiye nazır arasında mu-tabakat hasıl olmuştur.

Sanıldığına göre, başvekil, beş na-zırlar komitesini cuma günü fevkalâ de bir toplantıya çağıracaktır. Bu toplantıda hariciye nazırının projesi tetkik olunaçak ve projenin tatbiki için alınması lüzumlu diplomatik ted-birler hazırlanacaktır.

Madrid'te yeni tevkifat

Madrid, 16 (Radyo) — Zabıta, bugün şüpheli bir çok kişileri tev-kif etmiştir. Bunlar arasında komü-nist partisi şeflerinden bazılarının da bulunduğu söyleniyor.

Lehli eski Muharipler

Meçhul asker âbidesindeki meş'alenin ateşini yenileştirdiler

Paris, 15 (A.A.) — Fransada yaşıyan yirmi bin kadar Polonyalı eski muharibi temsil eden kalabalık bir grup, bugün halkın alkışları ara-sında Champs - Ellysedden geçerek zafer takına gelmiş ve orada meçhul askerın başı ucunda yanan meşale-nin ateşini yenilemiştir.

Bir devlet kurmak için Almanyanın Fas ahalisini en modern silâhlarla teviz edeceğini ve bu silâhları zen-cilerin yetkenlileriyle kolayca mem-lekete ithal edileceğini söyledi. Fakat şeyh Elhimba sakin ve mütered-did duruyor, doktorun ağız dolusu lâflarına şüpheli nizarlarla mukabe-le ediyordu. Acaba; Almanyanın mü-messili ne maksadla bu teklifleri ya-pıyordu?

O anda Fasın cenubu taraflarında-ki kabilelerin şeyhlerinden, şeyh Ben dehra söze karıştı.

Şeyh Bendehera gerek kabilmesine mensup zencilere ve gerekse Afrika-nın birçok şeyhlerine nüfuzunu ge-cirmiş mağrur ve mütekebbir bir adamdı. Hem kendi kabilisinin, hem öbür kabilelerin menfa'atlerini koru-mak için yorulmadan çalışıyordu. Müdebbir ve zeki idi. Nitekim bu iş-güzarlığı sayesinde şimali Afrikanın ileri gelen bütün şeyhlerini tanımış-tı. Onlarla alâka peyda etmiş, nüfuzu-nu her tarafa yaymıştı.

— Arkasa var —

ESRARENGİZ DE-NİZALTI GEMİSİ: Y3

-29- Yazan: **

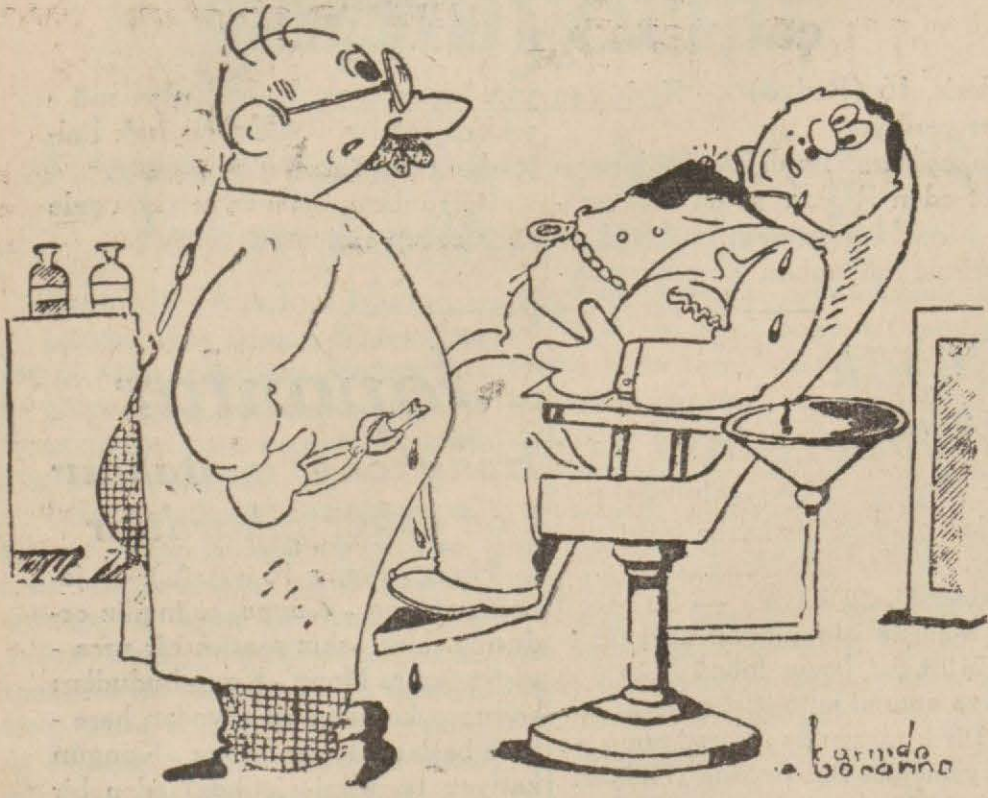
Doktor da deruhte ettiği vazifeyi burk sürat katarına atladı ve Ham-burga varınca otomobile binerek «LY 27» numaralı tahtelbahirin bu-lundugu Kottengot limanına vardı. Ve denizaltı gemisine girdi. Bu geni-yi süvari Spiger idare ediyordu. Dok-tor bu gemiye girince Spiger ile be-raber küçük kamaraya girdi. Kapı kapandı ve bir saatten fazla gizlice konuştu bunu müteakip denizaltı ge-misi Elbe sahillerine hareket etti.

LY 27 deniz altında saatte 15, al-tında ise 8 mil süratle gidiyordu. Fak-at fırtına gibi denizaltı cereyanları gibi melhuz olan tehlikeleri nazarı fübara alan süvari makinelere fazla sürat veriyordu.

LY 27 Hamburgtan hareket ettiği

Biraz da Gülelim

YENİ ZENGİN DİŞ TAKTİRİYOR

- Dişiniz; altından mı yapalım?
— Hayır plâtidinden... Ortasına da bir pırlanta ile üç inci koyun.
— İtalyan karikatörü —

Soğuğa karşı

Profesör, kış ortasında talebesinden birini odasında ziyaret ettiği zaman, içerisini soğuk bularak hayret etti:

— Nedir bu? Dedi. Odun, kömürün yok mu? Soba yakmıyor musun? Bu vaziyette nasıl oturabiliyorsun?

Talebe ellerini uğuşturarak cevap verdi:

— Hiç merak etmeyiniz profesör. Soğuk tesirini gösterdiği zaman, imtihanlarımı düşünmeğe başlıyorum. Bütün vücudumdan terler boşanıyor!

Meğerse

Delikanlı sokakta gördüğü ve kibar farzettığı bir kadına yaklaşıyor:

— Size eve kadar refakat etmek şerefine nail olabilir miyim efendim? Dedi.

Kadın cevap verdi:
— Hayhay... Nerede oturuyorsunuz?

— Sizi öpücüklerle yemek isterdim!

— Aman durun. Ben elle yiye insanlardan hoşlanmam.
— Fransız karikatörü —

Ne yapsın moda

Arkadaşımı ayıpladı:

— Ne kadar fena giyiniyorsun. Senin için doğru mu bu? Halbuki bak karın ne şık geziyor.

— Sen karıma ne bakıyorsun. O moda mecmualarına göre giyiniyor.

— Ya sen?
— Ben onun elbise paraları ve ev masrafları çıktıktan sonra kalan parama göre giyiniyorum.

Damat

Adam, kocasından ayrılmak istiyen kızına nasihat etti:

— Yaptığın doğru değil kızım. Kocanı iyi adam, sana iyi de bakıyor. Ayrılmak doğru mu? Haydi kendini düşünmüyorsun, kocanı düşünmüyorsun, beni düşünmüyorsun. Fakat anneni düşün. O zavallı kadının istediği gibi çıkışabileceği yeni bir damat buluncaya kadar ne olur?

İhtiyar erkek

Parkta genç ve güzel bir kadın minimini çocuğuna hava aldırıyordu. Yaşlıca fakat zengin, bekâr ve hovarda bir adam geçti. Kadını, semtinde oturması itibarıyla, uzaktan tanıyor ve onunla tanışmak istiyordu. Çocukla alâkadar olmağı, tanışmak için mükemmel bir fırsat telâkki etti.

Kadın biraz sonra:

— Beyefendi, dedi, çocukları bu kadar sevdiğinize göre evlenin bari.

Yaşlı adam cevap verdi:

— Ben çocuk severim amma başkalarının olmak şartıyla.

Kadın gülümsedi:

— Tabii efendim. Sizi görünce ben de böyle düşünerek söylemiştim.

Otobüs

Kadın mutfağa girince hiddetle bağırdı:

— Kız ne yapıyorsun? Bu ne hal?

Hizmetçi kız cevap verdi:

— Yemeğin tuzuna bakıyorum.

— Sen ne pis mahlûsun. Tuzuna bakmak için yemeği sen parmağınla mı alırsın.

— Ne yapayım efendim. Bir lokma yemek almak için koskoca kaşığı kirletmem ya!

— Oğlum evlendireceğim. Lütfen on beş gün mezoniyet veriniz!

Evlenen kız ve yahud erkek, izdivaç şenlikleri biter bitmez tekrar mekteplerine devam ederler. Maamafih bir çok gençler, evlendikten sonra artık mektebe gidememekte ve dolayısıyla tahsilsiz kalarak âtil bir hayat yaşamaktadırlar.

Gandi, izdivacını müteakip derhal mektebine döndü ve büyük bir arzuyla geri kalan derslerini tamamlamaya çalıştı. Hind mütefekkirlerinin ana ve babası çok hasis insanlardı. Bunlar, evlenme masraflarının azametinden korktukları için Gandi ile birlikte diğer erkek kardeşini de aynı zamanda evlendirmişlerdi.

Gandi avukat

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi avukat

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, Natal'de avukatlığa başladı. Onun gibi İngiliz üniversitelerinde yetişmiş bulunan genç Hindliler, memlekete yeni gelen bu avukata kucaklarını açtılar. Çünkü Gandinin hitabetteki kuvveti onları hayrete sevk etmiş ve el birliğiyle alınacak davaların kazancı kendilerini birleştirmeğe âmil olmuştu.

Halbuki yerli Boerlerle İngiliz avukatları bu itimadı çekememeye ve onların aleyhinde tertibat almaya başladılar.

Gandi doğulırken

1896 senesinde çocuklarıyla birlikte Hindistana giden Gandi. Natal'e tekrar avdet ettiği zaman, mahalli hükümetin, (vapurda veba vardır) bahanesiyle içinde bulunduğu vapuru tam yirmi beş gün karantınaya mahkûm etmesi, kendisine çok ağır geldi.

Yirmi beş gün sonra, hükümetin bir emriyle karantinadan çıkan vapur yolcularını iskeleyle bırakırken ansızın küçük bir ihtilâlle karşılaştı.

Kasabanın bütün halkı, ellerindeki sopalarla taşlarla Gandiye ve onun kafilesine hücum etmeye çalışıyorlar, ve hiç durmadan,

— Memleketinize gidiniz! Burası Hindistan değildir. Sizleri istemiyoruz!

Diye bağırsıyorlardı. Gandi, çok müşkül bir vaziyet içinde kalmıştı. O, sözle bir iş yapmayacağını anlar anlamaz derhal geriye çekildi ve vapur yolcularıyla birlikte taştan, sopa sopaya kavga etmeye başladı.

Halkın hücumu, hep Gandiye müteveccih.

Arkadaşlarından bir avukat onu kaçırmak için bazı tertibat almak istediysen de, Gandi bunu reddetti ve eli yüzü kanla dolu olduğu halde, kavga mahallinden ayrılmadı.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi yetmiş yaşında

Hind millî kahramanı cenubî Afrikada nasıl dayak yemişti?

Gandi, on üç yaşında iken evlendirilmiş ve on yaşında bir Hintli kız almıştı

Gandi nutuk irad ediyor. Hind millî yetçilerinin bir toplantısına riyaset ediyor. Karısı ile yemek hazırlıyor.

Gandi, 1869 senesinde dünyaya gelmiştir. Ebeveyni onu on üç yaşında iken evlendirmişti. Maamafih Gandi, bu izdivaçtan evvel iki defa daha, başka kızlarla nişanlanmış ise de, onların ölümü yeni izdivacına vesile olmuştur.

Hindistanda çocuk denemek yaşta izdivaçlar vukubulur.

Mesela bir veli mektepte okuyan çocuğu için idareden şu suretle izin alınır:

— Oğlum evlendireceğim. Lütfen on beş gün mezoniyet veriniz!

Evlenen kız ve yahud erkek, izdivaç şenlikleri biter bitmez tekrar mekteplerine devam ederler. Maamafih bir çok gençler, evlendikten sonra artık mektebe gidememekte ve dolayısıyla tahsilsiz kalarak âtil bir hayat yaşamaktadırlar.

Gandi, izdivacını müteakip derhal mektebine döndü ve büyük bir arzuyla geri kalan derslerini tamamlamaya çalıştı. Hind mütefekkirlerinin ana ve babası çok hasis insanlardı. Bunlar, evlenme masraflarının azametinden korktukları için Gandi ile birlikte diğer erkek kardeşini de aynı zamanda evlendirmişlerdi.

Gandi avukat

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Gandi, on dokuz yaşında Londra'ya geldi. Yanında karısıyla birlikte çocukları da vardı. Hukuk fakültesine kaydolunan ve parlak bir imtihanından sonra diplomasını alan bu zeki Hindli, cenub Afrikadaki İngiliz müstemlekesi Natal'e yerleşmek üzere Londradan hareket etti.

Ancak Hindli avukatın karnuna ve başına yediği tekmeler onu gittikçe sersemletiyordu.

Ezcümle, bu acı dakikalardan bahseden Gandi, hatıra defterine şu notları yazmıştır:

«Artık, eve kadar diri olarak gideceğimi zannetmiyordum. Maamafih arkadaşlarımı yaralıyarak yere düşüren ve beni sopalar altında bitâp bırakan cellâdlarımı kalbim mahkûm etmiyordu.»

Boykot

Gandi, meşhur beyannamelerinin birisinde şu mühim noktalar üzerinde durur:

«Altmış milyon Hindli bugün aç-

vasını halletmek için Londraya çıkan Gandi, başı açık, ayakları çıplak, kendi eşyasını bizzat kendisi yüklemiş bir halde görülmüştü.

O, İngiliz nazırlarıyla otururken, radyonun karşısında söz söylerken, meşhur mütefekkir Romain Rolland-la konuşurken de aynı kıyafetini muhafaza etmişti.

Natal'i avukat, artık bir veli olmuştu. Onun felsefesi içinde bilhassa şu noktalar ehemmiyetli bir surette mütealeaya şayandır:

«En dakik ihtiraslarımıza galebe çalmak, dünyayı silâhla fethetmekten güçtür. Tefekkürde, sözde ve işte ihtirassız hareket etmelidir. Nef-

Gandi boş vakitlerinde evde oturur ve böyle iplik örür

tır. Eskiden Hindistan zengindi. Çünkü Kışmır ipeklilerini ve baharatını Avrupaya satıyordu. İngilizler, kendi mamul eşyalarının sürümünü temin etmek için bizimkilerin satışını menettirler. Şimdi, İngiliz fabrikaları Kışmır ipeklilerini ve bizim ipekli kumaşlarımızı mükemmellem doku-

makta ve onları bize satmaktadır. İnhisar altına alınan tuz, maliyet fiyatından 1600 defa fazla bir ücretle memleketimizde satılıyor»

Bir kaç defa hapse girip çıkan ve nihayet altı yıl bir mahkûmiyetten sonra İngilizlerle uyuşan Gandi, meşhur boykotaj beyannamesine şu maddeleri yazmıştı:

1 — İngiliz mamulât ve mahsulâtını almayınız.

2 — İngilizlerin resmî mekteplerine gitmeyiniz.

3 — İngiliz istikrazlarına iştirak etmeyiniz.

4 — İngilizler tarafından tayin edilmiş bulunduğunuz vazifeleri terkediniz.

5 — Hükümetin verdiği şeref rütbelerini kabul etmeyiniz.

6 — Muhakemede mevcut olan bütün hâkimler ve avukatlar istifade edecektir. Bütün davalara ait kararlar, sulhan verilecektir.

Gandinin bu beyannamesi memleket dahilinde alelacele tesirini yaptı.

Hürriyet mefkûresiyle yanan gençlik, hapisanede yatan millî kahramanlarını kurtarmak maksadıyla mütemadiyen hükümet kuvvetleriyle çarpışıyor ve hayatlarını feda ediyorlardı.

Bugün Hindistan davası, İngilizlerin çok samimî tedbirleriyle iyi bir şekle girmiştir.

Yuvarlak masada Hindistan da-

simizin tahareti ancak bunlarla mümkün. Aşkın, kinin, merbutiyetin ve ayrılığın fevkiye çıkmak gerektir. Benim önümde, geçilmesi güç olan daha bir yol var. Kendimi sıfıra kalmak istiyorum. Bir adam kendi rızasıyla bütün insanların en gerisinde yer almazsa, onun için selâmet yoktur.»

Düşündüklerim

—Bastarafı 3 ncü Sahifede—

Mussolini bugün, kendi kendini ve eserini yıkan bir adam vaziyetindedir.

Çünkü ifratla yoğunlaşmış ideal-lerini korkunç çıkmazların içine sokmuş ve İtalyayı, beynelmilel sahada uzaklaştıranın hatasını, Hitlerin kucağına veya ayaklarına atmak suretiyle müzaaf bir şekle sokmuştur.

Çelik pakt imzalandığı gün, Mussolini vefat etmiş, manevî şahsiyeti, kendi meselelerindeki fikir hâkimiyeti, milletin mukadderatına bizzat sahip oluşu keyfiyeti ortadan kalkıp gitmiştir.

Artık Mussolini yoktur, Hitler vardır.

Artık Mussolini söz söyleyemez, Hitler söyleyebilir.

Artık Mussolini istediği yerde, istediği şekilde harekete geçemez, Hitlerin keyfine ve müsaadesine bağlıdır.

Almanya belki birşey kazanır, fakat İtalya aç kalır. Çünkü fak ve iddia kürsüsünde Hitler tek başına oturmakta, Mussolini ise salonda bitlen bulunmamaktadır. Onun rolü tamamen bitmiştir. Bu itibarla diyoruz ki: Mussolini vefat etti.

— Kocanın ne güzel buluşları vardır değil mi?

— Kocanın ne güzel buluşları vardır değil mi?

ASKERLİK

Teknik Harbi

Modern harpte teknik, endüstri tarafından oynanacak rol mühimdir

Tedafüt harpte her nefere mukabil on fabrika işçisi, taarruz harpte 13 işçi lazımdır

Askerlik sanatı devirlere göre değişir.

Eski zamanların askerleri her şeyden evvel birer cengâver idiyeler, yarım askerleri makinistler ve mühendisler olacaktırlar.

Yarının harplerine teknik davalar hâkim olacaktır. On dakikalık bir harpte bir makinelik tüfek 30 kilo, bir ağır makinelik tüfek 56 kilo, 60 lık bir havan 30 kilo, 80 lık bir havan 800 kilo cephaneye sarfeder.

Bu demektir ki on dakika içinde bir tabur 3 ton barut ve çelik sarfeder.

Çünkü modern silahların ateş kudreti 1914 e nazaran en az dört misli fazladır.

Bu basit misal bir harp ihtimalinin en büyük ehemmiyetinde teknik ve iktisadi meseleler ortaya çıkardığını bize anlatır. Çünkü şimdi her modern ordunun ardında muazzam fabrika bacalarının profili çizilir.

Büyük harpte tankın ortaya çıkması aynı zamanda hem hareketin taktik manzarasını, hem de geri hizmetlerinin endüstriyel ve teknik işbirliğinin şeklini tadil eden bir cat olmuştur.

Topçunun hazırlanmasında, mermilerin tabii dağılışı, ateş tanziminin kararsızlığı, hedefin sarahatsızlığı yüzünden bir bataryanın imhası için 155 lık topun 500 ilâ 700 mermisine, ve bir tel örgüsü şebekesinde küçük açılması için en iyi şartlar altında 70 lık 700 ilâ 800 mermiye ihtiyaç vardır. 16 nisan 1917 de başlanılan birinci Fransız ordularının taarruzunda 60.000 ton cephaneye, yani 450 milyon altın franga mal olmuştur. 20 ağustos 1917 de Verdun karşı yapılan taarruz, 40.000 ton cephaneye, yani 280 milyon altın franga mal olmuştur.

Bu miktarda mermilerin imali büyük bir sanayi organizasyona lüzum gösterir. Tankların imali bambaşka bir hususiyet arzeder. Burada mekanik endüstrisi üstün rol oynar ve tanklar için kullanılan çelik cephaneye de kullanılanlardan farklıdır.

Tankla vassatıyla yapılacak taarruzun topçu hazırlığını azaltmak veya kaldırma hususunda oynanacağı rol bir harbin askerî, teknik, iktisadi ve malf vaziyetini tadil edebilir.

Harp esnasında imal edilecek 3.000 Renault tank 200 milyondan fazla mal olmuştur. Bunlardan 400 i tahrip edilmiştir. Bu itibarla harbin son aylarında fiilen sarfedilmiş olan tank materyelinin 30 milyona varacağı söylenebilir.

Yarınki harbin kararsızlıkları karşısında Avrupa milletleri mühim stoklar hazırlamaktadırlar. Bu stoklar yalnız harp malzemesinden ibaret değildir. Meselâ Amerika da harp halinde mühim miktarda maden stoku bulundurmak için nikel ve çinko istihsalı arttırılmaktadır. Almanya da aynı şekilde hareket ediyor. Yarı mamul maddeler stoku da teşkil ediliyor.

Bir milletin harp potansiyeli müddet bir nasyondur. Bunda ilk önce o milletin endüstriyel tehzizatı, maden ve toprak servetleri, askerî ve fennî kadroları, manevî kuvvetleri ve askerî ananeleri rol oynar.

Almanya, silahlanma endüstrisini mühim surette ileri götürmek suretiyle 1936 senesinde 18.756 bin ton çelik istihsal etmiştir.

Avusturyanın (424 bin ton), Çekoslovakyanın (1.560 bin ton), İtalyanın (1.951 bin ton), Macaristanın (344 bin ton) ve İspanyanın (370 bin ton) istihsalatlarını buna ekleyince 28.555 bin tonluk bir yekûn elde ederiz.

Fransanın anavatan istihsaline (6.703 bin ton), İngilterenin (11.974 bin ton) ve birleşik devletlerin (48.534 bin ton) istihsalatlarını ilâve

ederek 67.211 bin tonluk bir rakam elde ederiz. Bu rakama Kanada, Avusturalya, Hindistan ve Sovyetlerin istihsalını da hesaba katarsak da ha 19.92 ton ilâve etmek lazımdır. Bu mukayeseler totaliter devletle mukayesede devam hacet göstermeyecek kadar belgirdir.

İstihsal kapasitesi takdirleri ancak takribî olabilir. Pek büyük bir ihtiyatla yapılsa bu takdirler muhtelif memleketlerin endüstriyel kudretlerini tayin için faydalı bir esas olabilir. Alman konjonktür enstitüsü 935 senesi için bu neviden bir tahminde bulunmuş ve aşağıdaki cetveli tanzim etmiştir:

Birleşik devletler	% 44
Almanya	% 11-12
İngiltere	% 10
Fransa	% 7
İtalya	% 3
Sovyetler birliği	% 14
Japonya	% 14

Japonyanın endüstriyel kapasitesi İtalyaninkini geçer ve Rusyanınki İngiltereye yaklaşıp. Bu itibarla Japonyanın hissesini yüzde 4 ve Rusyanın hissesini yüzde 10 olarak tahmin etmek mümkündür. Bu cetvelin verdiği rakamların yekûnu dünya endüstrisinin yüzde 90 nını teşkil eder.

El emeği ve kadrolar meselesi yarının harplerinde en mühim meselelerden biri olacaktır.

1933 martında Almanyada 6 milyon işsiz vardı. 1938 nisanında bu rakam 400.000 e imiştir. 1939 nisanında işsizlerin miktarı 94.000 e imiştir.

Çocukların tahsilini ikmal ettirginin haber vermeyi hmal eden her aile reisi 75 lira para cezasıyla çarpılır. Çünkü derhal ona bir iş verilecektir. Bir meslek intihabı mecburidir. İhtisası lüzumsuz görülen veya faaliyeti az randıman veren her sanatkâr ve işçi işi yapmaktan mededilir ve muayyen bir endüstride kendisine vazife gösterir. 1937 de sanatkarların miktarı 90.000 kişi azalmıştır.

22 haziran tarihinde Göringin ihdas ettiği bir kararname ile, bütün el emeği kaynakları seferber edilmiştir. İtalyadan 30.000, Hollandan 800 ziraat işçisi getirilmiştir. 115.000 âme hukuku mahkûmunun 85.000 i aylardanberi el emeği noksanını karşılamak üzere çalıştırılmaktadır.

Kıtlığı hissedilen yalnız mütehasıs işçiler değildir. Bir çok endüstri sefleri tahsil seviyesine nazaran askerî ve bedenî hazırlığın ifradını ısrar etmişlerdir. Mütehasıs mühendislerin, kimyagerlerin askere alınması muhtemeldir.

1928 denberi üniversitelerde talebe miktarı yarıya imiştir. Yüsek teknik mekteplerinde ve maden mektebinde her sene verilen diploma miktarı takriben 2.700 dü, 937 de, bu miktar 2.200 e, 1938 de 1.800 e düşmüştür.

1933 de Almanyada 65.000 işsiz mühendis vardı. Bu sene, Almann endüstrisi 18.000 den ziyade mühendis ihtiyacı gösterir.

Tedafüt harpte her muharip nefere mukabil on fabrika işçisi, ve taarruz harpte en az 13 işçi lazımdır. Bir modern avcı tayyaresinin inşası için en az 9.000 iş saatine, ve bir bombardıman tayyaresinin inşası için modern tehzizatıyla 1.800 iş saatine ihtiyaç vardır. Almanya bu problemler karşısında yenemeyeceği güçlüklerle karşılaşmaktadır. Demokratik memleketler ve bilhassa Fransa için bu meseleler başka bir manzara arzeder. Çünkü Fransız - İngiliz - Amerikan işbirliği hiç bir devlet zümresinin aşamayacağı bir endüstri potansiyeli yaratır.

André Labarthe

Paris - Soir

Balıkesirin Osmaniye köyü tamamen yandı

58 ev, 56 zahire ambarı, 57 samanlık dört saat zarfında kül oldu

Balıkesir, (Hususî) — Dursunbeyin bir köyü çok acıklı yangın felâketi geçirmiş, köy, baştan aşağı denecek şekilde bir kül yığınına dönmüştür.

Dursunbeye 35 kilometre mesafede bulunan Osmaniye köyünde, cumartesi günü saat 17 de evlerin birinde yangın çıkmış, rüzgârın ve evlerin ahşap olmasından dolayı ateş süratle genişlemiştir. Köy halkının bütün gayretine rağmen fâciyanın önüne geçilememiştir.

Neticede 68 haneden ibaret olan köyün 58 hanesi tamamen yanmıştır. Ayrıca 56 zahire anbarı 57 samanlık kül haline gelmiştir.

Fâcia vilâyete bildirilmesi üzerine Valimiz Recai Güreli yanına Sıhhat Müdürü Saffet Öney ile vilâyet jandarma kumandanı Hulûsi Arseveni alarak otomobille derhal Dursunbeye hareket etmiş, o günün gecesi de Osmaniye köyüne yetişmiştir.

Vali mahallinde derhal icap eden tedbirlerin

alınarak açıkta kalan köy halkının yerleştirilmesi, yiyecek temin edilmesi gibi ihtiyaçlar için icap eden emirleri alâkadarlara vermiştir.

Cumartesi günü saat 17 sıralarında çıkan yangın o gün saat 21 re kadar 4 saat devam etmiştir. Köy bu dört saat içinde gittikçe artan alevlerle sekiz - on ev müstesna yukarıda da yazdığımız gibi kül haline düşmüştür. Dursunbeye 35, şehrimize 135 kilometre mesafede olan Osmaniye köyü 441 nüfuslu ve kazanın büyük köyleri arasındadır.

Şehrimiz Kızılay şubesi felâketzedelere ilk yardım olmak üzere iki yüz lira para yardımında bulunmuştur.

Kurumun Eskişehirdeki deposundan da 60 çadır ve kâfi miktarda giyecek istenilmiştir.

Yangında insanca ve hayvanca zayıat olmadığı anlaşılmaktadır. Valimiz şehrimize avdet etmek üzere otomobille gece saat 8.30 da Dursunbeyden hareket etmiştir.

Manisadaki müthiş cinayet

Bir tay için 13 yaşında bir çocuk öldürüldü

Canavar Molla İsa, maktulun ustura ile başını ve kollarını kesmiş

Manisa, (Hususî) — Manisanın Arpadere köyünde fecî bir cinayet işlenmiş, Deli Mehmed oğlu on üç yaşında Ali, başı tasla ezilerek öldürülmüş, sonra gırtlığından bir ustura ile kesilmiş, kolları koparılmış ve ormana atılmıştır.

Zabita, cinayetten haberdar edilince derhal tahkikata girişmiş ve katilleri meydana çıkarmıştır. Küçük Aliyi öldürdükleri anlaşılan Molla İsa ile arkadaşları İbrahim oğlu Mehmed ve Ali oğlu İsmail yakalanmışlardır.

Bu acıklı vak'a şöyle cereyan etmiştir:

Küçük Ali, bir gün köyden kaybolmuş, çocuğun anne ve babasının bütün araştırmaları boşa çıkmıştır. Tegayyüb hâdisesi, Saruhanlı karakoluna da bildirilmiş, bir taraftan zabita da faaliyete geçmiştir.

Alinin babası, bir gün ormana giderken, üzerine bindiği hayvan yolda birdenbire ürkmüş ve bağırmağa başlamış; adamcağız çahırlara bakınca orada başsız ve kolsuz bir cesed görmüştür.

Zavallı adam, çamaşırlarından, bu cesedin oğlu Aliye aid olduğunu anlamış, derhal Adliye'ye haber vermiştir.

Tahkikat genişletilmiş ve caniler meydana çıkarılarak yakalanmış, hepsi de suçlarını itiraf etmişlerdir. Katillerin anlattıklarına göre, küçük Ali Molla İsanın beygirine binmiş ve kısırağın yavrusunu düşürmeğe se-

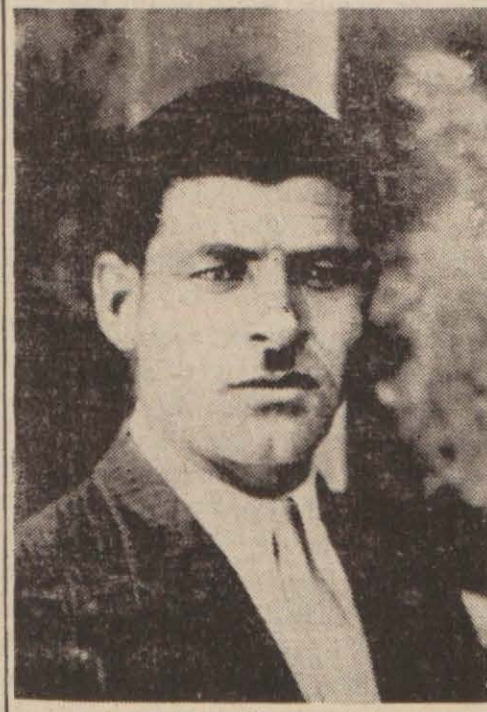
bebiyet vermiştir.

Buna fena halde kızan Molla, çoban Mehmed ve İsmail'e para vererek ormanda Aliyi tasla öldürtmeğe mecbur olmuş, zabitanın yakalanmalarını tasarla Alinin ölmediğini görünce kendisi de ustura ile zavallının başını kesmiş, kollarını koparmış, cesedi tanınmıyacak bir hale getirmiştir.

Caniler Adliye'ye teslim edilmişlerdir.

—oooo—

Ankaradaki cinayet
Katil 12 sene hapse mahkûm oldu

Katil İsmail

Ankara, (Hususî) — Burada, Özgen mahallesinde bir cinayet muştur. Tevfik Vardarın karisiyle alâkadar olan Recep oğlu İsmail, vak'a günü gece yarısı sevdiği kadının evinin önüne gelmiş, kocası vaziyeti kavriyarak sokağa fırlamış ve İsmail'e hücum etmiştir. İsmail, bir bıçakla mukabelede bulunarak Tevfik'i sol memesinden yaralamış ve öldürmüştür. Katilin derhal yapılan muhakemesi neticelenmiş, 12 sene hapse mahkûm olmuştur.

—Operator—

Cevdet Mustafa
GÖNENDEN

Memleket hastanesi baştabibi
2 inci Beyler sokak furun karşısı
No. 25

Nazillideki Atatürk büstü

Büstün etrafını tanzim belediyenin vazifesidir

Akif Şaşmaz imzasıyla bir mektup aldık. Nazilliden bir iş münasebetiyle geçtiğini bildiren bu zat, mektubunda diyor ki:

Nazillide gözüme çarpan şu acı manzarayı size bildirmeği vicdanî bir borç telâkki ettim. Stadin yanında Ebedî Şefimiz Atatürk'ün bir büstü var. Çırcıplak bir meydanlıkta, etrafı alelade bir tel örgü ile çevrilmiş, bakımsızlıktan tek bir ağaç yok, alâkasızlıktan bu münbit topraklarda bir çiçek olsun yetiştirilmesi, büstün etrafının yeşillendirilmesi düşülmemiş bile..

Nazilli belediyesinin bu derece, lâkaydı göstermesi, muhakkak ki çok acıdır. Bu, oradan ilk geçenlere biraz da Nazilli gençliğinin hareket-sizliği hükmünü verdirebilir.

Abidelerimizi ihmal etmemeliyiz. Onları rekzettığımız gibi, muhafazasını ve her geçen günde daha güzelleşmesini bir vazife bilmeliyiz.

Şundan-Bundan

Haşhaş dumanı ile deliye dönen Araplar

Suriyede Fransız makamları haşhaş istimalini yasak etmişlerdir. Bu yasağa rağmen Araplar gizli olarak haşhaş yetiştirmekteymiş. Geçen ay içinde Livanda geniş bir arazi parçasına haşhaş ekildiğini gören Fransızlar haşhaşların toplanıp yakılmasını emretmişlerdir. Emir tatbik edilmiş, fakat, çıkan dumanlardan civardaki Araplar sarhoş bir halde gelerek gülüp oynamağa başlamışlardır. Araplardan maada develer de haşhaş dumanından müteessir olmuş ve acıip hareketler yapmağa koyulmuşlardır.

İnsan ömrünün son haddi nedir?

Rusyanın Kiyef şehrinde bir konferans yapan Rus doktorları bir insan ömrünün son haddi olarak 180 seneyi tayin etmişlerse de doktorlar arasında bu ömrün uzatılabileceğini doktor Voronof ve diğer doktorların insanları değiştirme metotunun eskidiğini söylemişlerdir.

Konferansta söylenen sözlerden anlaşıldığına göre, yalnız Rusyada yüz yaştan yukarı 29.562 kişi yaşamaktadır. Profesör Kreşetski Ukranyada 56 ihtiyar üzerinde yaptığı tecrübelerle insan ömrünün 185 ten daha yukarı uzatılabileceğini söylemiştir.

Köpekler radyo ile terbiye ediliyor

Avusturalyada polis köpeklerini radyo ile terbiye etmeğe başlamışlardır. Bütün polis köpeklerinin sırtına sese alan radyo makinelerinden küçük birer makine ilâz edilmiştir. Radyo istasyonu köpeklerle yavaş sesle kumanda vermekte ve köpekler sırtlarındaki ses alma makinesinden gelen sesle terbiyeye alıştırılmaktadır. Köpeklerden bu suretle çok faydalar temin edilmiştir. Çünkü, köpekler hırsızları takip hususunda her nerede bulunursa bulunsun emir telâkki edebilmektedirler.

Pilotsuz tayyareler yapılıyor

Amerikada yeni inşa edilen en süratli bombardıman tayyarelerinin tecrübeleri yapılmaktadır. İlk tecrübeler bir bombardıman tayyaresinin saatte 579 mil yel alabileceğini göstermiştir. Bundan başka Amerika hükûmeti hava kuvvetleri için küçük altı tayyare daha sipariş etmiştir. Bu tayyareler radyo ile idare edilecek ve pilota lüzum kalmıyacaktır.

Üzüm piyasası ayın yirmi dördünde açılacak

Borsa idare hey'eti dün toplanarak piyasanın açılma tarihini tesbit etti

—Baştarafı 1 nci Sahifede—

İdare heyeti, incir mahsulü hakkındaki henüz kat'i malûmata sahip olmadığından yarın tekrar yapacağı toplantıda incir piyasasının açılma tarihini de tesbit edecektir.

Borsa idare heyetinin, üzüm piyasasının açılış tarihini, Ticaret Vekilimiz B. Cezmi Erçin'in İzmirde bulunduğu tarihe tesadüf ettirmek istemediği dünkü kararından anlaşılmıştır. Halbuki Ankaradan dün alınan haberler, ayın 22 inci günü üzüm piyasasının bizzat Ticaret Vekili tarafından ve onun önünde yapılacak müzakerelerden sonra açılacağı merkezinde idi. Maamafih Ticaret Vekilimizin İzmirde gelince arzı ederse üzüm piyasasını İzmirde bulundukları sırada açacağı tabiidir.

İlk parti incirin pazar günü Aydın havalisinden İzmirde geleceği haber alınmıştır. Ticaret odası reisi B.

Hakkı Balcıoğlu, bugün Aydın havalisine gidecek ve pazar günü şehrimize dönecektir.

Manisa havalisinde bir miktar üzümün, henüz borsada üzüm piyasası açılmadan düşük fiatlarla satıldığı öğrenilmiştir. Piyasa açılmadan satış yapılması, borsa nizamnamesine aykırıdır. Manisa borsa komiserliğinin alâkadarlar hakkında tahkikat yaparak lazım gelen muameleye tevessül edeceği tabiidir. Manisada düşük fiatlarla yapılan üzüm satışları, piyasa için müteber sayılmamak lazımdır. Bu satışlar, olsa olsa sıkı sıkı vaziyette kalmış bir kaç müstahsil tarafından yapılmıştır. Satış yapıldığı söylenen üzüm miktarı da 40 - 50 çuval kadardır.

İzmir piyasasında yeni sene kuru üzüm mahsulü azdır. Piyasa açılacağı kadar İzmirde 10 bin çuval üzüm toplanacağı tahmin edilmektedir.

TARİHİ ROMAN KANLI ÇÖL

Nakleden: ★★

İbrahim Paşa'nın ayaklarına kaparak merhamet dileyordular

— 5 —

Bu cevap barutla dolu olan varileates verildiği zaman varil nasıl infilak eder ve ortalığı harap ederse, İbrahim paşa askerî gururunda da birdenbire aynı şekilde infilak etti ve ortalığı harabezara döndürmeğe başladı. Halep valisinin İbrahim paşayı teskin etmek için sarfettiği gayret semere vermiyordu.

Paşanın emeli ve arzusu memleketi şakilerden kurtarmak, İstanbulla büyük ganimetlerle gitmek, ve sevgilisi prenses Ayşeyi kudret ve celâdetini göstermekti. Esasen İbrahim paşayı Suriyede eylendiren Korkmazın şekaveti idi.

Suriye harbin fecaatı içinde iniyor, masum ahali ve bilhassa kadınlar İbrahim paşanın ayaklarına kaparak merhamet talebinde bulunuyorlardı. Bununla beraber Korkmaz, paşanın huzuruna çıkmamakta inad ediyordu. Nihayet paşanın asabını teskin etmek için yirmi balya ipek ile elli bin akçe gönderdi. Fakat İbrahim paşa kararından dönmüyor, «Bizzat Korkmaz gelecek» diyordu.

Memleket ricalinin temenniyatları karıların ağlayarak,

— Paşam bi ruğursuz adam için koca memleket harap oluyor,

Şekildeki yalvarışları semere vermiyordu. En son tedbir olarak Korkmazın valiesi gönderildi. Ve kadın, paşaya münasip bir lisanla sebebler arzetti. Zavallı oğlunun ruhî haletini açık olarak paşaya anlattı. Paşa ihtiyar kariya hümmeten kısmen hiddetini teskin ediyor, fakat gene Korkmazı görmekten vazgeçmiyordu.

Mustafa paşanın hata oğlunun buraya gelmesine mani oluyor. Fakat oğlunu bana itimad göstermelidir. Maziye unutmaliyiz. Hatasız, yalnız bir Allah'tır. Herkes hata yapabilir. Fakat onun hata olarak kabul ettiği cezası tahfif edilir. Ben oğlunuzu öldürmek niyetinde değilim. Sözüme itimad edebilirsiniz. Ben askerim, askerler verdikleri sözün eridirler. Binaenaleyh mademki oğlunuz yüzünü göstermek istemiyor. Mademki beni görmekten imtina ediyor.

Paşa bu sözlerini bitirmeden hademelerinden birini çağırdı.

— İki beyaz yazma getir!

Emrini verdi. Hademe yazmaları paşanın eline verince paşa:

— Şu yazmaları al dedi oğluna götür. Huzuruma çıkacağı zaman çehresini kapasın, aynı zamanda gözleri kapalı olarak dursun.

Zavallı valide oğlunu kandırabilir ümidiyle paşanın cadından ayrıldı.

Fakat Korkmaz buna rağmen paşanın huzuruna çıkmadı. İhtiyar validenin buruşmuş elleriyle getirilmiş olan yazmalar yerlerde kaldı.

Korkmazın karısı Nasibe kainvaldesi ve kocası arasında cereyan eden mübaheselerde fikir yürütmekten imtina ediyor. Ancak zaman zaman uykuda olan masum evlâdlarını yokhyarak onları şefkatle sarıyordu. Korkmazın iki erkek evlâdı vardı. Yunus henüz çok küçüktü. Fahredin ise on yaşında idi.

Bir kaç gün daha geçti. Korkmaz bulunduğu dağlarda her gün vaziyet ahyor ve ovaları tarassud ediyordu. Fakat gelen giden olmuyordu. Bir akşam İbnissuudun adamı ikinci defa olarak Korkmazın yanına geldi ve Korkmaza:

— İnsaniyet nâmına memleketi kurtarmalısn

Dedi. Bunun üzerine tekrar müzakerat başladı ve elçi bir kaç defa gidip geldikten sonra İbrahim paşa nâmına hazineye aid resmî aidatı talep etmişti. Fakat Yusuf Korkmaz hiddetlendi:

— İbrahim paşaya git ve söyle ki artık elçi göndermesin. Sen de bir daha gelmek cesaretini gösterersen; seni de köpek gibi öldüreceğim haydi defol!

İbrahim paşa bir daha elçi göndermedi. Fakat emir Korkmazın idaresindeki yerlerin istilâ ve imhasını emretti. Nitekim gün geçmeden Korkmazın makar hükûmeti olan Dırekambar on dokuz köy ile beraber ateşe verildiler.

Sema yanan köylerin ve kasabaların alevleriyle kıpkırmızı olmuştü. İbrahim paşa, İstanbula gitmek, sevgilisi prenses Ayşeyi görmek arzusunda bulunduğundan herçe hadabad ortalığı biran evvel temizlemek istiyordu. Korkmazın taraftarlarından biri olan Dırekambarın hâkimî Mukaddemin üç yüz kişilik kuvveti ile beraber bulunduğu tepeyi de casusların gayretiyle keşfetti. Fakat oldukça tahkim edilmiş olan tepeyi fethetmek için fazla kan dökmek lâzımdı. Onu siyasetle dağdan indirmeği daha münasip gördü. Kendisiyle teskinî mesai eden şeyhlerden İbni Feriki çağırdı. Ve

— Mukaddemle temas et, benden selâm söyle, sonra Korkmaz meselesinden bahset. Arzu ederse yalnız başına gelsin ve arzı ubudiyet eylesin. Bu emrime itaat eder ve askerleriyle beraber teslim olursa, Korkmazdan istirdad ettiğimiz eyaletin içinden beğeneceği sancağı kendi idaresine teslim edeceğime söz veriyorum.

Mukaddem, İbrahim paşanın bey hude yere kan dökülmek gayesine matuf olan bu teklifini tereddüde kabul etmek gibi azim bir hata işledi. Nitekim bu tereddüdü yüzünden üç yüz kişilik müfrezesini müstahkem tepeden ovaya indirdiği halde evhama kapılarak kuvvetini Osmanlı ordugâhından pek uzak olmaları bir semitte bıraktı ve bu surette yalnız olarak İbrahim paşanın cadına gittiği anda, «Tüfeke gördükler herhangî bir şahsı, emir beklemeden öldürmeleri» hakkında paşanın vermiş olduğu emre müsteniden Osmanlı ordusunun pisdar kuvvetleri, Mukaddemin pusu kurmuş vaziyette bekliyen müfrezesine saldırdılar. Ve yarım saat içinde Mukaddemin üç yüz kişilik müfrezesini kıştan geçirdiler.

— Devam edecek —

Aslan pavy

Polonya ordusu şefi yalnız askerî sıfatıyla değil, aynı zamanda Moralîst sıfatıyla konuştü. «Birleri için almak ve diğerleri için vermek manasına gelen bir hak mevcut olduğuna bizi ikna edecek hiçbir kuvvet yoktur.» Dedi. Bütün mesele buradadır. Hitlerin şu son senelerde, müh telif hukukî maskeler altında, ırk, hayat sahası vesaire gibi bazı vesilelerle ileri sürmüş olduğu yegâne delil şudur:

Bu bana aittir, çünkü bana aslan derler. Ben sizden daha kuvvetliyim. Bu itibarla Avusturyayı kendime veriyorum, Çekoslovakıyı aziz nefsim'e peşkeş çekiyorum, biraz sonra Danzigi alacağım, haddiniz varsa karşı koyun.

Fakat hiç sanmadığı birşey oldu: Kendisine karşı konuldu. Aslanın komşuları her şeylerini ona kapırmaktan bıktılar. İstahının yiticiği nisbetinde arttığını gördüler. Onun gözleri içine baktılar ve «artık kâfi» dediler. Hâlâ doymadınız mı? Öyleyse vermemeğe azmetmiş olduğumuz şeyleri elimizden almaya kalkışan şeyleri elimizden almaya kalkışın görelim.

Ve yeni taleplere karşı koymak için birleştiler.

Mareşal Smigli - Ridz' bunu kafî bir azımkârlıkla söylemiştir; hatta yalnız olsaydık bile, ölüm tehlikesini göze alarak kendimizi müdafaa ederdik. Adaletten bahsetmiyeceğiz, çünkü sizin adaletiniz bizim kasdettiğimiz aynı değildir. Ne insanlığa yapılan hizmetlerden, ne de medeniyet uğrunda katlandığımız fedakarlıklardan bahsediyoruz. Biz kuvvetle mukabele edeceğiz.

Onun içindir ki arslanın yutmağa niyetlendiği yeni lokma üzerine pençesini uzatmakta tereddüd ettiğini görüyoruz. Kendisine hücum edileceğini, onu kuşatacaklarını, ağ bacaklarını haykırıyor. Mareşal Göring Almanyanın harp istemediğini, fakat kendini müdafaa etmek mecburiyetinde kalacağını söylüyor. Aynı esnada, bir italyan tefliği Po vadisindeki manevraların italyanın Alp'leri geçmek istediğini asla ifade etmediğini ilân ediyor. Bu tefliği bizden ziyade italyan halkına hitap ediyor. İki totaliter devletin tebaalarını müsterih kılmaya çalıştıklarını anlarıym: «Hayır, biz sizi öldürmeyi düşünüyor değiliz. Biz sadece zalim ingiltere ve Fransa üzerine atıldıkları halde müdafaa için harlanıyoruz» demeye getiriyorlar.

Biz, tam bir sükûn içinde hazır bulunuyoruz. Amiral Darlan İngiliz

Polonya Başkumandanının beyanatı ve Naziler

Polonya ordusu başkumandanı mareşal Smigli - Ridz, dün Krakov'da vatani ve askeri bir nutuk söyledi. Bu nutukta Danzig ve Alman - Leh ittifakı hakkında siyasi şumulu haiz bazı sözler geçmiştir.

Pek azımkâr olan bu sözlerin tahrikâmiz tarafı yoktur.

Eyvelâ pernsip meselesi, Mareşal demmiştir ki: «Bizim hiç kimseye karşı tecavüz niyetimiz yoktur. Menfaatlerimize dokunan birvasıta veya bilâvasıta her türlü teşebbüsleri reddederiz. Birleri için Almak, diğerleri için vermek manasına gelen bir hak mevcut olduğuna bizi ikna edecek hiçbir kuvvet yoktur.»

Bu bizzat Çemberlayn'de inkısaşa uğrayan steskin ve tek taraflı peşin tavizler siyaseti tecrübesinden sonra iltihak etmiş olduğu «mukavemet» siyasetidir. «Mukavemet» siyaseti müzakereyi reddetmez. Tehdidî ve emrivakî devletler arasında hal sureti olarak kabul etmeyi reddeder.

Bu husustaki hayalleri dağıtmak müşkül olacaktır.

İtalyan dış bakanlık bülteni daha dün garp devletlerinden, bir ihtilâfî ölümek için «tipik surette Mussoliniyen olan revizyonizm tasavvurunu cesaretle göz önüne almalarını» istiyordu.

Danzig meselesi hususunda da mareşal Smigli - Ridz münakaşalardan çekinerek sağlam iki nokta üzerinde durmuştur: «Asırların Polonyaya bağladığı Danzigi, bizim iktisadî teşkilâtımızın ciğerini teşkil eder. Eneternasyonal taahhüdlerimizden kendimizi kurtararak biz olmiyacağız: Danzigteki bütün hareketlerimiz karşı tarafa bir cevaptan başka birşey değildir.»

Alman cevapları gürültülü propaganda hileleri gibi görünmektedir. Bunlar esasında son derece zayıftır. Hatta enternasyonal siyaset hususunda da, gerçek donelere pek muhalif delillere istinad etmek doğru değildir.

Alman mareşali Göring, Yunkers tayyare fabrikaları işçileri önünde «öylemiş olduğu nutku neşretmiştir. Mareşal burada ingilterenin yoldenbire her yerde «Almanyanın yolu üstüne çıkmak ve onu çemberlemek» kararını vermiş olduğunu söylemiştir. Kendisi herkesten iyi bilir ki ingiltere büyük silâhlıma gayrette Prag darbesinden sonra ve nazi politikası birçok defalar verilmiş ve yemin edilmiş bir sözle sadakatsizlik ettikleri için girişmiştir.

Danzig nazileri Polonyanın şehirlerine itimadsızlık göstermek suretiyle ona zarar vermiş olduklarına harici inandırmağa çalışıyorlar. Fakat filleri, beyanatları ve yazılarıyla pek sarîh olarak ispat ettikleri şey, Polonyanın ne kadar safdil olursa olsun, kendileriyle işbirliği etmeye güvenemiyeceddiler.

Şimdi «totaliterler» arasında, az çok geçen seneki vaziyeti hatırlatan siyasi ve askeri bir vaziyet belirdiği görülmüyor. Bir oyunda kazanmak it'adını elde ettikten sonra bunu değiştirmeyi bilmiyen spekülâtörler iflâsa mahkûmdurlar.

Lucien Romier - Le Figaro

kârlıklardan bahsediyoruz. Biz kuvvetle mukabele edeceğiz.

Onun içindir ki arslanın yutmağa niyetlendiği yeni lokma üzerine pençesini uzatmakta tereddüd ettiğini görüyoruz. Kendisine hücum edileceğini, onu kuşatacaklarını, ağ bacaklarını haykırıyor. Mareşal Göring Almanyanın harp istemediğini, fakat kendini müdafaa etmek mecburiyetinde kalacağını söylüyor. Aynı esnada, bir italyan tefliği Po vadisindeki manevraların italyanın Alp'leri geçmek istediğini asla ifade etmediğini ilân ediyor. Bu tefliği bizden ziyade italyan halkına hitap ediyor. İki totaliter devletin tebaalarını müsterih kılmaya çalıştıklarını anlarıym: «Hayır, biz sizi öldürmeyi düşünüyor değiliz. Biz sadece zalim ingiltere ve Fransa üzerine atıldıkları halde müdafaa için harlanıyoruz» demeye getiriyorlar.

Biz, tam bir sükûn içinde hazır bulunuyoruz. Amiral Darlan İngiliz

Fen âleminde Fennin halle çalıştığı büyük muamma Atom Kuvveti

Pariste profesör F. Jolio ve Madam İren Kürinin laboratuvarında sessiz ve sadasız bir halde, devrin en muazzam bir keşfi hazırlanmaktadır. Bu keşif dünün bütün hayallerini hakikate kalbedecektir. Jol Vern ve H. G. Welkin bahsettikleri harikulâdelikleri gölgede bırakacak olan bu tetkiklerin seviyesine şimdiye kadar hiç bir ilmi ihtirâ yetiştirmemiştir.

Yeni bir davayı halledecek olan bu tecrübelerle, tabii kuvvetlerin en büyüğü, atom kudreti elde edilecektir. Yeni tecrübelerin istihdad ettiği gaye, insaniyete, bugünkü sanayiye mevcut kudretlerin kat kat üstünde bir kudret bahşetmektedir.

Büyük mikyasta tahakkuk etmiş olan bu tetkiklerle, kıymeti 300-400 kuruş olan 100 gram uranyum maddeninden, 2.000.000 ton kömürün yanmasından husule gelecek olan bir kudret elde edilecektir. Yani bir avuç maddenin o kadar çok enerji elde edilecektir ki, bu kadar kudret bugünkü âlemlerde elde edilemeye çalışılsa, 10 beygir kuvvetinde bir motörü, bilâfâsıla tak iki asır çalıştırmak icabeder.

Meydana çıkarılan esrar

Marifetli olduğu kadar da nazik olan bu tecrübeler sayesinde ilim, otuz senedenberi atomun en ince esrarına nüfuz etmiş bulunuyor. Tabiat tarafından en kıskanç bir şekilde gizli tutulan sır nihayet meydana çıkarılmıştır. Ne kadar küçük olursa olsun, her atom bir dünya, minimini bir güneş manzumesidir... Atom nüvesi olan küçücük bir güneşle, onun etrafındahayret verici derecede bir hızla dönen seyyarelerden mürekkep bir manzumedir. Bu seyyareler elektronlardır. Bu elektronlar, bu atom nüvesinin düz tarafından fır fır dönerler. Elektronlara bu son derece sürat veren şey, atomun nüvesinde mevcut. Korkunç bir seviye farkı kuvvetidir. Atomun üzerindeki bu enerjiyi serbest bir hale koymak, onu yakalamak için atomun içine kadar nüfuz etmek kâfi değildir. Atom nüvesini infilâk ettirerek içindeki kuvvet deposunu açmak lâzımdır. Atom ise, her maddede bol bol mevcuttur.

Mini mini bir kalenin bombardımanı

İşte profesör Jolio, Madam İren Kürî ile Kembridge'te bir takım meşhur İngiliz âlimlerini meşgul eden mesele budur.

Malûm olduğu yzere atomun nüvesi atomun kendisinden çok daha küçüktür. Bir atom çekirdeği bir milyanın on milyon misli büyüktücekle olursa, ancak o zaman bir kuvvete kadar olabilir. Hakikaten, bir toz dünyaya nazaran ne kadar küçüktür, bir atom çekirdeği de bir toza nisbetle o kadar küçüktür. Şüphe yok ki, bunlar cesametleri, bizim alıştığımız büyüklüğün ölçülerinden ve nevelerinden çok aşağıdır. Bizim, o derece bir küçüklüğü tahmin etmemize imkân yoktur.

O halde, atomun çekirdeği olan bu mini mini kalenin kapılarını nasıl açmalı? Bu son derece küçük cisimcikleri nasıl parçalamalı? Şüphesiz atom kalesinin merkezine kadar nüfuz edebilecek küçüklükte mermilerle bombardımana geçmek suretiyle..

Bunun için, madenlerin en kıymetlisi olan radyom madenini, atom çekirdeğini parçalayacak olanların emrine âmade bulundurmamak icabeder. Radyomun her parçası, bosluk dahiline küçük bombalar yollayan mini mini mitralyözlerdir. Radyom atomları intişar ederken, kendi terikibini bozarak kendi meddesinden

ihtiyatı donanmasının geçit resminde bulunuyor, ve İngiliz tayyareleri Fransız toprakları üzerinde uçuyor. Fırtına koptuğu takdirde biz hazır bulunacağız. Aslanın biraz endişelenmeye başladığı anlaşılıyor.

küçücük parçalar gönderir. Radyomun müthiş sürati ve son derece nüfuz kuvveti sayesinde, birkaç seneye evvel İngiliz âlimi Rutherford, bir takım unsurların atom kalelerini bombardıman etti.

Rutherford, bu acayip teşebbüste muvaffak oldu. Hemen hemen imkân olmayan bir şeyi tecrübe etti. Fakat ne çalıştı! Bir atom nüvesini infilâk ettirmek için on milyon radyom mermisi attı. Bu kadar atıştan sonra atom nüvesine ancak bir kere isabet ettirebildi. Bundan anlaşılır ki, sarfedilen radyom infilâk ettirilen atoma nazaran milyonlarca fazlaya malolur.

Profesör Miethe, aynı şekilde radyom bombardımanlarıyla cıvadan altın yapmağa muvaffak olmuştur. Fakat bu kimyevî altın, kendisine iki bin misline malolmuştur.

Bu bombardıman işi yarıda bırakılmaz, buna İngiliz âlimi Chadwick ile profesör Fermi de sabır ve tahammülle devam etmişlerdir. «Nötron» ismi verilen yeni mermilerle atom nüvesini oldukça hırpalamışlardır. Nötronlar 30 santimetre kalınlığındaki bir kurşun plâkadan ferah ferah geçmektedir.

Fakat profesör Jolionun yeni bulduğu atom kırıcı bombardıman silâhı bambaşka, hem de kuvvet itibarıyla diğerlerine çok üstündür.

Yeni atom mermisi, bir atoma isabet edince, atomdan otomatik olarak bir parça ayrılıyor, yanında bulunan atoma çarpıyor. Bu atom mermisi çarptığı atomu derhal tahrip ediyor, çökertiyor. İkinci atom, parçalanıp yuvarlanırken üçüncü bir atom kalesinin üzerine iniyor. Bu dördüncü, bir beşinci... Böyle umumî bir atom inhidamı başlıyor ve süratle ve şiddetle etrafa sirayet ediyor.

İşte buna, umumî atom infilâkı ismi verilmektedir. Milyarlarca atom nüvesi parçalanarak, hararet atom nüveleri parçalanarak, hararet şeklinde muazzam bir kudret meydana geliyor. Bunu yapan da, bir tek atomun çekirdeğine isabet ettiren bir mermidir.

Bugün, acaip olduğu kadar korkunç olan bu hâdisenin mekanizmasını bununla uğraşanlar da dahil olmak üzere hiç kimse izah edemiyor. Sırrına eremiyor. Yalnız bugün elimizde, atom kudretinin kaynağını açan bir anahtar vardır.

Pariste Jolio laboratuvarında, ve Kembridge'te, bu işle mütemadiyen meşgul olunuyor. Büyük mikyasta yapılmakta olan tecrübeler nerede ise sona ermek üzere. İnsan oğlu tarihte ilk defa olarak, tabiatın, ham maddenin içine gizlediği en kıymetli bir şeyi çıkarıyor: Atomun o hakikandan gelimeze kudretini..

Daha şimdiden, bu muazzam kuvvetleri ehlileştirip işimizde kullanacağımız günler çok uzak değildir.

O zaman, artık kömür çıkarmak için topraklarına imniyeceğiz. Maden kömürü petrol ve gaz tamamen kıymetlerini kaybedecek. Şelâlelerin altında dönen sayısız turbinler kaldırılıp müzeler konacak. Atomun daimî ve tükenmez kudreti bundan sonra, tekniğin bütün ihtiyaçlarını karşılayacak. Koca bir transatlantik Avrupalıdan Amerikaya sürüklemek için birkaç gram çakıl taşı kâfi gelecek. Adi bir çakıl taşının atomları beş yüz senedenberi madenleri altın yapmak için simyacıların aradığı ehir kuvvetini haiz o muhayyel taş, bu muhteşem ihtirâ sayesinde bulunmuş olacaktır. Halbuki ne zaman bir ayaklarının altında duruyormuş!

Pari - Midi

Sünerbak

Kıyılı giyim eşyası satışlarına başlamıştır. İstifade ediniz.

Aimler mehtapta düşümneye baş- lıyor:

Ay yolunu değiştiriyor mu imiş?

**Dünyamızda gün-
ler uzayacak**

İşte size yeni bir haber: Ay, bu eski aşınımız, bu geceleri tenha yerlerde dolmasını sevenlerin, aşıkaların dostu ve arkadaşı olan ay, dünyamızda olup biten hâdiselerden ilham almış olacak ki son zamanlarda âdetini değiştirmiştir. Fakat bu tabiat ve huy değişikliği o kadar cüzidir ki, bunu en mükemmel rasadhaneler dahi güçlkle farkedebiliyor.

İngilterenin maruf Grenvic rasathanesinde bu işlerden fevkalâde anlıyan Spenser Cons adında bir mütehassıs vardır.

Bu mütehassıs uzun müddettenberi ay üzerinde tetkikler yapmaktadı. Son zamanlarda, yaptığı karışık ve ince hesaplardan sonra, ayın hareketinde «bazi intizamsızlıklar» keşfetmiştir. Bu mütehassısın fikrini meşhur İngiliz heyet âlimi Martin Davidson da kabul etmiştir. İki âlim, meseleyi yeniden ele almışlar, ince hesaplara dalmışlar, nihayet ayın «esrarengiz bir kozmik kuvvet» tesiriyle, gök yüzündeki bütün ecramları asırlardanberi tâbi oldukları kanundan, dünyanın etrafında çizmiş olduğu o klasik münhani yoldan ayrıldığını tesbit etmişlerdir.

Bizim o solgun komşumuz ay, acaba niçin yolundan ayrıldı?

Bazılarına göre, izah edilemeyen bir zaman için güneşin mknatîsî cazibe kuvveti artmıştır. Ay, bu kuvvetin tesirine kapılarak yolundan hıraf etmiştir. Bazıları da bunun güneşten gelme bir cazibe tesiriyle değil, bir «ecnebi müdahalesi» yüzünden böyle olduğunu iddia ediyor. Bütün bu kozmik karışıklığa sebep olanın ne olduğunu hiç kimse bilmiyor, diyorlar.

Fakat nasıl olursa olsun, bu kuvvetin tesiri gittikçe artacak mı, yoksa eksilecek mi, işte bütün «tehlike» bunun bilinmemesindedir. Eğer çoğalacaksa, ne dereceye kadar ve sonu nereye varacak?

Yukarıda da söylediğimiz gibi, bu bozukluk son derece azdır. Bununla beraber bunun tesirleri heyet âlemince çoktan hissedilmiştir.

Aynı yol değiştirmesinden en mühim tesiri dünya üzerinde görülecektir. Gündüzler otomatik olarak altı saaniye uzayacaktır.

Bu hâdisi birisi astronomik, diğeri riyaî olmak üzere iki mühim mesele meydana getirir. Birinci mesele: Ay muntazam hareket etmezse dünyamızın dönüşü üzerinde bazı tahavvüller husule gelebilir. Bu vaziyet, seyyareler âleminde başka karışıklıklar da yapmıyacak mıdır? Yani güneş manzumesi üzerine müessir olmayacak mıdır?

Mademki günlerimiz uzayacak, böyle günlerin uzaması saat dakikaları gibi bizdeki zaman mefhumlarına atıfta bulunmayacak mıdır? Eğer böyle olursa, profesör Aynştaynın ortaya attığı izafiyet nazariyesi doğru çıkacak. Halbuki birlerce senelerdenberi riyaî kanunlar da dahil olmak üzere bütün kanunların mutlak olduğuna inanıyorduk.

O kadar çok mesele var ki, beş kıtanın âlimleri önümüzdeki ilkbahar ve yaz aylarında bunları halletmek için, bütün boş vakitlerini mehtapta düşünmekle geçireceklerdir.

Bazıları şü fikirdedir: Ay milyonlarca sene sadakatle dünyamızı takip ettikten sonra bir gün bize sık sık musallat olan dünya buhranlarından birisine tesadüf ederse iş fena olur!

Paris - Midi

YARDIM EN BÜYÜK VİCDAN ZEVKİDİR

Yurd yavrularına: Yoksul kardeşlerinizi kışın soğuktan, hasta olmaktan kurtarmak için eski elbise, ayakkabı, çamaşırlarınızı çocuk esirgeme kurumuna vermenezi kurum saygıyla diler.

Sovyet Ordusu

Alman ordusuna karşı ne yapabilir?

Yazan: Gerard Clabut

Rus askerleri

Almanyanın Baltık denizini bir Alman gölü haline getirmeye çalıştığı malumdur. Böylece kendi sahillere yapılabilecek taarruzları önceden önleyince, bu sahillere boyunca ancak az miktarda tayyareler bulunması kâfi gelecek ve kuvvetlerini diğer hareket sahalarına tahsis edilecektir.

Rusya, Baltık devletlerinin ortaya çıkmasıyla hudutlarının Asyaya doğru gerilemiş olmasına müteessiftir.

Asıl Baltık devletlerine gelince, onlar, istiklalleri için mevcut olan bu çifte tehlikenin endişe etmekte ve buna karşı bütün tedbirleri almaktan geri durmuyorlar. Aralarında rekabet ve ihtilaflar mevcut olmasına rağmen bir Baltık devletleri konfederasyonu fikrinin doğmuş olması bu yüzdendir. Bu memleketler değerli ordular organize etmişlerdir. Fakat sovyetlerle Almanlara karşı Letonya ve Finlandiyanın müsterek çıkarabilecekleri 90,000 askerin ne ehemmiyeti olacaktır? Yegâne

Alman mahpusları Mamelin alından alınması şimdiden Litvanyayı iktisaden Almanya'ya tâbi kılmıştır.

Baltık devletlerinin ehemmiyeti coğrafî vaziyetleri yüzündendir. Bu itibarla büyük komşularının tamamını celbetmeleri tabiidir.

Bir harp çıkarsa bu iki büyük komşu arasında cereyan etmesi muhtemeldir; çünkü Almanyanın Baltıkta karşılaşacağı yegâne ciddi rakip Rusyadır. Çünkü Baltık şimal denizine bağlayan geçitlerin Danimarka tarafından kapatılması muhtemeldir.

Danimarka büyük harpte «şimalin Çanakkalesi» denilen bu geçitlerin kontrolü için İngilizlerle Almanlar arasında mücadele başlamasından ve harbin kendi topraklarına sirayet etmesinden korkarak bu tedbir almıştır. Böyle bir hareketin neticeleri göze carpar; evvelâ İngiliz donanmasına Baltık yolu kapanmış olacaktır. Diğer taraftan Rusya, Polonya, Finlandiya ve Baltık devletleri bu suretle tecrid edilmiş olacaktır. Ve Almanya bu deniz kısmında heme nmütlak bir hâkimiyet elde edecektir.

Yalnız Polonya donanmasıyla Sovyet donanmasının halen tam bir inkıfâf halinde olduğunu da göz önünde tutmak lazımdır.

Sovyetler birliği deniz inşaatı komiserinin verdiği malûmata göre, Sovyetler birliği ilk iki beş yıllık plân devresinde, çarlık hükûmetinin harpten evvelki on sene zarfında inşa ettiği miktardan adet itibarıyla dört ve tonaj itibarıyla üç misli harp gemisi inşa etmiştir ki, bunların miktarı 480 gemiye ve 858,000 tona balık olmuştur. En ziyade inkıfâf eden denizaltı silâhlarıdır. Büyük denizaltılar 8 ilâ 10 torpil kovanına maliktirler ve hareket sa'atları 16 binle 20 bin mil arasında tahavvî eder. 30, 100 metre derinliğine kadar dalabilirler ve dalmış vaziyette süratleri 8 ilâ 10 mili bulur.

B. Tevosjan, Sovyetler birliğinin süratli ve hafif filoları ve denizaltı filosuyla İsveçle Almanya arasındaki cepheye nakliyatını durdurmaya muktedir olduğunu ilâve etmiştir.

Fakat Almanyanın ilk girişeceği işlerden biri Sovyet kuvvetlerini Finlandiya körfezinde ablokaya çalış-

mak olmayacak mıdır? Ve bu maksadla Letonyada Riga ve Estonyada Tallin ve Dogos adlarını işgilde tereddüd etmiyecek midir? Bu takdirde Rusyanın taarruzi bir strateji takip edeceği sanılabilir. Bu hususta Sovyetlerin yüksek deniz mahfillerinde vukua gelen tebeddülât manidardır. Moskova donanmasının harp halinde şiddetli bir taarruzda bulunmaya muktedir olmasını istiyordu.

Rus donanmasının uzun müddet âdetâ namevcud bir halde kaldıktan sonra şimdi kalkınmakta olduğu muhakkak ise Polonya da eli boş durmamaktadır.

Bismarck, «Müstakbel bir Polonya Vistül üzerinde bir Fransız ordusu demektir» derdi. Filhakika Polonyanın askeri teşkilâtı Fransız ordusunun bir kopyasıdır, malmemen büyük bir kısmı Fransız mamulâtıdır. Bu itibarla donanmasını tedarik için Polonyanın Fransaya başvurusunda şaşılacak birşey yoktur.

Polonya bu yakınlarda Fransaya maxin değüeri iki denizaltı ismarlamıştır. Diğer beş denizaltısıyla birlikte Polonyanın denizaltı sayısı sekize çıkmaktadır.

Kendi menfaatleri sıkı bir bitaraflığı âmir olmakla beraber Danimarka, İsveç ve Norveçin de ihmal edilmez birer donanmaya sahip olduğuna da işaret edelim: Finlandiya da Aaland adalarına hâkim olması yüzünden Baltık stratejisinde mühim bir mevki sahibidir.

20 ilktegrin 1921 enternasyonal anlaşması mukaderâtı Finlandiyaya bağlanan Aaland adalarını bitaraf bir hale koymuştu. Almanya buraya büyük bir alâka göstermektedir. Çünkü oraya yerleşince Rusya ile garp arasındaki bütün bilâvasita yolları hâkim olacaktır. Esasen Hitlerizm Finlandiyanın hoşuna gitmek için elinden geleni yapmaktadır. Bunlardan biri de Finlandiyanın Sovyetler birliğindeki Kareliya mmtakası üzerindeki taleplerine müzaheret göstermektedir. Bu müzaheret'in hasbî olmadığı tabiidir. Filhakika bu mmtakayı kaybettikleri takdirde Ruslar Baltığı beyaz denize bağlayan Stalin kanalının kontrolünü de kaybedecektir.

Fakat pek liberal olan Finlandiya milleti Almanların teşiklerini duymamazlıktan gelmektedir. Finlandiya bitaraflığı muhafaza etmek ister, ne Ruslar, ne de Almanlar tarafından ilhak edilmeye tahammül etmez.

Onun içindir ki Helsinki hükûmeti Stokholmla mutabık olarak Aaland adalarını tahkim kararını vermiştir. Bu tedbir aklıâne midir? Şüphesiz Almanların bir harbin başlangıcında bu mühim stratejik mevkiî ele geçirmeye çalışacakları muhakkaktır.

Sovyet donanması buna karşı koyabilecek midir? İşte muamma buradadır.

Le République

Doktor

M. ŞEVKİ UĞUR

Dahili hastahıklar mütehassısı
İkinci Beyler sokak No. 82
Telefon N. 3286

Hastalarını Sabah'tan itibaren ve gece dahi kabul ve muayene eder.

Mühim!

20 Ağustostan sonra tehlike mi var?

YAZAN: LUCIEN ROMIER
Avam kamarası, istisnai bir toplantıyı icap ettirecek hâdiseler müstesna, iki ay müddetle tatil etmiye karar vermiştir.

Bu kadar uzun bir münakaşadan ve bir rey mücadelesinden sonra verilmiştir.

Sebeb neydi? Bu sebeb hiç de Avrupanın ağustos ve eylül aylarında deliksiz bir uykuya uyumak âlihine mazhar olup olmyacağı endişesi değildi. B. Çemberlaynin hamılları meclisin on beş gün sonra yeniden içtima etmesini istiyorlardı.

Çünkü muhtelif hatiplerine göre 20 ağustostan sonra çıkacak olan haricî bir buhrana başvekilin metanetle karşı koyacağına itimatları yoktu. B. Çemberlayn bir buhran tehlikesi olmadığını söylemedi. Muhtemel bir buhranın tarihini ve şeklini önceden bilmek mümkün olmadığına göre kendisine karşı peşin bir itimatsızlığı ifade edecek olan mânâda rey verilmesini kabul edemeyeceğini söyledi. Dâvayı kazandı... Bu münakaşa, ne nikbinliğe, ne de bedbinliğe yeni hiç bir şey getirmiş değildi.

İngiliz parlamentosunun müzakereleri bizi alâkadar etmez. Bizim için ehemmiyetli olan, kehanetli tarihlerle aldanmamaktır. Güya 20 ağustos itibaren, mukadderat yüzünü göstermiye başlayacaktır. Ayın 25 inde hâlâ yüzünü göstermemiş olursa bütün tehlikelerini unutmakla haklı oluyor muyuz? Dış siyasetin, iç siyaset gibi, tehlikeli bir dönemeğe yaklaşmak, sonra maniasız farzedilen yolda kayıtsızca yol almak tarzında anlaşılması geçen sene bize pahalıya mal oldu...

Avrupada az veya çok yakın hâdiseler için önceden hazırlanmış bir program yoktur. Tabiatleri icabı tuzaklara düşen insanlar bu hareketler ve hazırlıklar umumi heyeti vardır. Bu hareketler ve bu hazırlıklar tabii bir çok imkânlarla nazırdır. Hangi imkân üzerinde ve ne zaman duracaklardır? Yoksa muallakta mı kalacaklardır?

20 Ağustostan sonra, Almanya ve İtalyanın bizzat ilân etmiş oldukları büyük seferberlikler, asker tahşit ve manevraları ikmal edilmiş olacaktır. O zaman nazi kuvvetlerinin senelik kutlama ve teheyyiç devresi başlayacaktır.

Şu dakikada Avrupanın üç mmtakası ani bir teşebbüse maruz görünmektedir. Tabii bunlardan biri Danzigdir. İkincisi Almanya ile uyumuş olduğunu pek gizlemeyen Macaristandır. Nihayet, İtalyanların aşikâr bir şekilde göz koymuş oldukları Makedonya.

Cüreti durduracak veya sadece geciktirecek bir çok şeyler vardır. Fakat ansızın fırsat onu teşvik edebilir.

Çalınan hava ne olursa olsun, daimi bir selâbet göstermelidir. Tiyatroda değil: Üvertür mutlaka ardından operanın geleceğini ifade etmez, ve opera üvertürsüz gelebilir.

Le Figaro

Köylü eşyası

Sümerbank yerli mallar Pazarmında ucuz fiatle satılmaktadır.

Kayıp at

Develi köyündeki evimde bağlı bu lundurduğum kır renkte bir baş atımı bağli olduğu yerden zenciri kopmuş ve ilmiğin açtıkları şekilde bulunmuş olduğundan birisi tarafından çalındığı anlaşılmaktadır. Atın nişanları şunlardır: Üst dudağının üzerinde az bir beyazlık var, çenesinin altında fındık kadar bir ur var, kuyruğu küçükten on santim kadar kesiktir, beş yaşındadır.

İşbu atımı bulup bana getirene ve yahut nerede olduğunu bildirene 25 yimbi beş lira mükâfat vereceğimi ilân ederim.

İzmirin Cumaovası nahiyesine bağlı Develi köyünde oturan Mahmud oğlu Mustafa Yüreklî

SİNEMA

Şeytana pabucu ters giydiren yıldız: Simon Simon

Altın anahtar hâdisesinden sonra kimseye itimat etmiyen yıldız yalnızlığı tercih ediyor

Simon Simon bir müddet evvel sayfiyeye gitti. Beraberinde eşya olarak yalnız iki küçük valiz götürdü.

Simon Simonun bir türlü düzgün duramayan saçları hâlâ dağınık, hâlâ gözlerinin içi gülüyor.

O, sayfiyeye giderken yamına anesinden başka k'mseyi almadı. Hatta kalbinde bir sevgili bile götürmedi. Bu yalnızlığın sebebinin soranlara: — Artık hayatta sükkunetten başka bir şey istemiyorum, cevabını veriyor, sükûnet, daima sükûnet.

Bir müddettenberi Simon Simon Labol plâjlarındadır. Deniz mevsimini geçirmek için bu tenha plâji seçmiş olması yıldızın yalnızlık hakkındaki niyetlerinin samimi olduğunu gösterir.

Yıldız, burada ya deniz kenarında istirahat etmekle, yahut dalgalar arasında kulaç atmakla vakit geçiriyor.

Simon Simon yıldızlar arasında çok garip bir tiptir. Kendisini yakın tanıyanlardan bazıları «anılar, derler, Simon çok yaman bir şeydir. O kadar kurnaz ve beceriklidir ki şeytana pabucunu ters giydirebilir.»

Diğer bazıları da «dünyada Simon kadar kibar, Simon kadar mütevazî bir kız bulmak imkânsızdır!» fikrinde bulunurlar. Bu suretle Simon bazıları tarafından çok sevilen ve diğer bir takım insanlar tarafından âdetâ nefretle karşılanan bir yıldızdır.

Fakat Simon Simon başkalarının ne sevgisine kıymet verir, ne de nefretine. Bu lâibedini en ağımlılarıyla anlatıyor:

— Aleyhimde bulunanlar beni kışkıyorlar, lehimde söz söyleyenlerse bana yaranmak için dalkavukluk yapıyorlar. Ne riya ihtiyacım var, ne de hasetten ürkerim.

Amerikadaysa, altın anahtar hâdisesinden sonra, kendilerini umumi aşkın muhafazasına, memur sayan ihtiyar kadınlar Simon Simona bütün kuvvetleriyle düşman kesilmişlerdir.

Maamafih Simon Simonun garip ruhlu bir yıldız olduğunu itiraf et-

Simon Simon, Anna Bella ile bir gezintide

mek icap eder. Kendisini iyi tanıyanlardan birisi:

—Simon harikulâde bir mahlûk-tur, diyor. Ona ya yalnız tepelerde at koştururken, yahut çamurlu bataklıklarda yoğurulurken rasgelirsiniz.

Simon Simonun gazetelerle de arası iyi değildir. Eri güç mülâkat alınabilen yıldızlardır. savdır. Gazetecilerin-

lerle konuşması kaba ve habaretâ-mizdir.

Simon Simon meslek hayatında ilk günleri herkes gibi kendisini de şaşırtmıştır. O, kendisini «kadınlar gö-lü» filminde Lük rolü verildiği vakit ikinci sınıf bir aktristti. Ve uzun zaman bu halde kalacağını sanıyor.

Halbuki bi film imon için bir muvaffakiyet oldu ve bu ismi dünyaya duyurdu. Bu muvaffakiyetten sonra epeyce bir müddet genç yıldız sakın ve mahcup bir çocuk hayatı yaşamakta devam etti. Yahut böyle yaşıyor sanıldı. Hakkında hiçbir dedikodu işitilmedi.

Fakat günün birinde genç, yıldız kâtibesinin kendisinden para çaldığını farketti ve hırsız kâtibeyi kovdu. Yalnız bu kadın yıldızın kalbine ve hayatına aid sırları biliyordu. Simon imonun yatak odası kapısının altından yapılmış birçok anahtarı vardı. Bu anahtarlardan her birisi aşklarının birinin cebindeydi. Kâti-be bu sırrı meydana çıkardı. Ve yıldızın ismi etrafında bir rezalet havası yayıldı. Çünkü Simon Simonun bu işte aşk gibi bir mazereti de yoktu.

Bu vakadan sonra Simon Simon hiç kimseye emniyet etmez bir insan oldu ve belki bugün de sırları var. Fakat bu sırları öğrenmek imkânsızdır. Yıldız artık yalnız zevklerini değil, ıstıraplarını da saklamayı öğ-

renmiştir.

Tütün tütünlerin tütünün vücudları üzerinde yaptığı tahribattan müstekidirler. Doktorlar kendilerine her daima sigarayı terk etmeyi tavsiye ettikleri halde terketmemektedirler.

Sigara Tiryakilerine Müjde Halbuki Dr. Perl'in son icadı

Sihhi ağızlığı kullanıldığında tütünün koku ve lezzetini bozmadan istedikleri miktarda tütün içebilirler. Çünkü bu ağızlığın içerisindeki yedek kısımda bulunan kimyevi madde tütünün: Nikotin, Piridin, Amonyak gibi zehirlerini yüzde 89 derecesinde süzer, ağız, ciğer ve yürek temiz kalır.

Fiati her yerde 150 kuruştur.
Toptan, perakende satış: Kemeraltı Karakol karşısı No. 74
MAZHAR ÖNGÖR

BRISTOL Beyoğlunda OSMANİYE SİRKECİ'de

Bu her iki otelin müsteciri Türkiyenin en eski otelcisi

B. Ömer Lütfi Bengü

44: Senelik tecrübeli idaresiyle bütün müşterilerine kendisini sevdirmiştir...

Otellerinde misafir kalanlar evlerindeki rahatı bulurlar.. İstanbulda bütün Ege ve İzmirli bu otellerde buluşurlar..

Hususiyyetleri çok olan bu otellerin fiyatları da rekabet kabul etmiyecek derecede ucuzdur.

Akhisar belediye reisliğinden:

730 adedi devir 50 periyot 400-231 voltluk 64 KVA, tahtında üç safhalı mütenavip cereyanlı açık model iki yataklı gereken bir alternator için eksilme yapılarak 3 ağustos tarihinde ihale olunacaktır.

İstekliler tarafından yapılan teklifte gösterilen bir ay müddetin 7 aya çıkarılması bildirilmekle belediyemizce de bu 7 ay müddetin kabul olunarak yeni baştan kapalı zarf usulüyle ihaleye çıkarılmıştır.

2 — İhale 21/8/939 pazartesi günü saat on birdedir.

3 — Muhammen bedel 1780 liradır.

4 — Sureti müracaat 2490 sayılı kanunun kapalı zarflara müteallik ahkâmı tatbik olunacaktır.

6 17 19 20 2861

3012

Izmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu İlanları

Izmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

28/8/939 pazartesi günü saat on da Diyarbakır kor levazım amirliği satın alma komisyonunda kapalı zarfla ihalesi icra kılınacağı Anadolu gazetesinin 10, 15 ağustos 939 tarihli nüshalarıyla ilân edilen Diyarbakır Lv. amirliği birlikleri hayvanatının 650000 kilo arpanın ihalesi 4 Eylül 939 pazartesi günü saat ona tehir edildiği ilân olunur. 3030

Izmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

16 Ağustos 939 çarşamba günü saat onda Diyarbakır levazım amirliği satın alma komisyonunda kapalı zarfla ihalesi icra kılınacağı Anadolu gazetesinin 29 temmuz 939 3, 8, 13 ağustos nüshaları ile ilân edilen Diyarbakır levazım amirliği birlikleri hayvanatının 523400 kilo kuru ot ihalesi 30 ağustos 939 çarşamba günü saat ona tehir edildiği ilân olunur. 3033

Izmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

29 Ağustos 939 salı günü saat onda Diyarbakır levazım amirliği satın alma komisyonunda kapalı zarfla ihalesi icra kılınacağı Anadolu gazetesinin 3, 8, 13 ağustos 939 tarihli nüshalarıyla ilân edilen Diyarbakır kor merkez birliklerine ait 1150000 kilo buğday kırdırılmasını ihalesi 5 Eylül 939 salı günü saat on birde tehir edildiği ilân olunur. 3031

Izmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

28 ağustos 939 pazartesi günü saat on birde Diyarbakır levazım amirliği satın alma komisyonunda kapalı zarfla ihalesi icra kılınacağı Anadolu gazetesinin 5, 10, 15 ağustos 939 tarihli nüshalarıyla ilân edilen Diyarbakır merkez birliklerinin 260000 kilo sığır veya keçi etinin ihalesi 5 Eylül 939 salı günü saat dokuzda tehir edildiği ilân olunur. 3032

Izmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — 861300 kilo saman alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 4/9/939 pazartesi günü saat on beşte Tophanede İstanbul levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.
2 — Tahmin bedeli 17226 liradır.
3 — İlk teminatı 1291 lira 95 kuruştur.
4 — Şartnamesi komisyonunda görülür.
5 — İsteklilerin kanunî vesikalarıyla beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri.
17 22 27 31 3011

Izmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — İstanbulda serait ve keşif cedveline göre plânı mucibince yapılacak olan bir hangara ihale günü talibi çıkmadığından tekrar kapalı zarfla ihalesi 29/Ağustos/939 Salı günü saat 15 te yapılacaktır.
2 — Muhammen keşif bedeli 25800 lira 47 kuruştur.
3 — İlk teminatı 1935 liradır.
4 — Şartnamesi keşif cedveli ve plânı inşaat şubesinde bedeli mukabilinde verilebilir.
5 — İsteklilerin ilk teminat makbuzu veya mektuplarıyla 2490 sayılı kanunun maddelerinde yazılı vesikalarıyla beraber ihale günü ilâh saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri.
12 17 22 26 (2944)

Izmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — İki bin ton kadar buğday kırdırılacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 29/8/939 Salı günü saat 15 de İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 15568 lira 2 kuruştur. İlk teminatı 1167 lira 60 kuruştur. Şartnamesi komisyonunda görülür.
2 — İsteklilerin kanunî vesikaları ile beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri.
12 17 22 26 (2943)

Bornova tümen satın alma komisyonundan:

Söke'de Sv. satın alma komisyonundan:
1 — 300.000 kilo saman satın alınacaktır. Tahmin edilen bedelin 4500 liradır.
2 — Saman evsafı ile teslim mahallî ve şartları şartnamede yazılıdır.
3 — Şartnamesi Söke'deki suvari alayında satın alma komisyonundan parasız alınır.
4 — Eksiltme 21-8-939 pazartesi günü saat 16 tadır.
5 — Eksiltme açık eksiltme usulüyle olacaktır.
6 — Muvakkat teminat. 337 lira 50 kuruştur.
1 6 12 17 27b

Izmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — 3. Kor inşaat şubesinde çalışmak üzere (250) lira ücreti şehirlî yüksek diplomalı bir mimar veya mühendis alınacaktır. Taliplerin 21 ağustos 939 gününe kadar Çorlu da Kolordu inşaat şubesine itida ile müracaatları.
2 — İsteklilerin diploma, hüsnühal kâğıdı, tercümeihal ve askerlik vesikası suretleri ile yaptığı işlere dair vesikalarını istidalarına raptetmeleri lazımdır. 3 6 11 17 2804

Bornova tümen satın alma komisyonundan:

Cinsi	miktarı	tahmin tutarı	teminatı	eksiltme zamanı	saat
	kilo	fiatı	Lr. Kr. muvakkate	Lr. K.	
Sığır eti	21600	23 / 4968 /	372 60	21/8/39	9
Patates	7200	10 / 720 /	54 /	21/8/39	10
Adun	90000	1 50 1350 /	101 25	21/8/939	11
1 —	Yukarıda cins ve miktarı yazılı yiyecek ve yakacak satın alınacaktır. Tahmin edilen fiyatları hizalarında yazılıdır.				
2 —	Bunları evsafı ile mahallî teslim ve şartları şartnamesinde yazılı olup Söke Sv. alayı satın alma komisyonundan parasız alınır.				
3 —	Eksiltme 21 ağustos 39 pazartesi günü hizalarındaki saatlarda yapılacaktır.				
4 —	Eksiltmesi açık eksiltme usulüyledir.				1 6 12 17 2688

İLAN

Borsa idare hey'etinden:

Yeni mehsul çekirdeksiz üzüm piyasasının 24 ağustos 939 perşembe günü saat on birde açılacağı ilân olunur. 17 19 3029

Izmir Defterdarlığından:

Satış No.	Muhammen Lira K.
248	Darağaç M. 1527 No. lu 2 inci Altın sokak 12 eski 10 taj No. lu 80 metre murabbaı zeminli hane 350 00
249	İkinci Tepecik cevizi şimdi 1153 No. lu sokak 65 taj No. lu arsa 61 68
250	İkinci Tepecik zeytinlik 5 inci sokak şimdi 1164 No. lu sokak 166.60 metre murabbaı 5-1 No. lu arsa 33 32
251	İkinci Tepecik M. 1150 No. lu Çakır sokağında 56 eski ve yeni 76 taj No. lu 60,17 metre murabbaı arsa 36 10
252	İkinci Tepecik M. 1176 No. lu Zeytinlik 1 inci sokak 94 kapı 94 taj No. lu 81.00 metre murabbaı arsa 20 25
253	İkinci Tepecik M. 1144 No.lu Beşaret sokak 37/2 taj No. lu 133,59 metre murabbaı arsa 80 15
254	İkinci Tepecik 1160 No. lu Beşaret sokağı 50 taj No. lu 64,65 metre murabbaı arsa 25 86
255	İkinci Tepecik M. 1160 No. lu Beşaret sokağı 52 taj No. lu 38,28 metre murabbaı arsa 15 31
256	İkinci Tepecik M. 1147 No. lu Celâdet sokağı 20 taj lu 63,38 M. murabbaı arsa 31 69
257	İkinci Tepecik M. 1147 No. lu Celâdet sokağı 31/1 taj No. lu 122,85 metre murabbaı arsa 61 42
258	İkinci Tepecik M. 1144 No. lu Beşaret sokağı 4-1 taj ve 36-36/1 çakır sokağından No. lu 228,33 M. M. arsa 274 00
259	İkinci Tepecik M. 1160 No. lu Beşaret sokağı 44 tajlu 82 M. M. arsa 32 80
260	İkinci Tepecik M. 1176 No. lu zeytinlik 1 inci sokak 46kapı 46 taj ve 51,60 metre murabbaı arasa 7 74
261	İkinci Tepecik M. 1176 No.lu zeytinlik 2 inci sokak 19 kapı 19 taj No. lu 72.80 metre murabbaı arsa 9 10
262	İkinci Tepecik M. 1140 No. lu zeytinlik 1 inci sokak 104 kapı 104 taj No. lu 41,43 metre murabbaı arsa 6 21

Yukarıda yazılı emvalin mülkiyetleri 17/8/939 tarihinden itibaren 16 gün müddetle açık artırma usulü ile müzayadeye konulmuştur. İhaleleri 1/9/939 tarihinde cuma günü saat on beşte millî emlak müdürlüğünde yapılacaktır. Taliplerin muhammen bedelleri üzerinden yüzde yedi buçuk depozito akçası yatırarak yevmi mezkûr da millî emlak müdürlüğünde toplanacak satış komisyonuna müracaatları ilân olunur. 17 26 3025

İLÂN

Kırıkkale Gedikli usta hazırlama okulu birinci sınıfına talebe alınıyor

- 1 — Yatılı ve parasız olan Kırıkkale askerî sanat lisesindeki gedikli usta hazırlama okulu birinci sınıfına aşağıdaki şartlara göre talebe kaydı kabulüne başlanmıştır.
- 2 — Kaydı kabul şartları:
A) Beş sınıflı ilk okulu bitirmiş olmak.
B) Vücudünün teşekkülâtı düzgün, ahenkli, sıhhi yerinde olmak.
C) Kendisi ve ailesi kusursuz bir ahlâk ve seciye sahibi olmak.
D) Terki tahsil müddeti 2 seneden fazla olmamak.
E) 14-17 yaşında olmak ve bu yaşlara ait boy ve ağırlık hadlerine uygun olmak.
F) Evvelce gördüğü tahsil derecesini gösterir şahadetname veya tasdiknameye haiz bulunmak.
G) Gedikli okulundan ders, vukuat, sağlık durumlarından çıkarılmış olmamak.
H) Köy veya nahiye olmak ve nüfus hüviyet cüzdanında doğduğu köy veya nahiye yazılı olmak; yahud köy ve nahiyeinden farkı olmayan orta okulu bulunmayan kaza merkezlerinde doğmuş bulunmak ve bunlardan tahsil için kaza ve şehirlere gelmiş olmak.
- 3 — Bu şartları haiz olanlar askerlik şubelerine müracaat ederek fazla izahat alırlar.
- 4 — Askerlik şubelerince kaydı kabul için müracaat Eylül sonuna kadar kabul edilir.
17 19 22 24 27 29 31 2 5 7 10 12 15 17 3034

İstanbul belediyesinden:

İlk teminat	Keşif Bedeli	
1726 29	23017 19	Kartal - Yakacak yolunun asfalt tamirâtı.
1465 12	19534 89	Erenköy - İçerenköy - Bostancı - Kazasker camii yolu esaslı tamirâtı.

Keşif bedelleriyle ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı kapalı zarf eksiltmesine konulmuştur. İhale 24-8-939 perşembe günü saat 15 te İstanbul belediyesi daimî encümeninde yapılacaktır. Kartal - Yakacak yoluna ait şartnameleri 115 kuruş mukabilinde nafia müdürlüğünden alınabilir.

Diğeri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde bedelsiz olarak görülebilir. Taliplerin ihaleden 8 gün evvel müracaatla İstanbul nafia müdürlüğünden alacakları fennî ehliyet 939 yılına ait ticaret odası ve ilk teminat makbuz veya mektupları ile 2490 numaralı kanuna göre hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü saat 14 de kadar İstanbul belediyesi daimî encümenine vermeleri. 6 12 17 21 5816-2815

Tütün ikramiyesinin tevziine ait ilân

Tevzi edilmekte olan harp malûlleri ve şehid yetimleri ikramiyesinin arkası evvelki tamim veçhile 18-8-939 cuma gününe kadar alınacaktır. Halbuki komisyon her gün hali ictimada ve intizarda bulunduğu halde istihkak sahiplerinin müracaat etmemesi yüzünden tevziat durmuştur. 19-8-939 gününden itibaren komisyon dağılacak ve faaliyetini üç ay sonra toplanmak üzere tatil edecektir. Alacaklıların istisnasız ve hemen komisyona müracaatları bu kerre de tavsiye ve rica olunur. 3008

Izmir ve civarı yaş meyve ve sebze tarım satış kooperatifinden:

Kooperatifimizin yıllık adi kongresi 31 ağustos 939 tarihine ras-lyan perşembe günü saat on dörtte Bahribabada Halkevinde yapılacaktır. Görüşülecek hususâtı bildirilen ruzname aşağıda yazılıdır. Mükayyed ortakların bulunmaları rica olunur.

R U Z N A M E

- 1 — İdare meclisi ve mürakipler raporlarının incelenerek tasdik ve idare meclisinin ibrası.
- 2 — 4 aylık plânço, kâr ve zarar hesaplarının incelenerek tasdiki.
- 3 — Birlik formülüne göre yapılmış olan 939 - 940 bütçesi için idare meclisine selâhiyet verilmesi
- 4 — 2834 sayılı kanun ve ona bağlı ana mukavelenamenin istilzam eylediği ve kooperatifin menafiiini alâkadar eden bilumum hususâtı yapmak için idare meclisine tam selâhiyet verilmesi.
- 5 — Muvakkat idare meclisi yerine yeniden dört aza seçilmesi.
- 6 — Mürakiplerin yerine 2 mürakip seçilmesi 3021

Ecnebi Memleketlere talebe gönderiyor

Maden tetkik ve arama enstitüsü genel Direktörlüğünden:

- 1 — Madencilikle alâkadar muhtelif ihtisâslar için yüksek tahsil de bulunmak üzere ecnebi memleketlere müsabaka ile 12 talebe seçilecektir.
- 2 — İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz olması lazımdır.
A. Türk olmak.
B. Madenlerde veya saha üzerinde çalışabilecek kabiliyette ve sıhhati tam olmak sıhhi muayene Ankarada yapılacaktır.
C. Lâkal Lise veya kolej mezunu olup olgunluk vesikasını almış bulunmak.
D. Yaşı 18 den aşağı ve 25 ten yukarı olmamak.
- 3 — Müsabaka şu derslerden yapılacaktır.
a: Nazari hesap
b: Cebir
c: Hendese
d: Müsellehat
e: Fizik
f: Kimya
g: Jeoloji
ı: Ecnebi bir dil
- 4 — Açılacak müsabakada üssü mizani kazanmış olmakla beraber gönderilecek talebelerin ihraz ettikleri derece itibariyle kazananların ilk 12 si arasında bulunmaları şarttır.

Kazananların yapacağı ihtisâs ve gönderileceği memleket müsabakadaki derslerden ihraz edilen notlara göre tesbit edilecek ve alâkadarlar kendilerine bu hususta verilecek direktifleri müsabakaya iştirak etmiş olmakla pesinen kabul etmiş sayılacaklardır.

5 — Tahsile gönderilecek olanlar ileride tahsil müddetlerinin bir misli kadar devlet emrinde hizmete tabi olduklarından bu hususta mükellefiyetlerini tevsik etmek üzere bir taahhüdname verecekler ve bunun içinde muteber kefil göstereceklerdir.

- 6 — Müsabaka imtihanları Ankarada yapılacaktır. Tarih ve mühlet şunlardır.
a: M. T. A enstitüsüne son müracaat tarihi 4 Eylül 939
b: Sıhhi muayene tarihi 6 Eylül 939
c: Müsabaka imtihanı 8 ve 9 Eylül 939
- 7 — Taliplerin nüfus hüviyet cüzdanını hüsnühal varakasını mektep şahadetnamesini ve olgunluk vesikasını veya bunların tasdikli bir suretlerini 4 adet fotoğraf ve dilekçelerini son müracaat tarihine kadar Ankarada M. T. A enstitüsü genel direktörlüğüne göndermeleri ve sıhhi muayeneleri için de tayin edilmiş olan günde öğleden evvel Bay Hasan apartmanındaki enstiti merkezinde bulunmaları ilân olunur. 10 17 25 (3604/2875)

Izmir Lise ve Ortaokullar satın alma komisyonundan:

Kızılçullu öğretmen okulu eğitim kursu talebesi için 89 takım golf elbise yaptırılacaktır. Beher takımına 1100 kuruş fiyat tahmin edilen b u elbiselerin tutarı 979 lira ve ilk teminatı 73 lira 43 kuruştur. İhalesi 5 Eylül 1939 salı günü saat on beşte yapılacaktır. Nümune ve şartnamesi her gün kültür direktörlüğünde görülebilir. İsteklilerin yukarıda yazılı gün ve saatta teminat makbuzları ile birlikte, kültür direktörlüğünde toplanacak olan komisyonumuza müracaatları ilân olunur. 17 22 27 3

Izmir Gümrük Muhafaza taburu satın alma komisyonundan:

- 1 — İzmir Gümrük muhafaza alayı Urla iskelesi talim bölüğü ihtiyacı için 2000 kilo sığır eti pazarlıkla satın alınacaktır. Eksiltmesi 21/8/939 pazartesi günü saat on birde yapılacaktır. Şartnamesi komisyonunda görülebilir.
- 2 — Umum tahmin tutarı 500 lira olup muvakkat teminatı (38) liradır.
- 3 — İstekliler 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikalarla muvakkat teminat makbuz veya banka mektuplarıyla birlikte pazarlık saatında İzmir beyler sokağı alması Ceri tütün kumpanyası yanında 13 sayıda tabur satın alma komisyonuna müracaatları.3018

Izmir vilâyeti daimî encümeninden:

Seferihisar zafer okulunun onarılması 722 lira 96 kuruş keşif bedeliyle ve 15 gün müddetle açık eksiltmeğe konulduğundan isteklilerin 2490 sayılı yasa hükümlerine göre hazırlayacakları teminatları ile birlikte 4 Eylül 939 pazartesi saat 11 de daimî encümene baş vurmaları 15 — 28 2986

Deutsche Levante Li- vie G. M. B. H. Hamburg

«Heraklea» vapuru 14 ağustostan 19 ağustos kadar Rotterdam, Bremen ve Hamburg limanları için mal alacaktır.

«Thessalia» vapuru 28 ağustostan 3 Eylül kadar Rotterdam, Bremen ve Hamburg limanları için mal alacaktır.

«Arcturus» vapuru 11 Eylülden 17 Eylül kadar Rotterdam, Bremen ve Hamburg limanları için mal alacaktır.

«Belgrad» vapuru 25 Eylülden 2 ilkteşrine kadar Rotterdam, Bremen ve Hamburg limanları için yük alacaktır.

«Leveante» vapuru 9 ilkteşrine kadar Rotterdam, Bremen ve Hamburg limanları için yük alacaktır.

Den Norske Middelhavslinje:

«Bosphorus» motörü 30 ağustostan 1 Eylül kadar Diyeip ve Norveç limanları için mal alacaktır. (Bu vapur Norveç limanları için ancak 31 ağustosa kadar tahmil edecektir.)

«Balkis» motörü 25 Eylülden 28 Eylül kadar Diyeip, Dünkerk ve Norveç limanları için mal alacaktır.

«Bosphorus» motörü 25 ilkteşrin-den 28 ilkteşrine kadar Diyeip, Dünkerk ve Norveç limanları için yük alacaktır.

D. T. R. T.

«Kassa» motörü 15 ağustosa doğru bekleniyor. Tuna limanları için mal alacaktır.

«Szege» motörü ağustos sonlarına doğru bekleniyor. Tuna limanları için mal alacaktır.

«Duna» motörü 7 Eylülde doğru bekleniyor. Tuna limanları için mal alacaktır.

SERVICE MARITIME ROUMAIN

«Durostor» vapuru 2 Eylülde bekleniyor. Köstence, Galas ve Tuna limanları için mal alacaktır.

«Angele Babro» vapuru 9 ağustosta bekleniyor. Köstence ve Galas için mal alacaktır.

Vapurların hareket tarihleriyle navlunlardaki değişikliklerden acenta mes'uliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilât almak için Birinci Kordonda 150 No. da W. F. Henry Van der Zee vapur acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

TELEFON: 2007/2008

Eleksir Şahap
Basur memelerini giderir, Kuvveti, Erkekliği, iştihayı arttırır.

Sperco Vapur Acentası

ADRIATICA. S. A. DI NAVIGAZIONE

Brioni motörü 14-8 tarihinde saat 8 de gelerek 15-8 saat 17 de Pire, Korfo, Porto, Brindizi, Valona, Draç, Gravoza, Spalato, Zara, Fiume, Trieste ve Venediğe hareket edecektir.

Lero motörü 17-8 tarihinde gelerek aynı gün Patmos, Ieros, Kallinis, İstanköy ve Rodosa hareket eder.

Vesta vapuru 20-8 tarihinde gelerek aynı gün Midilli, Selanik, De-deağaç, İstanbul, Burgaz, Varna ve Köstenceye hareket eder.

ROYALE NEERLANDAIS KUMPANYASI

Ulysses vapuru 15-8 tarihinde gelerek Burgaz, Varna ve Köstence limanları için yük alarak hareket edecektir.

Pigmalion vapuru 21-8 tarihinde gelerek Rotterdam, Amsterdam, ve Hamburg limanları için yük alarak hareket edecektir.

Ulysses vapuru 4-9 tarihinde gelerek Rotterdam, Amsterdam, Hamburg limanları için yük alarak hareket edecektir.

Hermes vapuru 18-9 tarihinde gelerek Rotterdam, Amsterdam ve Hamburg limanları için yük alarak hareket edecektir.

SVENSKA ORIENT LINIEN

Brageland motörü 15-8-939 tarihinde gelerek Rotterdam, Hamburg ve Skandinavya limanları için yük alarak hareket edecektir.

Vikingland motörü 22-8-939 tarihinde gelerek Rotterdam, Hamburg ve Skandinavya limanları için yük alarak hareket edecektir.

Bardaland motörü 31-8-39 tarihinde gelerek Rotterdam, Hamburg ve Skandinavya limanları için yük alarak hareket edecektir.

Boreland motörü 28-9-39 tarihinde gelerek Rotterdam, Hamburg ve Skandinavya limanları için yük alarak hareket edecektir.

Sagoland motörü 28-9-39 tarihinde gelerek Rotterdam, Hamburg ve Skandinavya limanları için yük alarak hareket edecektir.

ZEGLUGA POLSKA KUMPANYASI

Levante motörü 25-8-939 tarihlerinde doğru beklenmekte olup Anvers, Danzig, ve Gdynia limanları için yük alarak hareket edecektir.

HOLLANDA AVUSTURALYA HATTI

Springfontein vapuru 30-9-939 tarihinde Avusturalya ve Yeni Zelanda limanları için yük alarak hareket

FEHMI BENCAN

Makine Tamirhanesi

İşi gününde teslim etmeği prensip edinen ve bununla iftihar eden bir müessesedir
Kestane pazarı demirciler 67 - 69 Telefon: 3993

T. C. Ziraat bankası

KURULUŞ TARİHİ 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası Şube ve ajan adedi 262

Ziraat ve Ticari Her Nevi Banka Muameleleri

Para biriktirenlere 28800 Lira ikramiye verecek

Ziraat bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede dört defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

Adet	1,000	Liralık	4,000
4	500	2,000	2,000
4	250	1,000	1,000
40	100	4,000	4,000
100	50	5,000	5,000
120	40	4,800	4,800
160	20	3,200	3,200

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde elli liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alar senede dört defa, 1 Eylül, 1 birincikânun, 1 mart ve 1 haziran tarihlerinde çekilecektir.

SERVICE MARITIME ROMAIN KUMPANYASI

Peleş vapuru 1-Eylül-939 tarihinde gelerek Malta, Cenova, ve Marsilya limanları için yolcu ve yük alarak hareket edecektir.

İlândaki hareket tarihleri ile navlunlardaki değişikliklerden dolayı acentemiz mesuliyet kabul etmez. Daha fazla tafsilât için ikinmekordonda FRETTELİ SPERCO vapur acentesine müracaat edilmesi rica olunur.

Telefon — 2004 — 2005

Olivier ve Şürekâsı

Limited
VAPUR ACENTASI

Birinci Kordon REES binası

TEL. 2443

LONDRA HATTI

«Adjuatant» vapuru 10 temmuzda gelip Londra için yük alacaktır. LİVERPOL HATTI

Taze, Temiz, Ucuz İLÂÇ

Her türlü tuvalet çeşitleri
Hamdi Nüzhet Çançar

Sıhhat eczahanesi

Başdurak Büyük Salepçioğlu hanı karşısında

Lise ve Ortaokullar Satınalma komisyonundan;

Kız Lisesi revirinde yapılacak 962 lira 2 kuruş keşif bedelli he-
la ve camlı pasaj inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşifname, şartname ve inşaat yeri her gün okulda görülebilir. İlk teminat 76 lira 16 kuruştur. İsteklilerin ihale günü olan 29/Ağustos/1939 Salı günü saat 15 te Hükümette Kültür Direktörlüğünde toplanacak olan komisyonumuza, teminat makbuzlarıyla birlikte, müracaatları ilân olunur.

12 17 22 27 (2949)

Devlet limanları İzmir şubesi müdürliğünden:

İşletme vasıtalarımız ile atelyemizin ihtiyacı için kapalı zarf usulü ile 700 ton yerli lave marin maden kömürü satın alınacaktır. Muhammen bedeli «9100» lira ve muvakkat teminat miktarı «711» liradan ibaret bulunan işbu kömürlerin ihalesi 31 Ağustos tarihine rastlayan perşembe günü saat (15) de İzmirde devlet limanları işletmesi İzmir şubesi binasında toplanan mübayaâ komisyonunca yapılacaktır. Buna dair olan şartname bedelsiz alınabilir. İsteklilerin bildirilen vakit ve saatten azami bir saat evveline kadar teklif mektuplarını komisyon reisliğine tevdi etmiş olmaları lazımdır. (1680) 2976 15—17

Urla Tahaffuzhanesi müdür- lüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Urla tahaffuzhanesi dahilinde tephir-hane, soyunma giyinme, yıkanma, aşı dairelerinde yapılacak kalorifer tesisi.

2 — Muhammen keşif bedeli: 4529 lira 71 kuruştur.

3 — Eksiltmenin şekli: Açık olarak yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat: 339 lira 73 kuruş olup makbuz mukabilinde

Urla tahaffuzhanesi veznesine yatırılacaktır.

5 — Eksiltmenin nerede ve hangi gün yapılacağı: İhale 25 ağustos

939 cuma günü saat 11 de Urla tahaffuzhanesi binasında yapılacaktır.

İşe gireceklerin kanunun tayin etmiş olduğu vesaik; ibraz etmeleri

lazımdır. İstekliler keşifnameyi ve şartnameyi görmek üzere her gün

Urla tahaffuzhanesine müracaat edilebilir. 11-14-17-20 2916-6095

Satılık Çam tomruğu

Dursunbey Alaçam devlet orman işletmesi Revir âmirliğinden:

1 — Dursun bey devlet orman işletmesi istasyon deposunda istifte mevcut 605 adet muadili 401 metre mikâp (800) desimetre mikâp çam tomruğu açık artırma ile satılığa çıkarılmıştır.

2 — Tomrukların ayrıca beş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 — Tomruklara aid satış şartnamesi İstanbul, Ankara, Balıkesir orman çevirge müdürlüklerinde ve Dursun bey revir amirliğinde görülebilir. Tomrukların beher metre mikâbının muhammen bedeli (13) lira 10 kuruştur.

4 — İsteklilerin yüzde yedi buçuk muvakkat pey akçesiyle 21-8-939 pazartesi günü saat 15 te Dursun bey revir amirliğine müracaatları ilân olunur.

11—14—17—20 2916-6095

T. İŞ Bankası'nın 1939 K. Tasarruf İkramiye Plânı

32,000 LİRA MÜKÂFAT

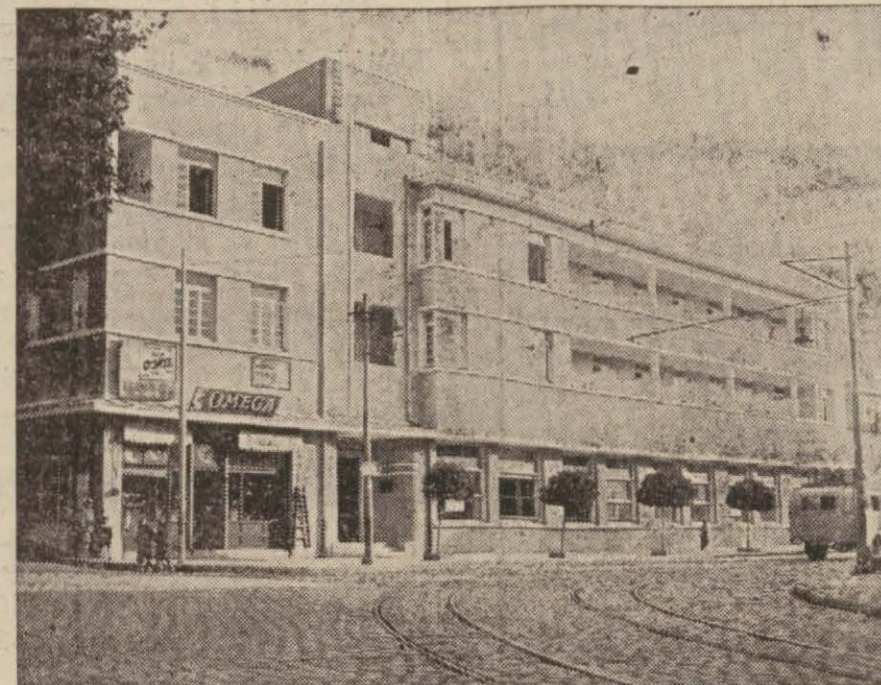
Kur'alar: 1 Şubat, 1 Mart, 26 Ağustos, 1 Eylül, 1 İkinci
teşrin tarihlerinde çekilecektir
İKRAMİYELER

1 Adet	2000 liralık	—	2000 lira
5 "	1000 "	—	5000 "
8 "	500 "	—	4000 "
16 "	250 "	—	4000 "
60 "	100 "	—	6000 "
95 "	50 "	—	4750 "
250 "	25 "	—	6250 "
435			32000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz

ANKARAPALAS

Telefon : 3438

ANKARA PALAS

Soğuk ve sıcak banyolu, kalirüferli, müteaddid frişerli olduğu gibi, en nefis yemekler veren lokantayı, mükemmel pastahane ve kütüphaneyi camidir

ANKARA PALAS

İzmirin en modern, en temiz ve en muntazam aile yuvasıdır. Konfor, temizlik, istirahat, ucuzluk noktasından Ankarapalasın fevkinde otel yoktur.